

Instytut Turystyki sp. z o.o.

Turystyka polska w 2008 roku

UKŁAD REGIONALNY

Warszawa 2009

Autorzy opracowania:

Maria Byszewska-Dawidek
Henryk Legienis
Bożena Radkowska

Praca została wykonana na zlecenie Departamentu Turystyki
Ministerstwa Sportu i Turystyki

ISBN 978-83-88376-76-4

Instytut Turystyki sp. z o.o., ul. Merliniego 9a, 02-511 Warszawa
tel. +48 22 844 63 47, fax +48 22 844 12 63
www.intur.com.pl e-mail: it@intur.com.pl

Spis treści

Część pierwsza INFRASTRUKTURA, GOSPODARKA I ROZMIESZCZENIE RUCHU TURYSTYCZNEGO	7
Krótką charakterystyka turystyki w Polsce	9
Charakterystyka bazy noclegowej	11
Tab. 1. Powierzchnia województw i ludność	12
Tab. 2. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w ujęciu liczbowym i przestrzennym	13
Tab. 3. Miejsca w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz gminy z obiektami noclegowymi	14
Tab. 4. Hotele i obiekty podobne (hotele, motele, pensjonaty) w ujęciu liczbowym i przestrzennym	15
Tab. 5. Hotele według kategorii	16
Tab. 6. Liczba pokoi w hotelach według kategorii	17
Tab. 7. Miejsca noclegowe w hotelach według kategorii	18
Tab. 8. Stopień wykorzystania pokoi w hotelach według kategorii (%)	19
Tab. 9. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach według kategorii (%)	20
Tab. 10. Pozostałe obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania (oprócz hotelu, moteli i pensjonatów)	21
Tab. 11. Kempingi w ujęciu liczbowym i przestrzennym	22
Tab. 12. Ośrodki wczasowe	23
Tab. 13. Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania – kwatery agroturystyczne	24
Inne aspekty obsługi turystów	25
Tab. 14. Biura podróży ogółem oraz w podziale na organizatorów i pośredników	26
Tab. 15. Piloci wycieczek i przewodnicy turystyczni (uprawnienia nadane w danym roku)	27
Tab. 16. Długość szlaków turystycznych pieszych	28
Wybrane obiekty świadczące usługi	29
Tab. 17. Placówki sprzedaży detalicznej (sklepy oraz stacje paliw)	30
Tab. 18. Placówki pocztowe	31
Obiekty i urządzenia transportu osobowego	33
Tab. 19. Długość linii kolejowych	34
Tab. 20. Drogi publiczne	35

Tab. 21. Porty lotnicze oraz obsługa pasażerska	36
Obiekty ochrony środowiska, kultury i rozrywki.....	37
Tab. 22. Liczba muzeów i oddziałów muzealnych ogółem i na 10 tys. mieszkańców	38
Tab. 23. Zwiedzający muzea i wystawy muzealne.....	39
Tab. 24. Teatry i instytucje muzyczne.....	40
Tab. 25. Miejsca na widowni w teatrach i instytucjach muzycznych ogółem i na 10 tys. mieszkańców	41
Tab. 26. Kina i miejsca w kinach stałych	42
Tab. 27. Parki narodowe – powierzchnia i liczba odwiedzających	43
Tab. 28. Instytucje paramuzealne według rodzajów.....	44
Tab. 29. Odwiedzający instytucje paramuzealne według rodzajów obiektów	45
Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania	47
Tab. 30. Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania oraz udzielone noclegi (tys.)	48
Tab. 31. Turyści zagraniczni nocujący w bazie zbiorowego zakwaterowania według grup krajów (tys.).....	49
Krajowy ruch turystyczny	51
Tab. 32. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw (mln)	52
Tab. 33. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw na 10 tys. mieszkańców (tys.)	53
Tab. 34. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)	54
Tab. 35. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%).....	55
Tab. 36. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%).....	56
Tab. 37. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%) oraz średnia długość pobytu długookresowego (liczba noclegów).....	57
Tab. 38. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)	58
Tab. 39. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)	59
Tab. 40. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)	60
Tab. 41. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%) oraz średnia długość pobytu krótkookresowego (liczba noclegów).....	61
Przyjazdy turystów zagranicznych	63
Tab. 42. Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województw ogółem i na 10 tys. mieszkańców oraz udział tych przyjazdów w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych do Polski	64

Tab. 43. Przyjazdy turystów zagranicznych według grup krajów (tys.).....	65
Tab. 44. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)	66
Tab. 45. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży i długości pobytu w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)	67
Tab. 46. Wydatki turystów zagranicznych	68
Gospodarka turystyczna w Polsce.....	69
Tab. 47. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne hoteli (zatrudniających powyżej dziewięciu osób)	70
Tab. 48. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne biur podróży (zatrudniających powyżej dziewięciu osób).....	71
Tab. 49. Pracujący w sekcji H „Hotele i restauracje”	72
Tab. 50. Stopa bezrobocia w Polsce	73
Tab. 51. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sekcji H „Hotele i restauracje”	74
 Część druga PRZYJAZDY TURYSTÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH DO POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTW	 75
Ruch turystyczny w województwach	77
Województwo dolnośląskie	79
Województwo kujawsko-pomorskie	83
Województwo lubelskie	87
Województwo lubuskie.....	91
Województwo łódzkie	95
Województwo małopolskie.....	99
Województwo mazowieckie.....	103
Województwo opolskie	107
Województwo podkarpackie.....	111
Województwo podlaskie	115
Województwo pomorskie	119
Województwo śląskie	123
Województwo świętokrzyskie	127
Województwo warmińsko-mazurskie	131

Województwo wielkopolskie	135
Województwo zachodniopomorskie	139

Część trzecia	
WYDATKI NA TURYSTYKĘ	
Z BUDŻETÓW URZĘDÓW	
MARSZAŁKOWSKICH	143

Wielkość i struktura wydatków na turystykę z budżetów urzędów marszałkowskich w 2008 roku	145
Tab. 52. Wydatki urzędów marszałkowskich na turystykę w latach 2006-2009 (w tys. zł)	146
Tab. 53. Struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w latach 2006-2008 (w tys. zł)	147
Tab. 54. Planowana struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w 2009 roku (w tys. zł)	148

Część pierwsza

INFRASTRUKTURA, GOSPODARKA I ROZMIESZCZENIE RUCHU TURYSTYCZNEGO

Krótką charakterystyka turystyki w Polsce

Według danych Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO), liczba podróży międzynarodowych na świecie w 2008 roku wyniosła 922,3 mln (wzrost o 2% w stosunku do 2007 r.). Tak jak w poprzednim roku, największy wzrost odnotowały kraje Środkowego Wschodu (o 18,1%). W pozostałych regionach wzrost był mniejszy – liczba podróży w Afryce wzrosła o 3,7%, w Amerykach – o 2,9%, w regionie Azji i Pacyfiku – o 1,2%. Liczba podróży w Europie utrzymała się na poziomie roku poprzedniego (489,4 mln, wzrost o 0,3%), a jej udział w światowym ruchu turystycznym w 2008 roku nieznacznie się zmniejszył i wyniósł 53,1%. Wśród krajów europejskich najwyższą dynamikę wzrostu liczby przyjazdów turystów zanotowały: Turcja (12,3%), Bułgaria (12,2%), Ukraina (9,8%) i Austria (5,6%). Do krajów o największym spadku liczby przyjazdów turystów należały, oprócz Polski, takie kraje, jak: Holandia (spadek o 8,2%), Irlandia (o 3,7%), Francja (o 3,2%), Hiszpania (o 2,3%), Wielka Brytania (o 2,2%) i Włochy (o 2,1%),

W Polsce, po pięcioletnim okresie wzrostu liczby przyjazdów cudzoziemców, w 2008 roku nastąpił spadek – liczbę przekroczeń granicy przez cudzoziemców oszacowano na 59,9 mln, co stanowi spadek o 9% w stosunku do 2007 roku. Liczba gości z krajów „starej” Unii Europejskiej zmniejszyła się o 4% (wyjątek stanowiła Grecja, z której liczba przyjazdów wzrosła według szacunków o 18%). W tej grupie krajów największy spadek liczby przyjazdów dotyczył Irlandii (spadek według szacunków wyniósł 24%), Włoch (16%) i Danii (13%).

Liczba przyjazdów z krajów sąsiednich spoza Schengen zmniejszyła się o 38%, z ważnych krajów zamorskich – o 12% (z wyjątkiem Kanady, z której liczba przyjazdów wzrosła według szacunków o 3%).

Pozytywnym zjawiskiem był wzrost liczby przyjazdów z „nowych” krajów Unii Europejskiej. Wzrost liczby przyjazdów z tej grupy krajów oszacowano na 12%. Najbardziej wzrosła liczba przyjazdów z Litwy (wzrost o 39%), Bułgarii (20%), Rumunii (21%) i Słowacji (17%). Ale również w tej grupie obserwowano spadek liczby przyjazdów – dotyczył takich krajów, jak Estonia (według szacunków spadek wyniósł 22%), Słowenia (19%) i Węgry (7%).

Kolejnym pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w polskiej turystyki jest wzrost wydatków cudzoziemców odwiedzających Polskę. Z tym wzrostowym trendem mamy do czynienia od 2004 roku. W 2008 roku goście zagraniczni pozostawili w naszym kraju 11,4 mld USD, to jest o 8% więcej niż w 2007 roku. Wzrost wydatków spowodowany był wyraźnym wzrostem poziomu przeciętnych wydatków (liczonych w USD) turystów ze wszystkich ważnych rynków emisyjnych oraz znaczącym wzrostem poziomu przeciętnych wydatków gości z krajów ościennych (zarówno odwiedzających jednodniowych, jak turystów). Przeciętne wydatki turystów zagranicznych poniesione w Polsce w 2008 roku na jedną osobę wyniosły 410 USD, to jest o 62% więcej niż w 2007 roku. Przeciętne zaś wydatki jednego turysty na jeden dzień pobytu wyniosły 79 USD, to jest o 21,5% więcej niż

w 2007 roku. W znacznej mierze miały na to wpływ dynamiczne zmiany kursów walut obserwowane w Polsce w ubiegłym roku (dalsze obniżenie kursu dolara w stosunku do złotego, a w drugiej połowie roku znaczne wahania kursów walut: silny kurs złotego w lecie, a następnie jego osłabienie).

W latach 2004-2006 liczba turystów zagranicznych (spędzających w Polsce przynajmniej jedną noc) systematycznie rosła. W 2008 roku, po raz kolejny, nastąpił spadek liczby turystów zagranicznych odwiedzających Polskę. Według szacunków, w 2008 roku do Polski przyjechało 13 mln turystów zagranicznych, co oznacza spadek o 13% w porównaniu z 2007 rokiem.

Spadek liczby przyjazdów turystów zagranicznych w 2008 roku dotyczył wszystkich znaczących dla Polski rynków emisyjnych, z wyjątkiem Czech i Słowacji. Najbardziej zmniejszyła się liczba przyjazdów turystów z krajów ościennych spoza Schengen: z Białorusi (spadek o 36%), Ukrainy (o 27%) i Rosji (25%). Ponadto największe spadki zaobserwowano z takich krajów, jak: Stany Zjednoczone (spadek o 20%), Szwecja (o 15%), Włochy (o 13%), Francji (o 10%) i Węgier (o 10%). Liczba przyjazdów turystów z Niemiec (największego rynku emisyjnego dla naszego kraju) zmniejszyła się według szacunków o 9%. Jedyne znacznie większe rynki, z których wzrosła liczba przyjazdów turystów, to Czechy (wzrost o 9%) i Słowacja (wzrost o 21%).

Sytuacja w bazie noclegowej, podobnie jak w całej polskiej turystyce w 2008 roku, nie kształtowała się najlepiej. Z bazy noclegowej zbiorowego zakwaterowania skorzystało 4,0 mln cudzoziemców. Po raz pierwszy od pięciu lat nastąpił spadek liczby gości zagranicznych w bazie noclegowej – wyniósł on 7,8% w porównaniu z 2007 rokiem. Dominowali turyści z Niemiec (1142 tys.), Wielkiej Brytanii (388 tys.), Rosji (196 tys.), Włoch (185 tys.), Francji (183 tys.) oraz Stanów Zjednoczonych (155 tys.).

W ostatnich latach ustabilizowało się uczestnictwo mieszkańców Polski w podróżach. W 2008 roku w wyjazdach turystycznych brało udział 48% mieszkańców Polski, a w latach 2005-2007 – 47%.

W 2008 roku mieszkańcy Polski zrealizowali 34,9 mln podróży krajowych, podobnie jak w 2007 roku. Wzrosła liczba krótkich podróży (2-4-dniowych) z 19,1 mln w 2007 roku do 20,6 mln w 2008 roku, przy jednoczesnym wzroście częstotliwości tych podróży (z 2,5 do 3,1). Zmniejszyła się liczba podróży urlopowo-wakacyjnych (co najmniej pięciodniowych) z 15,8 mln do 14,3 mln, zmniejszeniu uległa też częstotliwość tych wyjazdów (z 1,7 do 1,5).

Lepiej przedstawiała się sytuacja w bazie noclegowej. W 2008 roku liczba pobyków mieszkańców Polski w bazie noclegowej zbiorowego zakwaterowania wyniosła 15,5 mln, o 6,5% więcej niż w roku 2007.

W 2008 roku mieszkańcy Polski zrealizowali 7,6 mln podróży zagranicznych co najmniej z jednym noclegiem. Było to o 10,1% więcej niż w 2007 roku. Do najczęściej odwiedzanych krajów należały Niemcy (1,9 mln podróży turystycznych w 2008 r.), Czechy (0,65 mln), Słowacja (0,45 mln), Wielka Brytania (0,45 mln) i Włochy (0,45 mln).

W 2008 roku baza noclegowa zbiorowego zakwaterowania w Polsce liczyła 6,9 tys. obiektów i 597,0 tys. miejsc noclegowych. Ostatnie lata charakteryzowały się szybkim wzrostem liczby hoteli i miejsc noclegowych w hotelach (po 5-6% rocznie). W 2008 roku wzrost ten był jeszcze większy – liczba hoteli wzrosła o 8,6% w porównaniu z 2007 rokiem, a liczba miejsc w hotelach – o 10,4%. W 2008 roku Polska dysponowała blisko 1,5 tys. skategoryzowanych hoteli. Co roku o kilka nowych hoteli cztero- i pięciogwiazdkowych powiększa się baza hotelowa, przede wszystkim w największych miastach. Hotele niższych kategorii powstają głównie wokół tych miast i przy ważniejszych szlakach komunikacyjnych.

Charakterystyka bazy noclegowej

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 1. Powierzchnia województw i ludność

Województwo		Powierzchnia w km ²	Ludność w tys.
Dolnośląskie	2006	19 947	2 882,3
	2007	19 947	2 878,4
	2008	19 947	2 877,1
Kujawsko-pomorskie	2006	17 972	2 066,4
	2007	17 972	2 066,1
	2008	17 972	2 067,9
Lubelskie	2006	25 122	2 172,8
	2007	25 122	2 166,2
	2008	25 122	2 161,8
Lubuskie	2006	13 988	1 008,5
	2007	13 988	1 008,5
	2008	13 988	1 009,0
Łódzkie	2006	18 219	2 566,2
	2007	18 219	2 555,9
	2008	18 219	2 548,9
Małopolskie	2006	15 183	3 271,2
	2007	15 183	3 279,0
	2008	15 183	3 287,1
Mazowieckie	2006	35 557	5 171,7
	2007	35 558	5 188,5
	2008	35 558	5 204,5
Opolskie	2006	9 412	1 041,9
	2007	9 412	1 037,1
	2008	9 412	1 033,0
Podkarpackie	2006	17 846	2 097,6
	2007	17 845	2 097,3
	2008	17 845	2 099,5
Podlaskie	2006	20 187	1 196,1
	2007	20 187	1 192,7
	2008	20 187	1 191,5
Pomorskie	2006	18 314	2 203,6
	2007	18 310	2 210,9
	2008	18 310	2 219,5
Śląskie	2006	12 334	4 669,1
	2007	12 334	4 654,1
	2008	12 334	4 645,7
Świętokrzyskie	2006	11 710	1 279,8
	2007	11 710	1 275,6
	2008	11 710	1 272,8
Warmińsko-mazurskie	2006	24 173	1 426,9
	2007	24 173	1 426,2
	2008	24 173	1 427,1
Wielkopolskie	2006	29 827	3 378,5
	2007	29 827	3 386,9
	2008	29 827	3 397,6
Zachodniopomorskie	2006	22 892	1 692,8
	2007	22 892	1 692,3
	2008	22 892	1 693,0
Polska	2006	312 683	38 125,5
	2007	312 679	38 115,6
	2008	312 679	38 135,9

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 2. Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania w ujęciu liczbowym i przestrzennym

Województwo		Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Liczba miejsc nocleg. na 10 tys. mieszk.	Stopień wykorzystania miejsc nocleg. (%)
		ogółem	miejsce	Ogółem	miejsce		
Dolnośląskie	2006	694	IV	45 018	IV	156,3	32,7
	2007	720	IV	46 990	IV	163,2	34,1
	2008	736	IV	48 526	IV	168,5	32,4
Kujawsko-pomorskie	2006	317	X	25 469	IX	123,0	43,6
	2007	307	XI	24 657	IX	119,1	45,8
	2008	306	XI	24 746	IX	119,5	47,2
Lubelskie	2006	314	XI	19 042	XII	87,8	30,5
	2007	307	XII	18 997	XII	87,5	32,3
	2008	298	XII	18 742	XII	86,8	33,8
Lubuskie	2006	300	XII	19 553	XI	193,6	29,3
	2007	319	X	22 684	X	224,6	28,4
	2008	335	IX	24 578	X	243,3	27,9
Łódzkie	2006	229	XIII	15 821	XIII	61,6	32,8
	2007	219	XIII	16 099	XIII	62,9	35,6
	2008	216	XIII	16 301	XIII	63,9	37,1
Małopolskie	2006	819	II	62 747	III	191,9	39,1
	2007	843	II	64 127	III	195,5	39,9
	2008	872	I	68 809	III	209,1	38,3
Mazowieckie	2006	331	IX	36 843	VI	71,3	39,5
	2007	320	IX	35 818	VII	69,0	42,2
	2008	325	X	40 524	V	77,9	42,8
Opolskie	2006	114	XV	7 491	XVI	72,0	25,8
	2007	121	XVI	7 891	XVI	75,9	27,6
	2008	116	XVI	7 589	XVI	73,7	29,6
Podkarpackie	2006	335	VIII	20 169	X	96,0	30,1
	2007	336	VIII	20 652	XI	98,3	32,9
	2008	355	VIII	21 349	XI	101,7	31,8
Podlaskie	2006	176	XIV	11 741	XIV	97,8	32,4
	2007	169	XIV	11 349	XIV	95,4	35,5
	2008	166	XIV	11 006	XIV	92,5	33,5
Pomorskie	2006	797	III	83 943	II	381,6	36,8
	2007	807	III	85 947	II	388,9	39,2
	2008	822	III	85 298	II	384,2	38,3
Śląskie	2006	426	VI	35 179	VIII	75,3	36,0
	2007	394	VI	33 292	VIII	71,6	36,5
	2008	423	VI	35 528	VIII	76,4	36,5
Świętokrzyskie	2006	111	XVI	7 861	XV	61,4	31,6
	2007	129	XV	9 831	XV	76,8	39,2
	2008	123	XV	9 492	XV	74,7	37,8
Warmińsko-mazurskie	2006	365	VII	38 290	V	267,8	31,3
	2007	371	VII	38 231	V	267,3	31,3
	2008	384	VII	38 736	VI	270,9	30,9
Wielkopolskie	2006	516	V	36 648	VII	108,4	28,1
	2007	508	V	36 538	VI	107,8	28,7
	2008	540	V	37 974	VII	111,7	30,0
Zachodniopomorskie	2006	850	I	108 797	I	643,8	45,8
	2007	848	I	109 002	I	645,0	46,1
	2008	840	II	107 800	I	637,9	47,6
Polska	2006	6 694		574 612		150,7	36,4
	2007	6 718		582 105		152,7	37,8
	2008	6 857		596 998		156,5	37,6

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 3. Miejsca w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz gminy z obiektami noclegowymi

Województwo		Miejsca noclegowe całoroczne		Udział miejsc całorocznych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych (%)	Gminy z obiektami noclegowymi	
		liczba	miejsce		liczba	miejsce
Dolnośląskie	2006	40 976	III	91,0	106	IV
	2007	42 684	II	90,8	101	IV
	2008	44 296	III	91,3	98	IV
Kujawsko-pomorskie	2006	14 957	X	58,7	75	XI
	2007	15 089	X	61,2	73	XI
	2008	15 378	X	62,1	71	XI
Lubelskie	2006	10 727	XII	56,3	78	VIII
	2007	10 613	XIII	55,9	76	X
	2008	11 088	XIII	59,2	73	X
Lubuskie	2006	9 456	XIII	48,4	63	XIII
	2007	11 055	XII	48,7	63	XIII
	2008	11 473	XII	46,7	66	XIII
Łódzkie	2006	11 561	XI	73,1	73	XII
	2007	12 280	XI	76,3	69	XII
	2008	13 164	XI	80,8	68	XII
Małopolskie	2006	55 430	I	88,3	114	III
	2007	55 044	I	85,8	111	III
	2008	58 592	I	85,2	116	III
Mazowieckie	2006	32 017	V	86,9	119	II
	2007	31 180	IV	87,0	116	II
	2008	37 002	IV	91,3	120	II
Opolskie	2006	4 757	XVI	63,5	38	XV
	2007	5 179	XVI	65,6	38	XVI
	2008	4 922	XVI	64,9	36	XVI
Podkarpackie	2006	15 101	IX	74,9	88	VI
	2007	15 696	IX	76,0	89	VI
	2008	15 791	IX	74,0	91	VI
Podlaskie	2006	6 171	XIV	52,5	54	XIV
	2007	6 396	XV	56,4	51	XIV
	2008	6 464	XV	58,7	49	XIV
Pomorskie	2006	29 117	VI	34,7	81	VII
	2007	29 862	VI	34,7	83	VII
	2008	31 489	VI	36,9	83	VII
Śląskie	2006	32 094	IV	91,2	90	V
	2007	30 459	V	91,5	90	V
	2008	32 449	V	91,3	95	V
Świętokrzyskie	2006	5 758	XV	73,2	37	XVI
	2007	7 613	XIV	77,4	40	XV
	2008	7 616	XIV	80,2	39	XV
Warmińsko-mazurskie	2006	18 836	VIII	49,2	78	IX
	2007	19 101	VIII	50,0	77	VIII
	2008	19 918	VIII	51,4	80	VIII
Wielkopolskie	2006	22 324	VII	60,9	132	I
	2007	23 043	VII	63,1	138	I
	2008	24 805	VII	65,3	142	I
Zachodniopomorskie	2006	41 280	II	37,9	77	X
	2007	41 739	III	38,3	77	IX
	2008	47 157	II	43,7	77	IX
Polska	2006	350 562		61,0	1 303	
	2007	357 033		61,3	1 292	
	2008	381 604		63,9	1 304	

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 4. Hotele i obiekty podobne (hotele, motele, pensjonaty) w ujęciu liczbowym i przestrzennym

Województwo		Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Liczba miejsc noclegowych na 10 tys. mieszk.
		ogółem	miejsce	Ogółem	miejsce	
Dolnośląskie	2006	214	II	17 213	III	59,8
	2007	229	II	18 189	III	63,2
	2008	229	II	18 537	III	64,4
Kujawsko-pomorskie	2006	89	IX	5 977	IX	28,9
	2007	91	IX	5 996	IX	29,0
	2008	93	IX	6 478	IX	31,3
Lubelskie	2006	52	XIII	3 835	XIII	17,7
	2007	54	XIV	3 878	XIV	17,9
	2008	61	XIII	4 378	XIII	20,3
Lubuskie	2006	67	XI	4 214	XII	41,7
	2007	78	X	5 048	XI	50,0
	2008	82	XI	5 326	XI	52,7
Łódzkie	2006	59	XII	4 883	X	19,0
	2007	63	XII	5 521	X	21,6
	2008	69	XII	6 277	X	24,6
Małopolskie	2006	230	I	21 149	II	64,7
	2007	251	I	23 938	I	73,0
	2008	277	I	26 966	II	82,0
Mazowieckie	2006	134	IV	22 610	I	43,7
	2007	133	V	22 493	II	43,3
	2008	147	V	27 471	I	52,8
Opolskie	2006	29	XV	1 499	XVI	14,4
	2007	32	XV	1 619	XVI	15,6
	2008	31	XV	1 548	XVI	15,0
Podkarpackie	2006	72	X	4 380	XI	20,9
	2007	75	XI	4 199	XII	20,0
	2008	83	X	4 732	XII	22,5
Podlaskie	2006	27	XVI	2 447	XV	20,4
	2007	28	XVI	2 531	XV	21,3
	2008	27	XVI	2 152	XV	18,1
Pomorskie	2006	134	V	12 068	VI	54,9
	2007	148	IV	13 144	IV	59,5
	2008	149	IV	13 446	VI	60,6
Śląskie	2006	121	VI	12 634	IV	27,1
	2007	109	VII	11 599	VI	24,9
	2008	126	VI	13 450	V	28,9
Świętokrzyskie	2006	50	XIV	3 769	XIV	29,4
	2007	56	XIII	4 101	XIII	32,0
	2008	53	XIV	4 052	XIV	31,9
Warmińsko-mazurskie	2006	112	VII	10 506	VII	73,5
	2007	114	VI	10 691	VII	74,8
	2008	114	VII	11 136	VII	77,9
Wielkopolskie	2006	158	III	12 297	V	36,4
	2007	162	III	12 713	V	37,5
	2008	197	III	14 523	IV	42,7
Zachodniopomorskie	2006	98	VIII	9 484	VIII	56,1
	2007	105	VIII	10 646	VIII	63,0
	2008	106	VIII	10 632	VIII	62,9
Polska	2006	1 646		148 965		39,1
	2007	1 728		156 303		41,0
	2008	1 844		171 104		44,9

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 5. Hotele według kategorii

Województwo		Hotele ogółem	*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryza- cji
Dolnośląskie	2006	161	2	10	69	43	29	8
	2007	176	2	11	77	48	27	11
	2008	178	2	14	81	46	27	8
Kujawsko-pomorskie	2006	78	—	6	31	31	1	9
	2007	79	—	6	34	30	2	7
	2008	84	—	7	36	28	4	9
Lubelskie	2006	37	—	1	13	9	1	13
	2007	40	—	2	15	8	3	12
	2008	43	—	4	16	8	2	13
Lubuskie	2006	54	—	2	13	22	10	7
	2007	62	—	2	20	22	12	6
	2008	64	—	3	19	23	12	7
Łódzkie	2006	52	—	1	22	20	9	—
	2007	56	—	1	25	21	9	—
	2008	63	—	2	29	22	10	—
Małopolskie	2006	158	5	12	76	47	12	6
	2007	180	6	16	88	52	14	4
	2008	204	6	21	108	50	12	7
Mazowieckie	2006	117	8	6	33	40	15	15
	2007	117	8	8	30	43	14	14
	2008	135	11	12	36	45	17	14
Opolskie	2006	24	—	—	11	6	2	5
	2007	27	—	—	14	6	3	4
	2008	26	—	—	14	5	3	4
Podkarpackie	2006	54	—	—	23	22	8	1
	2007	58	—	—	26	24	8	—
	2008	68	—	1	30	25	10	2
Podlaskie	2006	21	—	3	4	6	1	7
	2007	21	—	3	5	6	1	6
	2008	22	—	3	6	8	1	4
Pomorskie	2006	102	2	7	35	42	7	9
	2007	112	4	6	37	47	8	10
	2008	115	4	6	38	49	9	9
Śląskie	2006	112	2	9	40	32	11	18
	2007	101	3	8	36	29	10	15
	2008	117	3	11	46	32	13	12
Świętokrzyskie	2006	36	—	—	14	15	6	1
	2007	43	—	1	15	18	7	2
	2008	41	—	2	14	16	7	2
Warmińsko-mazurskie	2006	86	—	2	34	31	7	12
	2007	87	—	3	36	31	6	11
	2008	88	—	4	37	28	6	13
Wielkopolskie	2006	131	—	8	55	45	20	3
	2007	134	1	8	58	42	20	5
	2008	162	1	14	66	53	24	4
Zachodniopomorskie	2006	72	—	5	30	23	13	1
	2007	77	—	9	31	23	13	1
	2008	78	—	10	33	21	13	1
Polska	2006	1 295	19	72	503	434	152	115
	2007	1 370	24	84	547	450	157	108
	2008	1 488	27	114	609	459	170	109

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 6. Liczba pokoi w hotelach według kategorii

Województwo		Pokoje w hotelach		*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategory- zacji
		ogółem	miejsce						
Dolnośląskie	2006	7 555	III	367	1 238	3 510	1 611	614	215
	2007	7 931	III	367	1 287	3 738	1 696	578	265
	2008	8 124	III	367	1 398	3 938	1 637	566	218
Kujawsko-pomorskie	2006	3 043	IX	—	417	1 334	990	12	290
	2007	3 027	IX	—	416	1 777	977	31	226
	2008	3 261	X	—	493	1 469	825	211	263
Lubelskie	2006	1 797	XIII	—	72	625	572	31	497
	2007	1 757	XIII	—	101	744	333	72	507
	2008	1 962	XIII	—	290	743	351	58	520
Lubuskie	2006	1 976	XI	—	138	590	683	419	146
	2007	2 309	XI	—	138	926	679	453	113
	2008	2 381	XI	—	186	911	714	439	131
Łódzkie	2006	2 629	X	—	56	1 477	876	220	—
	2007	2 990	X	—	56	1 692	1 021	221	—
	2008	3 459	IX	—	215	1 864	1 133	247	—
Małopolskie	2006	8 575	II	802	925	4 436	1 879	417	116
	2007	9 901	II	903	1 442	4 404	2 538	507	107
	2008	10 901	II	900	1 832	4 995	2 648	375	151
Mazowieckie	2006	12 085	I	2 380	1 231	4 162	2 516	1 307	489
	2007	12 029	I	2 322	2 131	4 192	2 642	1 272	470
	2008	15 150	I	4 930	2 485	3 181	2 459	1 518	577
Opolskie	2006	720	XVI	—	—	410	119	43	148
	2007	777	XVI	—	—	467	119	63	128
	2008	729	XVI	—	—	465	105	63	96
Podkarpackie	2006	1 928	XII	—	—	1 196	516	206	10
	2007	1 718	XIV	—	—	982	530	206	—
	2008	2 059	XII	—	58	1 125	592	230	54
Podlaskie	2006	1 136	XV	—	324	253	326	28	205
	2007	1 202	XV	—	323	310	328	28	213
	2008	1 170	XV	—	345	338	364	28	95
Pomorskie	2006	5 237	VI	50	567	2 489	1 689	143	299
	2007	5 754	V	241	503	2 549	1 897	163	401
	2008	5 895	VI	241	503	2 595	1 986	180	390
Śląskie	2006	6 188	IV	162	869	1 987	1 640	415	1 115
	2007	5 748	VI	311	1 158	1 791	1 668	338	482
	2008	6 535	V	269	1 599	2 154	1 731	397	385
Świętokrzyskie	2006	1 659	XIV	—	—	851	457	326	25
	2007	1 880	XII	—	90	883	539	330	38
	2008	1 791	XIV	—	159	848	475	274	35
Warmińsko-mazurskie	2006	4 409	VII	—	138	2 559	1 056	112	544
	2007	4 544	VIII	—	281	2 596	1 085	112	470
	2008	4 689	VIII	—	358	2 657	997	112	565
Wielkopolskie	2006	6 025	V	—	492	3 316	1 715	428	74
	2007	6 264	IV	181	492	3 542	1 476	469	104
	2008	7 069	IV	181	840	3 712	1 767	474	95
Zachodnio-pomorskie	2006	4 230	VIII	—	759	1 914	941	554	62
	2007	4 703	VII	—	1 042	2 037	1 030	532	62
	2008	4 743	VII	—	1 066	2 177	902	536	62
Polska	2006	69 192		3 761	7 226	31 109	17 586	5 275	4 235
	2007	72 534		4 325	9 460	31 230	18 558	5 375	3 586
	2008	79 918		6 888	11 827	33 172	18 686	5 708	3 637

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 7. Miejsca noclegowe w hotelach według kategorii

Województwo		Miejsca noclegowe		*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
		ogółem	miejsce						
Dolnośląskie	2006	14 882	III	713	2 283	6 835	3 312	1 298	441
	2007	15 800	III	713	2 371	7 360	3 522	1 214	620
	2008	16 216	III	717	2 597	7 791	3 399	1 233	479
Kujawsko-pomorskie	2006	5 552	IX	—	773	2 365	1 819	24	571
	2007	5 583	IX	—	774	2 506	1 787	70	446
	2008	6 130	IX	—	931	2 665	1 604	360	570
Lubelskie	2006	3 209	XIV	—	123	1 079	1 019	57	931
	2007	3 255	XIV	—	179	1 271	680	126	999
	2008	3 615	XIII	—	563	1 259	665	98	1 030
Lubuskie	2006	3 693	XI	—	233	1 068	1 291	814	287
	2007	4 383	XI	—	233	1 765	1 275	875	235
	2008	4 494	XI	—	301	1 727	1 340	857	269
Łódzkie	2006	4 604	X	—	99	2 498	1 561	446	—
	2007	5 241	X	—	121	2 941	1 748	431	—
	2008	6 099	X	—	401	3 222	1 991	485	—
Małopolskie	2006	17 245	II	1 488	1 832	8 752	4 075	859	239
	2007	20 425	II	1 669	2 851	8 787	5 826	1 079	213
	2008	22 995	II	1 650	3 716	10 441	5 994	862	332
Mazowieckie	2006	22 086	I	3 754	2 082	7 950	4 485	2 802	1 013
	2007	22 004	I	3 683	4 153	5 882	4 578	2 766	942
	2008	27 074	I	8 218	4 468	5 677	4 316	3 118	1 277
Opolskie	2006	1 290	XVI	—	—	697	231	76	286
	2007	1 442	XVI	—	—	836	231	112	263
	2008	1 387	XVI	—	—	840	198	112	237
Podkarpackie	2006	3 558	XII	—	—	2 088	1 042	413	15
	2007	3 395	XIII	—	—	1 899	1 078	418	—
	2008	4 094	XII	—	112	2 138	1 232	482	130
Podlaskie	2006	2 274	XV	—	683	482	616	50	443
	2007	2 324	XV	—	610	565	604	58	487
	2008	2 054	XV	—	491	623	678	58	204
Pomorskie	2006	10 635	VI	97	1 104	5 056	3 422	288	668
	2007	11 618	V	458	1 017	5 159	3 793	336	855
	2008	12 024	VI	458	997	5 217	4 093	379	880
Śląskie	2006	12 278	IV	323	1 414	3 806	3 088	899	2 748
	2007	11 264	VI	529	2 454	3 406	3 026	722	1 127
	2008	12 982	V	513	3 450	4 137	3 283	798	801
Świętokrzyskie	2006	3 210	XIII	—	—	1 432	952	770	56
	2007	3 520	XII	—	162	1 487	1 045	742	84
	2008	3 502	XIV	—	300	1 437	1 026	643	96
Warmińsko-mazurskie	2006	9 590	VII	—	290	5 750	2 080	294	1 176
	2007	9 760	VII	—	547	5 840	2 122	286	971
	2008	10 391	VII	—	688	6 150	2 067	276	1 210
Wielkopolskie	2006	11 342	V	—	944	6 043	3 272	852	231
	2007	11 724	IV	267	925	6 415	2 897	922	298
	2008	13 332	IV	267	1 577	6 805	3 508	975	200
Zachodnio-pomorskie	2006	8 305	VIII	—	1 503	3 613	2 025	1 047	117
	2007	9 383	VIII	—	2 020	3 922	2 199	1 125	117
	2008	9 430	VIII	—	2 116	4 123	1 923	1 151	117
Polska	2006	133 753		6 375	13 363	59 514	34 290	10 989	9 222
	2007	141 121		7 319	18 417	60 041	36 411	11 276	7 657
	2008	155 819		11 823	22 708	64 252	37 317	11 887	7 832

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 8. Stopień wykorzystania pokoi w hotelach według kategorii (%)

Województwo		Wykorzystanie ogółem	*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
Dolnośląskie	2006	48,4	62,6	57,5	47,9	43,4	40,6	36,9
	2007	50,2	69,4	61,0	49,0	44,4	43,0	39,8
	2008	47,0	63,6	53,8	45,8	43,9	40,4	37,2
Kujawsko-pomorskie	2006	39,3	—	46,2	37,5	41,7	44,6	26,6
	2007	44,1	—	45,9	44,5	48,0	43,9	20,7
	2008	43,9	26,6	47,0	44,4	45,0	54,2	25,4
Lubelskie	2006	35,9	—	43,9	39,7	37,7	27,8	27,7
	2007	37,1	—	43,9	43,2	36,1	33,6	28,7
	2008	38,7	—	48,7	41,6	39,7	33,2	28,7
Lubuskie	2006	39,5	—	44,5	45,4	33,5	39,4	38,5
	2007	38,6	—	49,9	41,8	35,0	37,8	25,6
	2008	37,8	—	45,6	39,5	34,9	38,7	28,2
Łódzkie	2006	44,1	—	33,1	41,7	48,2	46,9	52,1
	2007	46,0	—	39,9	44,6	48,6	45,8	60,2
	2008	45,2	—	49,7	41,1	51,0	46,9	—
Małopolskie	2006	54,5	68,7	58,0	53,4	52,4	43,0	50,9
	2007	53,9	64,9	60,4	51,5	52,1	44,5	59,1
	2008	49,5	59,3	51,9	49,1	46,8	38,2	41,3
Mazowieckie	2006	52,9	65,3	62,8	46,8	48,3	58,2	25,2
	2007	56,1	65,1	63,7	49,8	50,4	63,9	26,9
	2008	56,8	64,3	64,0	50,3	49,8	59,2	45,3
Opolskie	2006	35,3	—	—	43,2	28,5	42,3	19,2
	2007	37,1	—	—	44,7	32,0	36,0	17,7
	2008	40,7	—	—	48,2	30,3	43,3	16,4
Podkarpackie	2006	29,7	—	—	32,7	25,3	26,4	30,2
	2007	35,3	—	39,1	39,4	30,3	29,5	18,0
	2008	34,7	—	45,8	35,7	30,6	36,8	42,0
Podlaskie	2006	38,9	—	34,5	48,1	46,2	22,1	25,9
	2007	46,1	—	40,9	50,5	55,8	28,4	35,1
	2008	42,2	—	33,9	48,3	51,5	20,1	28,0
Pomorskie	2006	42,1	48,8	57,3	45,1	34,6	36,7	32,5
	2007	43,2	58,9	57,2	46,6	35,8	42,7	27,0
	2008	40,8	46,9	50,1	44,9	35,4	34,5	27,0
Śląskie	2006	44,2	33,7	49,3	44,3	42,7	31,8	48,6
	2007	48,6	54,4	53,3	50,9	44,7	39,1	49,4
	2008	45,4	39,6	46,9	46,3	46,3	48,0	32,9
Świętokrzyskie	2006	30,2	—	35,3	31,4	32,0	24,4	32,3
	2007	35,3	—	43,9	35,0	38,0	30,6	29,0
	2008	34,3	—	43,2	36,0	34,9	25,9	20,3
Warmińsko-mazurskie	2006	37,1	—	40,5	43,4	29,4	25,7	20,8
	2007	38,7	—	52,4	42,9	31,0	21,3	26,7
	2008	37,4	—	49,3	40,8	30,5	24,3	25,2
Wielkopolskie	2006	38,2	24,9	42,2	40,2	35,0	29,3	51,1
	2007	39,6	47,5	39,1	40,5	38,8	29,8	50,3
	2008	41,5	47,6	42,4	42,6	41,1	31,8	35,0
Zachodniopomorskie	2006	45,3	—	55,8	44,7	42,3	37,0	19,0
	2007	46,9	—	52,4	46,8	47,6	37,8	19,7
	2008	48,8	—	51,4	47,3	50,6	48,4	17,8
Polska	2006	44,9	63,9	53,7	44,6	41,1	41,7	34,4
	2007	47,1	63,7	56,0	46,2	43,7	43,9	34,3
	2008	46,0	60,3	52,0	44,9	43,2	44,6	31,4

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 9. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w hotelach według kategorii (%)

Województwo		Wykorzystanie ogółem	*****	****	***	**	*	Hotele w trakcie kategoryzacji
Dolnośląskie	2006	38,0	41,9	42,8	38,5	35,7	32,7	30,6
	2007	38,7	43,5	45,5	38,5	35,9	34,4	30,6
	2008	35,4	40,7	40,8	34,5	34,3	32,5	28,1
Kujawsko-pomorskie	2006	32,2	—	39,5	29,6	34,8	37,0	24,8
	2007	35,0	—	40,5	34,1	38,0	32,9	19,7
	2008	34,9	21,0	36,0	34,0	35,9	46,5	28,2
Lubelskie	2006	30,7	—	33,8	32,5	33,4	30,4	24,9
	2007	30,8	—	32,5	36,5	29,3	36,3	24,5
	2008	32,0	—	36,4	35,6	32,5	36,2	24,3
Lubuskie	2006	32,7	—	36,0	39,3	27,2	33,5	27,2
	2007	31,4	—	41,6	32,7	29,1	33,1	19,5
	2008	31,1	—	35,1	31,3	29,3	34,3	24,2
Łódzkie	2006	36,9	—	26,7	35,1	36,4	50,5	40,0
	2007	37,0	—	32,8	35,6	37,1	46,5	41,6
	2008	37,2	—	44,1	33,1	40,1	47,9	—
Małopolskie	2006	47,3	67,1	52,4	46,2	42,7	39,0	41,3
	2007	47,4	58,5	51,1	46,9	43,1	42,3	48,9
	2008	41,8	50,5	43,4	42,2	38,5	35,0	36,4
Mazowieckie	2006	44,5	54,1	47,2	39,7	38,5	55,6	35,8
	2007	46,8	54,5	50,1	38,9	40,5	55,8	52,1
	2008	45,8	53,2	47,3	39,1	40,6	52,1	45,6
Opolskie	2006	28,3	—	—	33,5	28,1	38,7	15,1
	2007	29,2	—	—	33,4	33,0	32,4	13,4
	2008	33,4	—	—	37,9	34,3	40,7	13,2
Podkarpackie	2006	24,2	—	—	28,0	18,9	24,3	17,1
	2007	28,5	—	22,1	33,0	23,6	23,4	13,4
	2008	27,9	—	27,1	28,2	26,8	29,6	28,2
Podlaskie	2006	38,0	—	41,4	38,9	43,0	34,8	27,5
	2007	45,6	—	49,2	41,0	56,2	26,8	37,0
	2008	39,9	—	36,3	40,4	50,4	19,0	24,7
Pomorskie	2006	32,7	37,3	39,0	34,8	28,5	33,7	28,4
	2007	35,2	46,0	38,8	36,7	32,6	39,9	25,6
	2008	32,4	38,0	34,7	34,7	30,3	31,0	21,8
Śląskie	2006	35,8	22,2	37,3	35,1	38,1	31,4	37,0
	2007	38,8	41,5	38,2	37,5	41,1	35,2	38,8
	2008	35,1	27,8	34,6	33,9	38,4	42,1	29,0
Świętokrzyskie	2006	29,5	—	42,1	31,1	31,2	24,7	20,5
	2007	31,6	—	28,7	35,6	31,8	25,0	20,8
	2008	29,2	—	27,9	33,5	26,4	25,9	13,4
Warmińsko-mazurskie	2006	33,1	—	35,0	37,7	27,7	21,4	23,1
	2007	34,9	—	46,5	38,6	27,9	20,0	26,1
	2008	32,5	—	41,9	35,7	25,9	18,1	25,3
Wielkopolskie	2006	29,3	21,4	27,5	30,1	27,9	32,5	25,5
	2007	30,1	40,1	25,5	29,7	31,1	33,1	25,6
	2008	31,5	39,4	29,4	31,2	32,5	33,5	25,6
Zachodniopomorskie	2006	40,4	—	45,0	39,8	38,2	40,5	18,6
	2007	39,9	—	42,7	41,0	38,7	34,8	19,0
	2008	40,4	—	40,0	40,0	42,5	40,4	18,2
Polska	2006	37,4	53,0	42,5	37,1	34,2	39,5	30,6
	2007	38,9	52,5	44,3	38,0	36,4	39,3	32,5
	2008	37,0	48,5	39,7	35,9	35,4	39,4	28,1

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

**Tab. 10. Pozostałe obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania
(oprócz hoteli, moteli i pensjonatów)**

Województwo		Obiekty		Miejsca noclegowe		Liczba miejsc noclegowych na 10 tys. mieszkańców	Udział miejsc nocleg. całorocznych w liczbie miejsc ogółem (%)
		ogółem	miejsce	ogółem	miejsce		
Dolnośląskie	2006	480	IV	27 805	IV	96,5	85,6
	2007	491	IV	28 849	IV	100,2	85,1
	2008	507	IV	29 989	IV	104,1	86,0
Kujawsko-pomorskie	2006	228	XI	19 492	VIII	94,2	46,6
	2007	216	XI	18 661	VIII	90,1	48,7
	2008	213	XI	18 268	IX	88,3	48,7
Lubelskie	2006	262	VIII	15 207	XI	70,1	45,3
	2007	253	IX	15 122	XI	69,7	44,6
	2008	237	X	14 364	XI	66,5	46,7
Lubuskie	2006	233	X	15 339	X	151,9	34,3
	2007	241	X	17 636	IX	174,6	34,1
	2008	253	IX	19 252	VIII	190,6	31,9
Łódzkie	2006	170	XIII	10 938	XIII	42,6	61,1
	2007	156	XIII	10 578	XIII	41,3	63,9
	2008	147	XIII	10 024	XIII	39,3	68,7
Małopolskie	2006	589	III	41 598	III	127,2	83,1
	2007	592	III	41 778	III	127,4	78,3
	2008	595	III	41 843	III	127,2	79,9
Mazowieckie	2006	197	XII	14 233	XII	27,5	66,1
	2007	187	XII	13 325	XII	25,7	65,2
	2008	178	XII	13 053	XII	25,1	73,9
Opolskie	2006	85	XV	5 992	XV	57,6	54,4
	2007	89	XV	6 272	XV	60,3	56,8
	2008	85	XV	6 041	XV	58,7	55,9
Podkarpackie	2006	263	VII	15 789	IX	75,2	68,5
	2007	261	VII	16 483	X	78,5	69,9
	2008	272	VII	16 617	X	79,1	66,6
Podlaskie	2006	149	XIV	9 294	XIV	77,4	40,1
	2007	141	XIV	8 818	XIV	74,1	43,8
	2008	139	XIV	8 854	XIV	74,4	48,7
Pomorskie	2006	663	II	71 875	II	326,7	24,4
	2007	659	II	73 174	II	331,1	23,3
	2008	673	II	71 852	II	323,7	25,5
Śląskie	2006	305	VI	22 545	VII	48,3	86,4
	2007	285	VI	21 721	VII	46,7	87,1
	2008	297	VI	22 078	VII	47,5	86,1
Świętokrzyskie	2006	61	XVI	4 092	XVI	32,0	48,6
	2007	73	XVI	5 730	XVI	44,8	61,3
	2008	70	XVI	5 440	XVI	42,8	65,5
Warmińsko-mazurskie	2006	253	IX	27 784	V	194,3	31,1
	2007	257	VIII	27 921	V	195,3	31,5
	2008	270	VIII	27 600	V	193,0	33,2
Wielkopolskie	2006	358	V	24 351	VI	72,0	41,2
	2007	346	V	23 825	VI	70,3	43,4
	2008	343	V	23 451	VI	69,0	43,8
Zachodniopomorskie	2006	752	I	99 313	I	587,7	32,5
	2007	743	I	98 718	I	584,1	31,9
	2008	734	I	97 168	I	575,0	38,0
Polska	2006	5 048		425 647		111,6	47,8
	2007	4 990		428 611		112,4	47,5
	2008	5 013		425 894		111,7	50,1

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 11. Kempingi w ujęciu liczbowym i przestrzennym

Województwo		Liczba obiektów		Liczba miejsc noclegowych		Liczba miejsc noclegowych na 10 tys. mieszkańców	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (%)
		ogółem	miejsce	ogółem	miejsce		
Dolnośląskie	2006	13	IV	1 319	VIII	4,6	14,0
	2007	13	IV	1 581	V	5,5	18,2
	2008	13	III	1 454	VIII	5,0	16,4
Kujawsko-pomorskie	2006	3	XI	372	XIV	1,8	14,4
	2007	3	XII	367	XIV	1,8	18,4
	2008	3	XII	367	XIV	1,8	16,7
Lubelskie	2006	4	X	505	XII	2,3	16,8
	2007	5	VIII	525	XII	2,4	8,8
	2008	4	X	375	XIII	1,7	18,7
Lubuskie	2006	3	XII	694	X	6,9	5,6
	2007	4	X	576	XI	5,7	7,4
	2008	6	VIII	1 514	VII	15,0	8,3
Łódzkie	2006	5	VIII	765	IX	3,0	24,1
	2007	3	XIII	685	X	2,7	17,3
	2008	2	XV	600	XI	2,4	11,2
Małopolskie	2006	12	V	1 692	IV	5,2	16,1
	2007	13	V	1 570	VI	4,8	18,1
	2008	13	IV	1 733	III	5,3	16,6
Mazowieckie	2006	3	XIII	217	XVI	0,4	8,8
	2007	3	XIV	225	XVI	0,4	6,4
	2008	3	XIII	230	XV	0,4	5,1
Opolskie	2006	5	IX	1 556	V	15,0	13,2
	2007	5	IX	1 546	VII	14,9	11,6
	2008	5	IX	1 556	VI	15,1	10,8
Podkarpackie	2006	3	XIV	450	XIII	2,1	17,6
	2007	3	XV	452	XIII	2,2	15,5
	2008	3	XIV	450	XII	2,1	13,5
Podlaskie	2006	2	XVI	270	XV	2,2	22,4
	2007	2	XVI	310	XV	2,6	20,1
	2008	1	XVI	200	XVI	1,7	20,1
Pomorskie	2006	25	I	7 444	I	33,8	32,8
	2007	23	I	6 765	I	30,6	35,4
	2008	23	I	5 916	I	26,6	42,9
Śląskie	2006	7	VII	1 378	VII	2,9	10,3
	2007	6	VII	1 332	VIII	2,9	14,5
	2008	7	VII	1 380	IX	3,0	14,1
Świętokrzyskie	2006	3	XV	550	XI	4,3	8,3
	2007	4	XI	732	IX	5,7	12,4
	2008	4	XI	736	X	5,8	11,5
Warmińsko-mazurskie	2006	10	VI	1 390	VI	9,7	14,8
	2007	11	VI	1 660	IV	11,6	12,8
	2008	11	VI	1 620	V	11,3	12,5
Wielkopolskie	2006	16	II	2 088	III	6,2	19,8
	2007	14	III	1 950	III	5,8	16,0
	2008	13	V	1 647	IV	4,8	23,7
Zachodniopomorskie	2006	14	III	4 173	II	24,7	34,2
	2007	15	II	4 249	II	25,1	26,9
	2008	14	II	4 249	II	25,1	29,8
Polska	2006	128		24 863		6,5	22,0
	2007	127		24 525		6,4	21,4
	2008	125		24 027		6,3	22,7

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

Tab. 12. Ośrodki wczasowe

Województwo		Ośrodki wczasowe		Miejsca noclegowe		Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (w %)
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	
Dolnośląskie	2006	124	IV	7 977	IV	24,0
	2007	117	IV	7 684	IV	29,0
	2008	121	IV	7 954	IV	30,3
Kujawsko-pomorskie	2006	69	VI	4 669	VI	37,2
	2007	67	VI	4 780	VI	36,3
	2008	65	VI	4 728	VI	36,4
Lubelskie	2006	66	VII	3 919	X	42,0
	2007	61	VII	3 641	X	45,4
	2008	58	VIII	3 449	IX	46,6
Lubuskie	2006	47	X	4 464	IX	34,7
	2007	49	X	4 604	VII	31,6
	2008	52	IX	4 523	VII	35,1
Łódzkie	2006	14	XIV	1 324	XIV	26,5
	2007	12	XIV	1 206	XIV	25,2
	2008	11	XIV	982	XIV	24,6
Małopolskie	2006	137	III	9 211	III	30,1
	2007	133	III	9 249	III	31,0
	2008	129	III	9 127	III	34,4
Mazowieckie	2006	15	XIII	1 757	XIII	43,1
	2007	15	XIII	1 842	XIII	42,0
	2008	12	XIII	1 392	XIII	46,5
Opolskie	2006	11	XV	800	XV	26,6
	2007	8	XVI	562	XVI	24,8
	2008	7	XVI	472	XVI	18,7
Podkarpackie	2006	20	XI	2 034	XII	38,8
	2007	19	XI	1 943	XII	40,9
	2008	19	XI	1 938	XI	37,0
Podlaskie	2006	18	XII	2 085	XI	41,0
	2007	16	XII	2 042	XI	38,2
	2008	14	XII	1 888	XII	42,1
Pomorskie	2006	248	II	30 718	II	44,0
	2007	244	II	30 888	II	45,7
	2008	254	II	31 389	II	45,2
Śląskie	2006	57	IX	4 512	VIII	34,1
	2007	51	IX	4 007	IX	32,2
	2008	44	X	3 209	X	31,1
Świętokrzyskie	2006	10	XVI	671	XVI	39,2
	2007	11	XV	780	XV	42,1
	2008	10	XV	744	XV	44,8
Warmińsko-mazurskie	2006	61	VIII	6 944	V	35,2
	2007	56	VIII	6 740	V	30,7
	2008	63	VII	7 085	V	32,9
Wielkopolskie	2006	100	V	4 594	VII	38,9
	2007	95	V	4 360	VIII	39,9
	2008	90	V	4 176	VIII	40,4
Zachodniopomorskie	2006	350	I	50 531	I	46,9
	2007	344	I	49 714	I	47,6
	2008	342	I	49 976	I	47,1
Polska	2006	1 347		136 210		26,5
	2007	1 298		134 042		40,0
	2008	1 291		133 032		40,5

Źródło: dane GUS.

CHARAKTERYSTYKA BAZY NOCLEGOWEJ

**Tab. 13. Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania
– kwatery agroturystyczne**

Województwo		Kwatery		Miejsca noclegowe		Liczba miejsc na 10 tys. mieszkańców
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	
Dolnośląskie	2006	481	VI	5 469	V	19,0
	2007	592	VI	6 475	V	22,5
Kujawsko-pomorskie	2006	273	XIII	2 850	X	13,8
	2007	333	XIII	3 544	X	17,1
Lubelskie	2006	275	XII	2 115	XIII	9,7
	2007	408	IX	3 445	XI	15,9
Lubuskie	2006	133	XIV	1 317	XIV	13,0
	2007	164	XV	1 615	XIV	16,0
Łódzkie	2006	125	XV	1 154	XV	4,5
	2007	167	XIV	1 427	XV	5,6
Małopolskie	2006	1 220	I	13 975	I	42,7
	2007	1 590	I	17 927	I	54,7
Mazowieckie	2006	276	XI	2 282	XII	4,4
	2007	378	XI	3 322	XII	6,4
Opolskie	2006	101	XVI	934	XVI	9,0
	2007	112	XVI	1 110	XVI	10,7
Podkarpackie	2006	1 016	II	7 581	II	36,1
	2007	1 074	II	8 288	II	39,5
Podlaskie	2006	519	V	4 437	VIII	37,0
	2007	629	V	5 751	VI	48,3
Pomorskie	2006	601	IV	6 231	IV	28,3
	2007	770	IV	7 565	IV	34,2
Śląskie	2006	334	IX	4 529	VII	9,7
	2007	384	X	5 296	VIII	11,4
Świętokrzyskie	2006	313	X	2 346	XI	18,3
	2007	355	XII	2 896	XIII	22,6
Warmińsko-mazurskie	2006	673	III	6 376	III	44,6
	2007	869	III	8 164	III	57,1
Wielkopolskie	2006	432	VIII	3 915	IX	11,6
	2007	474	VIII	4 703	IX	13,9
Zachodniopomorskie	2006	442	VII	4 789	VI	28,3
	2007	491	VII	5 616	VII	33,2
Polska	2006	7 214		70 300		18,4
	2007	8 790		87 144		22,9

Brak danych za 2008 r.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Inne aspekty obsługi turystów

INNE PLACÓWKI I ELEMENTY OBSŁUGI TURYSTÓW

Tab. 14. Biura podróży ogółem oraz w podziale na organizatorów i pośredników

Województwo		Ogółem		Organizator	Organiza- tor/pośrednik	Pośrednik
		liczba	miejsce			
Dolnośląskie	2006	232	IV	63	164	5
	2007	242	IV	71	165	6
	2008	259	IV	69	184	6
Kujawsko-pomorskie	2006	88	XI	22	66	0
	2007	90	XI	31	58	1
	2008	96	XI	41	55	0
Lubelskie	2006	67	XIII	19	48	0
	2007	75	XIII	22	53	0
	2008	78	XIII	23	55	0
Lubuskie	2006	43	XVI	1	42	0
	2007	48	XVI	3	45	0
	2008	48	XVI	2	46	0
Łódzkie	2006	147	VII	43	102	2
	2007	147	VII	45	100	2
	2008	150	VII	45	104	1
Małopolskie	2006	315	III	44	262	9
	2007	339	III	44	285	10
	2008	372	III	38	327	7
Mazowieckie	2006	503	I	19	479	5
	2007	533	I	28	502	3
	2008	577	I	40	533	4
Opolskie	2006	59	XIV	21	38	0
	2007	61	XIV	22	39	0
	2008	60	XIV	17	43	0
Podkarpackie	2006	96	X	16	75	5
	2007	101	X	16	80	5
	2008	100	X	15	82	3
Podlaskie	2006	87	XII	57	30	0
	2007	87	XII	65	22	0
	2008	87	XII	68	19	0
Pomorskie	2006	178	VI	67	107	4
	2007	185	VI	66	115	4
	2008	197	VI	66	126	5
Śląskie	2006	358	II	136	219	3
	2007	378	II	127	249	2
	2008	409	II	128	280	1
Świętokrzyskie	2006	47	XV	3	44	0
	2007	53	XV	2	51	0
	2008	53	XV	1	52	0
Warmińsko-mazurskie	2006	99	IX	2	97	0
	2007	104	IX	3	101	0
	2008	106	IX	9	97	0
Wielkopolskie	2006	216	V	33	175	8
	2007	219	V	34	177	8
	2008	249	V	35	207	7
Zachodniopomorskie	2006	128	VIII	17	106	5
	2007	136	VIII	38	92	6
	2008	135	VIII	49	82	4
Polska	2006	2 663		563	2 054	46
	2007	2 798		617	2 134	47
	2008	2 976		646	2 292	38

Źródło: Centralna Ewidencja Organizatorów i Pośredników turystycznych – rejestr prowadzony przez Departament Turystyki w Ministerstwie Sportu i Turystyki, stan na dzień: 3.07.2006; 6.08.2007; 13.10.2008.

INNE PLACÓWKI I ELEMENTY OBSŁUGI TURYSTÓW

**Tab. 15. Piloci wycieczek i przewodnicy turystyczni
(uprawnienia nadane w danym roku)**

Województwo		Piloci wycieczek		Przewodnicy turystyczni		Przew. miejsca	Przew. terenowi	Przew. górcy
		liczba	miejsce	ogółem	miejsce			
Dolnośląskie	2006	121	VI	22	X	21	0	1
	2007	133	VII	64	V	43	0	21
	2008	151	VI	66	VI	29	1	36
Kujawsko-pomorskie	2006	67	IX	13	XIII	10	2	1
	2007	70	XII	16	XIII	15	1	0
	2008	110	IX	32	XII	12	20	0
Lubelskie	2006	177	III	53	III	1	52	0
	2007	216	IV	27	IX	23	3	1
	2008	166	V	71	V	26	42	3
Lubuskie	2006	19	XVI	13	XIV	0	13	0
	2007	37	XVI	18	XII	0	18	0
	2008	34	XVI	2	XVI	0	2	0
Łódzkie	2006	94	VII	24	VII	22	2	0
	2007	138	VI	27	X	23	2	2
	2008	124	VII	58	VII	22	34	2
Małopolskie	2006	275	II	139	I	71	12	56
	2007	356	II	211	I	99	4	108
	2008	393	II	108	II	41	9	58
Mazowieckie	2006	396	I	116	II	109	3	4
	2007	365	I	114	III	109	2	3
	2008	456	I	138	I	112	25	1
Opolskie	2006	62	X	1	XVI	1	0	0
	2007	70	XIII	1	XVI	1	0	0
	2008	88	X	6	XV	0	0	6
Podkarpackie	2006	174	IV	23	VIII	1	16	6
	2007	197	V	70	IV	8	1	61
	2008	188	IV	11	XIV	0	0	11
Podlaskie	2006	57	XII	23	IX	0	22	1
	2007	110	VIII	14	XIV	0	14	0
	2008	72	XIV	49	X	2	47	0
Pomorskie	2006	70	VIII	29	VI	23	5	1
	2007	69	X	97	VI	39	58	0
	2008	85	XII	115	IV	50	65	0
Śląskie	2006	174	V	41	V	4	0	37
	2007	287	III	115	II	22	28	65
	2008	328	III	108	III	4	54	50
Świętokrzyskie	2006	62	XI	52	IV	1	48	3
	2007	75	XI	23	XI	3	20	0
	2008	76	XIII	33	XI	0	32	1
Warmińsko-mazurskie	2006	48	XIV	18	XII	0	18	0
	2007	39	XV	6	XV	3	3	0
	2008	47	XV	52	VIII	2	50	0
Wielkopolskie	2006	56	XIII	19	XI	7	12	0
	2007	90	IX	30	VIII	29	0	1
	2008	114	VIII	51	IX	26	24	1
Zachodniopomorskie	2006	39	XV	2	XV	1	1	0
	2007	61	XIV	37	VII	8	29	0
	2008	79	XI	16	XIII	13	3	0
Polska	2006	1 891		588		272	206	110
	2007	1 699		662		314	108	240
	2008	2 511		916		339	408	169

Źródło: dane za 2006 r. – Ministerstwo Sportu i Turystyki, Departament Turystyki, dane za lata 2007 i 2008 – informacje z urzędów marszałkowskich.

INNE PLACÓWKI I ELEMENTY OBSŁUGI TURYSTÓW

Tab. 16. Długość szlaków turystycznych pieszych

Województwo		Długość szlaków pieszych (w km)		Długość szlaków pieszych na 100 km ² powierzchni województwa
		ogółem	miejsce	
Dolnośląskie	2006	1 222,1	XII	6,1
	2007	1 222,1	XII	6,1
	2008	1 222,1	XII	6,1
Kujawsko-pomorskie	2006	3 017,8	V	16,8
	2007	3 013,8	VI	16,7
	2008	3 022,1	VI	16,8
Lubelskie	2006	3 179,2	II	12,7
	2007	3 211,8	III	12,8
	2008	3 238,3	III	12,9
Lubuskie	2006	1 945,3	IX	13,9
	2007	1 947,3	IX	13,9
	2008	1 935,0	IX	13,8
Łódzkie	2006	1 293,1	XI	7,1
	2007	1 368,1	XI	7,5
	2008	1 368,9	XI	7,5
Małopolskie	2006	1 144,7	XIII	7,5
	2007	1 144,7	XIII	7,5
	2008	1 144,7	XIII	7,5
Mazowieckie	2006	3 040,2	IV	8,5
	2007	3 041,1	V	8,5
	2008	3 049,9	V	8,6
Opolskie	2006	861,5	XV	9,2
	2007	881,0	XV	9,4
	2008	881,1	XV	9,4
Podkarpackie	2006	642,5	XVI	3,6
	2007	669,0	XVI	3,8
	2008	669,0	XVI	3,8
Podlaskie	2006	3 340,8	I	16,5
	2007	3 346,1	I	16,6
	2008	3 334,7	I	16,5
Pomorskie	2006	2 794,0	VIII	15,3
	2007	2 764,4	VIII	15,1
	2008	2 772,6	VIII	15,2
Śląskie	2006	2 918,9	VII	23,7
	2007	2 918,6	VII	23,7
	2008	2 918,6	VII	23,7
Świętokrzyskie	2006	1 022,9	XIV	8,7
	2007	1 028,6	XIV	8,8
	2008	1 028,6	XIV	8,8
Warmińsko-mazurskie	2006	1 793,5	X	7,4
	2007	1 793,2	X	7,4
	2008	1 791,8	X	7,4
Wielkopolskie	2006	2 991,4	VI	10,0
	2007	3 279,4	II	11,0
	2008	3 281,1	II	11,0
Zachodniopomorskie	2006	3 143,3	III	13,7
	2007	3 175,9	IV	13,9
	2008	3 175,9	IV	13,9
Polska	2006	34 351,2		11,0
	2007	34 805,0		11,1
	2008	34 808,5		11,1

Źródło: dane PTTK.

Wybrane obiekty świadczące usługi

WYBRANE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI

Tab. 17. Placówki sprzedaży detalicznej (sklepy oraz stacje paliw)

Województwo		Liczba sklepów	Liczba sklepów na 10 tys. mieszkańców	Liczba stacji paliw	Liczba stacji paliw na 10 tys. mieszkańców
Dolnośląskie	2006	29 426	102,2	710	2,5
	2007	27 590	95,8	596	2,1
	2008	28 223	98,0	540	1,9
Kujawsko-pomorskie	2006	20 512	99,1	573	2,8
	2007	22 319	107,8	604	2,9
	2008	20 882	100,9	693	3,3
Lubelskie	2006	22 089	101,8	723	3,3
	2007	20 977	96,7	701	3,2
	2008	20 119	93,1	596	2,8
Lubuskie	2006	12 291	121,7	354	3,5
	2007	10 900	107,9	448	4,4
	2008	10 027	99,3	296	2,9
Łódzkie	2006	26 665	103,8	807	3,1
	2007	27 654	108,0	824	3,2
	2008	29 065	114,0	972	3,8
Małopolskie	2006	34 834	106,5	686	2,1
	2007	32 616	99,4	876	2,7
	2008	33 675	102,4	733	2,2
Mazowieckie	2006	50 309	97,3	1 422	2,7
	2007	48 029	92,5	1 249	2,4
	2008	49 854	95,9	1 381	2,7
Opolskie	2006	9 542	91,7	273	2,6
	2007	8 595	82,6	216	2,1
	2008	8 433	81,9	253	2,5
Podkarpackie	2006	20 742	98,8	508	2,4
	2007	18 841	89,7	489	2,3
	2008	20 172	96,1	865	4,1
Podlaskie	2006	11 044	92,0	359	3,0
	2007	10 344	86,9	345	2,9
	2008	10 442	87,7	302	2,5
Pomorskie	2006	24 332	110,6	468	2,1
	2007	20 863	94,4	446	2,0
	2008	23 049	103,8	484	2,2
Śląskie	2006	45 489	97,4	1 010	2,2
	2007	40 407	86,9	1 019	2,2
	2008	43 835	94,3	742	1,6
Świętokrzyskie	2006	14 279	111,6	371	2,9
	2007	13 138	102,6	361	2,8
	2008	15 106	118,9	354	2,8
Warmińsko-mazurskie	2006	15 145	105,9	394	2,8
	2007	14 351	100,4	391	2,7
	2008	15 553	108,8	395	2,8
Wielkopolskie	2006	37 236	110,2	984	2,9
	2007	34 224	101,0	796	2,3
	2008	36 386	107,0	1 020	3,0
Zachodniopomorskie	2006	21 523	127,4	517	3,1
	2007	20 516	121,4	470	2,8
	2008	20 842	123,3	447	2,6
Polska	2006	395 458	103,7	10 159	2,7
	2007	371 364	97,4	9 831	2,6
	2008	385 663	101,1	10 073	2,6

Źródło: dane GUS.

WYBRANE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI

Tab. 18. Placówki pocztowe

Województwo		Placówki pocztowe		Placówki pocztowe na 10 tys. mieszkańców
		liczba	miejsce	
Dolnośląskie	2006	704	IV	2,4
	2007	700	IV	2,4
	2008	686	IV	2,4
Kujawsko-pomorskie	2006	468	X	2,3
	2007	471	X	2,3
	2008	476	IX	2,3
Lubelskie	2006	598	VI	2,8
	2007	604	VI	2,8
	2008	599	VI	2,8
Lubuskie	2006	297	XV	2,9
	2007	297	XV	2,9
	2008	293	XV	2,9
Łódzkie	2006	483	VIII	1,9
	2007	486	VIII	1,9
	2008	479	VIII	1,9
Małopolskie	2006	637	V	1,9
	2007	638	V	1,9
	2008	636	V	1,9
Mazowieckie	2006	871	I	1,7
	2007	883	I	1,7
	2008	874	I	1,7
Opolskie	2006	264	XVI	2,5
	2007	266	XVI	2,6
	2008	257	XVI	2,5
Podkarpackie	2006	470	IX	2,2
	2007	473	IX	2,3
	2008	475	X	2,3
Podlaskie	2006	303	XIV	2,5
	2007	320	XIII	2,7
	2008	332	XIII	2,8
Pomorskie	2006	491	VII	2,2
	2007	498	VII	2,3
	2008	505	VII	2,3
Śląskie	2006	832	III	1,8
	2007	837	III	1,8
	2008	813	III	1,7
Świętokrzyskie	2006	314	XIII	2,5
	2007	313	XIV	2,4
	2008	311	XIV	2,4
Warmińsko-mazurskie	2006	399	XI	2,8
	2007	406	XII	2,8
	2008	411	XII	2,9
Wielkopolskie	2006	863	II	2,6
	2007	865	II	2,6
	2008	860	II	2,5
Zachodniopomorskie	2006	395	XII	2,3
	2007	428	XI	2,5
	2008	443	XI	2,6
Polska	2006	8 389		2,2
	2007	8 485		2,2
	2008	8 450		2,2

Źródło: dane GUS.

Obiekty i urządzenia transportu osobowego

OBIEKTY I URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBOWEGO

Tab. 19. Długość linii kolejowych

Województwo		Długość linii kolejowych normalnotorowych eksploatowanych (w km)	Długość linii kolejowych normalnotorowych na 100 km ² powierzchni woj.
Dolnośląskie	2006	1 727	8,7
	2007	1 730	8,7
	2008	1 753	8,8
Kujawsko-pomorskie	2006	1 272	7,1
	2007	1 243	6,9
	2008	1 302	7,2
Lubelskie	2006	1 021	4,1
	2007	1 025	4,1
	2008	1 021	4,1
Lubuskie	2006	930	6,6
	2007	958	6,8
	2008	959	6,9
Łódzkie	2006	1 056	5,8
	2007	1 056	5,8
	2008	1 056	5,8
Małopolskie	2006	1 121	7,4
	2007	1 108	7,3
	2008	1 108	7,3
Mazowieckie	2006	1 707	4,8
	2007	1 708	4,8
	2008	1 746	4,9
Opolskie	2006	851	9,0
	2007	851	9,0
	2008	868	9,2
Podkarpackie	2006	929	5,2
	2007	929	5,2
	2008	953	5,3
Podlaskie	2006	683	3,4
	2007	705	3,5
	2008	760	3,8
Pomorskie	2006	1 259	6,9
	2007	1 241	6,8
	2008	1 245	6,8
Śląskie	2006	2 145	17,4
	2007	2 148	17,4
	2008	2 141	17,4
Świętokrzyskie	2006	707	6,0
	2007	707	6,0
	2008	707	6,0
Warmińsko-mazurskie	2006	1 209	5,0
	2007	1 209	5,0
	2008	1 209	5,0
Wielkopolskie	2006	1 943	6,5
	2007	1 965	6,6
	2008	1 965	6,6
Zachodniopomorskie	2006	1 203	5,3
	2007	1 214	5,3
	2008	1 214	5,3
Polska	2006	19 763	6,3
	2007	19 797	6,3
	2008	20 007	6,4

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY I URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBOWEGO

Tab. 20. Drogi publiczne

Województwo		Długość dróg publicznych o nawierzchni twardej (km)	Długość dróg publicznych o nawierzchni twardej na 100 km ² powierzchni woj.	Długość dróg ekspresowych (km)
Dolnośląskie	2006	18 200,3	91,2	7,9
	2007	18 262,0	91,6	7,9
	2008	18 253,1	91,5	7,9
Kujawsko-pomorskie	2006	14 174,2	78,9	35,4
	2007	14 394,2	80,1	35,4
	2008	14 608,8	81,3	34,1
Lubelskie	2006	18 263,4	72,7	4,2
	2007	18 511,8	73,7	4,2
	2008	18 811,7	74,9	4,2
Lubuskie	2006	8 079,1	57,8	17,5
	2007	8 276,6	59,2	27,9
	2008	8 134,2	58,2	43,6
Łódzkie	2006	16 804,1	92,2	0
	2007	17 018,0	93,4	0
	2008	17 219,4	94,5	0
Małopolskie	2006	22 072,8	145,4	3,5
	2007	22 371,9	147,3	3,5
	2008	22 561,2	149,0	15,6
Mazowieckie	2006	30 032,3	84,5	37,9
	2007	30 567,0	86,0	50,7
	2008	31 011,8	87,2	84,6
Opolskie	2006	8 362,8	88,9	0
	2007	8 394,9	89,2	0
	2008	8 405,5	89,3	0
Podkarpackie	2006	14 127,1	79,2	0
	2007	14 315,4	80,2	0
	2008	14 494,3	80,9	0
Podlaskie	2006	11 031,0	54,6	0
	2007	11 248,5	55,7	0
	2008	11 356,9	56,3	0
Pomorskie	2006	11 581,7	63,2	38,7
	2007	11 730,9	64,1	38,7
	2008	11 825,7	64,6	38,2
Śląskie	2006	20 215,9	163,9	84,8
	2007	20 220,2	163,9	91,3
	2008	20 286,0	165,0	101,0
Świętokrzyskie	2006	12 189,3	104,1	23,7
	2007	12 360,3	105,6	23,7
	2008	12 525,4	107,1	23,7
Warmińsko-mazurskie	2006	12 230,6	50,6	2,6
	2007	12 331,0	51,0	5,6
	2008	12 354,7	51,0	55,7
Wielkopolskie	2006	25 396,3	85,1	12,8
	2007	25 791,5	86,5	12,8
	2008	26 208,9	87,9	14,8
Zachodniopomorskie	2006	12 781,6	55,8	28,2
	2007	13 115,5	57,3	28,2
	2008	13 175,3	57,5	28,2
Polska	2006	255 542,5	81,7	297,2
	2007	258 909,7	82,8	329,9
	2008	261 232,9	83,5	451,6

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY I URZĄDZENIA TRANSPORTU OSOBOWEGO

Tab. 21. Porty lotnicze oraz obsługa pasażerska

Województwo		Liczba portów lotniczych	Liczba pasażerów przybyłych i odprawionych w portach lotniczych	Pasażerowie przybyli i odprawnieni z/do zagranicznych portów lotniczych	Udział pasażerów przybyłych i odprawionych z/do zagranicznych portów lotniczych
Dolnośląskie	2006	1	865 934	672 434	77,7
	2007	1	1 280 511	1 056 422	82,5
	2008	1	1 465 322	1 264 858	86,3
Kujawsko-pomorskie	2006	1	133 662	115 624	86,5
	2007	1	157 715	155 546	98,6
	2008	1	282 121	264 357	93,7
Lubelskie	2006	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0
	2008	0	0	0	0
Lubuskie	2006	1	8 602	331	3,8
	2007	1	6 963	517	7,4
	2008	1	5 689	295	5,2
Łódzkie	2006	1	189 580	182 661	96,3
	2007	1	308 328	299 200	97,0
	2008	1	356 027	336 021	94,4
Małopolskie	2006	1	2 353 813	2 159 917	91,8
	2007	1	3 047 099	2 843 639	93,3
	2008	1	2 908 721	2 721 588	93,6
Mazowieckie	2006	1	8 031 729	7 114 389	88,6
	2007	1	9 268 476	8 221 561	88,7
	2008	1	9 448 786	8 514 918	90,1
Opolskie	2006	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0
	2008	0	0	0	0
Podkarpackie	2006	1	208 102	123 377	59,3
	2007	1	279 997	186 120	66,5
	2008	1	323 142	236 490	73,2
Podlaskie	2006	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0
	2008	0	0	0	0
Pomorskie	2006	1	1 249 753	1 016 516	81,3
	2007	1	1 702 978	1 431 935	84,1
	2008	1	1 951 062	1 704 895	87,4
Śląskie	2006	1	1 445 641	1 396 089	96,6
	2007	1	1 973 758	1 916 846	97,1
	2008	1	2 417 505	2 390 190	98,9
Świętokrzyskie	2006	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0
	2008	0	0	0	0
Warmińsko-mazurskie	2006	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0
	2008	0	0	0	0
Wielkopolskie	2006	1	651 827	564 957	86,7
	2007	1	870 973	769 903	88,4
	2008	1	1 263 460	1 153 519	91,3
Zachodniopomorskie	2006	1	180 182	91 087	50,6
	2007	1	231 137	131 999	57,1
	2008	1	294 869	206 448	70,0
Polska	2006	11	15 318 825	13 437 382	87,7
	2007	11	19 127 935	17 013 688	88,9
	2008	11	20 716 704	18 793 579	90,7

Źródło: dane GUS.

Obiekty ochrony środowiska, kultury i rozrywki

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

**Tab. 22. Liczba muzeów i oddziałów muzealnych ogółem
i na 10 tys. mieszkańców**

Województwo		Muzea	Oddziały	Na 10 tys. mieszkańców
Dolnośląskie	2006	45	6	0,16
	2007	49	6	0,17
	2008	60	15	0,21
Kujawsko-pomorskie	2006	26	2	0,13
	2007	26	2	0,13
	2008	27	2	0,13
Lubelskie	2006	39	16	0,18
	2007	40	17	0,18
	2008	38	17	0,18
Lubuskie	2006	14	0	0,14
	2007	14	0	0,14
	2008	15	0	0,15
Łódzkie	2006	40	7	0,16
	2007	42	7	0,16
	2008	41	7	0,16
Małopolskie	2006	103	36	0,31
	2007	106	35	0,32
	2008	108	36	0,33
Mazowieckie	2006	103	26	0,20
	2007	104	26	0,20
	2008	102	30	0,20
Opolskie	2006	13	1	0,12
	2007	13	1	0,12
	2008	13	1	0,13
Podkarpackie	2006	35	5	0,17
	2007	35	5	0,17
	2008	36	5	0,17
Podlaskie	2006	29	10	0,24
	2007	30	10	0,25
	2008	29	10	0,24
Pomorskie	2006	52	25	0,24
	2007	51	24	0,23
	2008	57	27	0,26
Śląskie	2006	57	8	0,12
	2007	60	13	0,13
	2008	60	12	0,13
Świętokrzyskie	2006	22	7	0,17
	2007	24	7	0,19
	2008	27	8	0,21
Warmińsko-mazurskie	2006	23	9	0,16
	2007	23	9	0,16
	2008	23	9	0,16
Wielkopolskie	2006	79	22	0,23
	2007	79	23	0,23
	2008	85	28	0,25
Zachodniopomorskie	2006	23	4	0,14
	2007	24	4	0,14
	2008	22	3	0,13
Polska	2006	703	184	0,18
	2007	720	189	0,19
	2008	743	210	0,19

Źródło: dane GUS

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 23. Zwiedzający muzea i wystawy muzealne

Województwo		Ogółem	Miejsce	Grupy zorganizowane	Udział młodzieży szkolnej
Dolnośląskie	2006	1 059 256	V	495 038	30,1
	2007	1 309 040	IV	647 962	33,0
	2008	1 469 639	IV	724 269	32,2
Kujawsko-pomorskie	2006	674 766	IX	292 057	38,4
	2007	815 036	IX	356 227	38,8
	2008	798 663	IX	298 035	33,1
Lubelskie	2006	932 506	VI	434 744	35,4
	2007	960 147	VII	452 656	35,4
	2008	980 449	VII	459 967	36,7
Lubuskie	2006	161 646	XVI	72 060	30,5
	2007	177 987	XV	77 385	28,8
	2008	160 945	XVI	81 769	30,8
Łódzkie	2006	541 630	X	283 742	40,5
	2007	529 870	XI	272 389	38,1
	2008	569 128	XI	276 081	37,2
Małopolskie	2006	5 481 479	I	2 902 585	29,9
	2007	6 012 005	I	3 295 945	31,5
	2008	6 113 733	I	2 663 599	29,0
Mazowieckie	2006	2 872 054	II	1 302 925	31,4
	2007	3 188 981	II	1 242 046	28,3
	2008	3 233 246	II	1 275 505	28,7
Opolskie	2006	183 418	XV	100 714	42,1
	2007	154 785	XVI	83 536	41,6
	2008	194 996	XV	93 843	39,0
Podkarpackie	2006	755 858	VIII	402 875	43,9
	2007	852 713	VIII	429 113	39,5
	2008	883 310	VIII	430 961	39,7
Podlaskie	2006	397 400	XIII	178 698	33,9
	2007	489 541	XII	245 794	33,5
	2008	431 187	XIII	230 074	30,5
Pomorskie	2006	1 901 959	III	719 163	23,1
	2007	2 049 596	III	732 517	22,0
	2008	1 886 652	III	613 317	19,5
Śląskie	2006	843 117	VII	421 215	39,0
	2007	1 166 016	VI	640 920	37,1
	2008	1 287 756	V	646 933	28,9
Świętokrzyskie	2006	462 883	XI	254 283	42,8
	2007	596 025	X	296 950	39,6
	2008	688 513	X	320 361	32,8
Warmińsko-mazurskie	2006	421 330	XII	234 422	41,4
	2007	468 328	XIII	221 118	30,2
	2008	513 534	XII	221 391	26,8
Wielkopolskie	2006	1 163 058	IV	638 036	44,2
	2007	1 235 533	V	603 629	40,2
	2008	1 155 744	VI	571 971	39,5
Zachodniopomorskie	2006	338 909	XIV	172 434	42,6
	2007	432 724	XIV	194 961	38,2
	2008	359 022	XIV	150 575	31,8
Polska	2006	18 191 269		8 904 991	33,3
	2007	20 438 327		9 793 148	32,4
	2008	20 726 517		9 058 651	30,3

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 24. Teatry i instytucje muzyczne

Województwo		Liczba obiektów ogółem	Teatry muzyczne	Filharmonie, orkiestry i chóry	Zespoły pieśni i tańca
Dolnośląskie	2006	20	2	4	0
	2007	21	2	4	0
	2008	20	2	4	0
Kujawsko-pomorskie	2006	7	1	2	0
	2007	7	1	2	0
	2008	8	1	2	0
Lubelskie	2006	6	1	2	0
	2007	6	1	2	0
	2008	6	1	2	0
Lubuskie	2006	3	0	1	0
	2007	3	0	1	0
	2008	3	0	1	0
Łódzkie	2006	14	2	1	0
	2007	13	2	1	0
	2008	12	2	1	0
Małopolskie	2006	19	3	4	0
	2007	19	3	4	0
	2008	20	2	4	0
Mazowieckie	2006	35	4	3	2
	2007	36	5	3	2
	2008	40	6	4	2
Opolskie	2006	3	0	1	0
	2007	3	0	1	0
	2008	3	0	1	0
Podkarpackie	2006	3	0	1	0
	2007	3	0	1	0
	2008	3	0	1	0
Podlaskie	2006	6	0	2	0
	2007	6	0	2	0
	2008	7	0	2	0
Pomorskie	2006	15	2	6	0
	2007	15	2	6	0
	2008	14	2	5	0
Śląskie	2006	25	4	4	1
	2007	21	4	4	1
	2008	20	4	5	1
Świętokrzyskie	2006	3	0	1	0
	2007	3	0	1	0
	2008	3	0	1	0
Warmińsko-mazurskie	2006	4	0	1	0
	2007	4	0	1	0
	2008	4	0	1	0
Wielkopolskie	2006	11	3	2	0
	2007	11	3	2	0
	2008	12	3	3	0
Zachodniopomorskie	2006	13	1	4	0
	2007	13	1	4	0
	2008	12	1	4	0
Polska	2006	187	23	39	3
	2007	184	24	39	3
	2008	187	24	41	3

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 25. Miejsca na widowni w teatrach i instytucjach muzycznych ogółem i na 10 tys. mieszkańców

Województwo		Ogółem	Teatry muzyczne	Filharmonie, orkiestry i chóry	Ogółem na 10 tys. mieszkańców	Miejsce
Dolnośląskie	2006	6 699	1 571	1 054	23,3	III
	2007	6 718	1 571	1 054	23,3	III
	2008	6 318	1 402	1 054	21,9	IV
Kujawsko-pomorskie	2006	4 747	803	1 604	22,9	IV
	2007	4 710	803	1 589	22,8	IV
	2008	4 834	803	1 589	23,4	III
Lubelskie	2006	1 806	351	714	8,3	XV
	2007	1 716	351	714	7,9	XV
	2008	1 698	383	714	7,9	XVI
Lubuskie	2006	1 542	0	394	15,3	IX
	2007	1 467	0	394	14,5	IX
	2008	1 347	0	394	13,3	XI
Łódzkie	2006	4 664	1 794	778	18,1	VII
	2007	4 624	1 779	758	18,1	VI
	2008	3 919	1 074	758	15,4	X
Małopolskie	2006	5 144	150	693	15,7	VIII
	2007	5 082	150	693	15,5	VIII
	2008	5 182	280	693	15,7	IX
Mazowieckie	2006	14 702	3 765	1 450	28,4	I
	2007	14 938	4 015	1 397	28,8	I
	2008	16 944	4 018	3 144	32,6	I
Opolskie	2006	1 487	0	615	14,3	X
	2007	1 487	0	615	14,3	X
	2008	1 755	0	615	17,0	VIII
Podkarpackie	2006	1 652	0	983	7,9	XVI
	2007	1 652	0	983	7,9	XVI
	2008	1 702	0	983	8,1	XV
Podlaskie	2006	1 667	0	545	13,9	XI
	2007	1 667	0	545	13,9	XI
	2008	2 140	0	1 038	18,0	VI
Pomorskie	2006	5 597	1 319	2 050	25,4	II
	2007	5 619	1 319	2 070	25,4	II
	2008	5 234	1 319	1 878	23,6	II
Śląskie	2006	10 256	1 979	2 833	22,0	V
	2007	9 614	1 979	2 733	20,7	V
	2008	8 800	2 206	2 483	18,9	V
Świętokrzyskie	2006	1 241	0	712	9,7	XIV
	2007	1 241	0	712	9,7	XVI
	2008	1 242	0	713	9,8	XIV
Warmińsko-mazurskie	2006	1 744	0	363	12,2	XIII
	2007	1 771	0	363	12,4	XII
	2008	1 771	0	363	12,4	XIII
Wielkopolskie	2006	4 189	1 217	1 007	12,4	XII
	2007	4 049	1 217	1 007	11,9	XIII
	2008	4 273	1 317	1 007	12,6	XII
Zachodniopomorskie	2006	3 474	535	797	20,6	VI
	2007	2 904	535	427	17,2	VII
	2008	2 961	536	427	17,5	VII
Polska	2006	70 611	13 484	16 592	18,5	
	2007	69 259	13 719	16 054	18,2	
	2008	70 120	13 338	17 853	18,4	

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 26. Kina i miejsca w kinach stałych

Województwo		Liczba placówek	Miejsca na widowni w kinach stałych		Miejsce
			ogółem	na 10 tys. mieszkańców	
Dolnośląskie	2006	46	19 082	66,3	V
	2007	43	23 691	82,3	II
	2008	45	24 674	85,7	I
Kujawsko-pomorskie	2006	20	9 770	47,2	XI
	2007	20	10 636	51,4	IX
	2008	19	12 234	59,1	VIII
Lubelskie	2006	33	9 324	43,0	XIV
	2007	35	10 740	49,5	X
	2008	31	10 359	48,0	XIII
Lubuskie	2006	17	4 594	45,5	XII
	2007	14	4 125	40,8	XIV
	2008	14	5 121	50,7	XI
Łódzkie	2006	35	13 788	53,6	VIII
	2007	32	12 493	48,8	XI
	2008	31	13 177	51,7	X
Małopolskie	2006	47	22 244	68,0	IV
	2007	47	21 951	66,9	V
	2008	45	21 647	65,8	V
Mazowieckie	2006	52	39 729	76,8	I
	2007	50	41 588	80,1	III
	2008	55	43 248	83,2	II
Opolskie	2006	14	5 108	49,1	X
	2007	13	4 851	46,6	XII
	2008	13	4 731	45,9	XV
Podkarpackie	2006	37	11 392	54,2	VII
	2007	35	11 010	52,4	VIII
	2008	32	10 568	50,3	XII
Podlaskie	2006	19	4 474	37,3	XVI
	2007	19	4 489	37,7	XV
	2008	19	7 050	59,2	VII
Pomorskie	2006	21	14 112	64,1	VI
	2007	21	14 325	64,8	VI
	2008	23	14 515	65,4	VI
Śląskie	2006	57	34 828	74,6	II
	2007	61	38 308	82,4	I
	2008	56	37 552	80,8	III
Świętokrzyskie	2006	12	5 355	41,8	XV
	2007	10	4 710	36,8	XVI
	2008	11	5 102	40,2	XVI
Warmińsko-mazurskie	2006	23	6 380	44,6	XIII
	2007	23	6 397	44,7	XIII
	2008	23	6 782	47,4	XIV
Wielkopolskie	2006	47	23 229	68,7	III
	2007	49	25 500	75,2	IV
	2008	42	23 888	70,3	IV
Zachodniopomorskie	2006	25	9 062	53,6	IX
	2007	26	9 360	55,4	VII
	2008	24	8 885	52,6	IX
Polska	2006	505	232 471	61,0	
	2007	496	244 174	64,1	
	2008	483	249 533	65,4	

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 27. Parki narodowe – powierzchnia i liczba odwiedzających

Park narodowy	Województwo	Obszar w ha	Rok	Liczba turystów w tys.	Miejsce
Babiogórski	Małopolskie	3 390	2006	81,0	XV
			2007	61,0	XV
Białowiecki	Podlaskie	10 517	2006	240,0	XI
			2007	141,0	XII
Biebrzański	Podlaskie	59 223	2006	31,3	XIX
			2007	36,4	XIX
Bieszczadzki	Podkarpackie	29 201 29 196	2006	273,0	X
			2007	293,0	IX
„Bory Tucholskie”	Pomorskie	4 613	2006	60,0	XVI
			2007	60,0	XVI
Drawieński	Zachodniopomorskie, lubuskie, wielkopolskie	11 342	2006	15,0	XXII
			2007	18,0	XXI
Gorczański	Małopolskie	7 031	2006	50,0	XVII
			2007	60,0	XVII
Gór Stołowych	Dolnośląskie	6 340	2006	302,0	IX
			2007	347,0	VIII
Kampinoski	Mazowieckie	38 548	2006	1 000,0	V
			2007	1 000,0	V
Karkonoski	Dolnośląskie	5 580	2006	2 000,0	II
			2007	2 000,0	II
Magurski	Podkarpackie, małopolskie	19 439	2006	50,0	XVIII
			2007	50,0	XVIII
Narwiański	Podlaskie	7 350	2006	5,0	XXIII
			2007	6,0	XXIII
Ojcowski	Małopolskie	2 146	2006	400,0	VII
			2007	400,0	VII
Pieniński	Małopolskie	2 346	2006	763,0	VI
			2007	797,0	VI
Poleski	Lubelskie	9 762	2006	16,5	XXI
			2007	15,9	XXII
Roztoczański	Lubelskie	8 483	2006	100,0	XIV
			2007	100,0	XIV
Słowiński	Pomorskie	21 573	2006	365,0	VIII
			2007	281,3	X
Świętokrzyski	Świętokrzyskie	7 626	2006	204,0	XII
			2007	177,0	XI
Tatrzański	Małopolskie	21 164 21 197	2006	2 678,5	I
			2007	2 238,5	I
„Ujście Warty”	Lubuskie	8 038 8 074	2006	18,0	XX
			2007	20,0	XX
Wielkopolski	Wielkopolskie	7 584	2006	1 200,0	IV
			2007	1 200,0	IV
Wigierski	Podlaskie	14 999	2006	120,0	XIII
			2007	120,0	XIII
Woliński	Zachodniopomorskie	10 937	2006	1 500,0	III
			2007	1 500,0	III
Razem	Polska	317 234 317 299	2006	11 472,3	
			2007	10 922,1	

Brak danych za 2008 r.

Źródło: Ochrona Środowiska 2008. Warszawa GUS 2008.

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 28. Instytucje paramuzealne według rodzajów

Województwo		Liczba obiektów ogółem	Ogrody zoologiczne	Ogrody botaniczne	Rezerваты	Inne
Dolnośląskie	2006	6	1	2	1	2
	2007	6	1	2	1	2
	2008	13	1	2	2	8
Kujawsko-pomorskie	2006	4	2	1	0	1
	2007	4	2	1	0	1
	2008	3	2	0	0	1
Lubelskie	2006	9	1	1	1	6
	2007	9	1	1	1	6
	2008	9	0	2	0	7
Lubuskie	2006	1	1	0	0	0
	2007	4	1	0	0	3
	2008	2	1	0	0	1
Łódzkie	2006	4	1	2	0	1
	2007	5	1	1	0	3
	2008	3	1	1	0	1
Małopolskie	2006	7	1	1	1	4
	2007	8	1	1	1	5
	2008	11	1	1	2	7
Mazowieckie	2006	4	2	2	0	0
	2007	4	2	2	0	0
	2008	5	2	2	0	1
Opolskie	2006	1	1	0	0	0
	2007	1	1	0	0	0
	2008	1	1	0	0	0
Podkarpackie	2006	2	0	1	0	1
	2007	2	0	1	0	1
	2008	4	0	1	1	2
Podlaskie	2006	0	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0	0
	2008	4	0	0	1	3
Pomorskie	2006	7	2	1	0	4
	2007	10	2	1	0	7
	2008	8	2	1	1	4
Śląskie	2006	8	1	2	0	5
	2007	13	1	2	0	10
	2008	7	1	2	0	4
Świętokrzyskie	2006	4	0	0	1	3
	2007	4	0	0	1	3
	2008	5	0	0	1	4
Warmińsko-mazurskie	2006	0	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0	0
	2008	3	0	0	0	3
Wielkopolskie	2006	2	1	0	0	1
	2007	2	1	0	0	1
	2008	3	1	0	1	1
Zachodniopomorskie	2006	2	0	0	0	2
	2007	4	0	2	0	2
	2008	6	0	2	1	3
Polska	2006	61	14	13	4	30
	2007	76	14	14	4	44
	2008	87	13	14	10	50

Źródło: dane GUS.

OBIEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA, KULTURY I ROZRYWKI

Tab. 29. Odwiedzający instytucje paramuzealne według rodzajów obiektów

Województwo		Liczba obiektów	Odwiedzający ogółem	Ogrody zoologiczne	Ogrody botaniczne	Rezerваты	Inne
Dolnośląskie	2006	6	799 587	389 518	206 000	66 600	137 469
	2007	6	895 029	472 209	182 982	70 100	16 978
	2008	13	1 577 685	559 544	141 405	426 977	449 759
Kujawsko-pomorskie	2006	4	299 681	111 168	23 000	0	165 513
	2007	4	390 448	144 925	23 200	0	222 323
	2008	3	388 364	152 824	0	0	235 540
Lubelskie	2006	9	226 368	83 779	57 752	2 005	82 832
	2007	9	251 347	97 975	63 221	1 949	88 202
	2008	9	260 048	0	166 908	0	93 140
Lubuskie	2006	1	42 593	42 593	0	0	0
	2007	4	108 906	60 540	0	0	48 366
	2008	2	145 000	103 000	0	0	42 000
Łódzkie	2006	4	354 122	193 166	159 356	0	1 600
	2007	5	417 641	239 147	149 014	0	29 480
	2008	3	463 110	254 656	178 598	0	29 856
Małopolskie	2006	7	1 503 760	270 000	43 890	762 929	426 941
	2007	8	1 655 973	307 000	44 317	816 569	488 087
	2008	11	2 094 919	314 000	87 500	400 000	1 293 419
Mazowieckie	2006	4	853 632	647 767	205 865	0	0
	2007	4	1 047 064	819 572	227 492	0	0
	2008	5	1 140 460	888 510	241 950	0	10 000
Opolskie	2006	1	160 157	160 157	0	0	0
	2007	1	185 629	185 629	0	0	0
	2008	1	200 784	200 784	0	0	0
Podkarpackie	2006	2	52 677	0	52 000	0	677
	2007	2	54 631	0	54 082	0	549
	2008	4	128 985	0	57 800	50 000	21 185
Podlaskie	2006	0	0	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0	0	0
	2008	4	165 911	0	0	6 521	159 390
Pomorskie	2006	7	779 011	645 446	4 241	0	129 324
	2007	10	931 401	796 394	5 937	0	129 070
	2008	8	972 647	825 678	6 649	60 000	80 320
Śląskie	2006	8	498 026	310 559	48 800	0	138 667
	2007	13	858 200	378 929	42 679	0	436 592
	2008	7	830 010	392 400	37 735	0	399 875
Świętokrzyskie	2006	4	246 320	0	0	95 668	150 652
	2007	4	194 457	0	0	100 095	94 362
	2008	5	300 424	0	0	102 737	197 687
Warmińsko-mazurskie	2006	0	0	0	0	0	0
	2007	0	0	0	0	0	0
	2008	3	10 951	0	0	0	10 951
Wielkopolskie	2006	2	295 720	268 638	0	0	27 082
	2007	2	333 991	308 353	0	0	25 638
	2008	3	344 256	321 298	0	0	22 958
Zachodniopomorskie	2006	2	164 554	0	0	0	164 554
	2007	4	286 086	0	90 000	0	195 086
	2008	6	294 969	0	85 000	20 000	189 969
Polska	2006	61	6 276 208	3 122 791	800 904	927 202	1 425 311
	2007	76	7 610 803	3 810 673	882 924	988 713	1 928 493
	2008	87	9 318 523	4 012 694	1 003 545	1 066 235	3 236 049

Źródło: dane GUS.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

TURYSŤI W OBIEKTACH NOCLEGOWYCH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA

Tab. 30. TurysŤi w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania oraz udzielone noclegi (tys.)

Województwo		Liczba korzystających				Udzielone noclegi			
		Ogółem		TurysŤi zagraniczni		Ogółem		Turystom zagranicznym	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	liczba	miejsce	Liczba	miejsce
Dolnośląskie	2006	1 849,7	III	487,1	III	4 888,5	IV	1 254,2	IV
	2007	2 022,8	III	507,9	III	5 268,2	IV	1 309,8	IV
	2008	2 012,6	III	448,1	III	5 229,1	IV	1 129,0	IV
Kujawsko-pomorskie	2006	700,4	X	85,3	XIII	2 659,1	VII	171,4	XI
	2007	756,2	X	83,8	XIII	2 830,3	VII	212,7	XI
	2008	778,4	X	77,4	XII	2 892,9	VIII	189,7	XI
Lubelskie	2006	564,5	XII	99,7	XI	1 286,6	XII	154,6	XII
	2007	615,8	XII	97,5	XI	1 410,3	XIII	158,6	XIII
	2008	677,2	XII	81,5	XI	1 555,5	XII	139,0	XIII
Lubuskie	2006	568,4	XI	167,4	IX	1 271,3	XIII	256,1	IX
	2007	649,7	XI	179,0	IX	1 435,7	XII	262,2	IX
	2008	703,6	XI	196,3	VIII	1 524,7	XIII	286,4	IX
Łódzkie	2006	723,5	IX	109,3	X	1 483,9	XI	212,7	X
	2007	816,1	IX	121,9	X	1 718,9	XI	258,8	X
	2008	891,9	IX	115,4	X	1 864,4	XI	262,6	X
Małopolskie	2006	2 633,8	I	935,0	I	7 562,6	II	2 118,7	I
	2007	2 830,5	I	979,4	I	8 014,0	II	2 268,9	I
	2008	2 711,4	I	829,0	I	7 953,6	II	1 985,7	II
Mazowieckie	2006	2 320,3	II	782,0	II	4 491,5	V	1 477,1	III
	2007	2 497,9	II	798,6	II	4 816,2	V	1 534,0	III
	2008	2 708,1	II	809,6	II	5 106,8	V	1 506,4	III
Opolskie	2006	196,0	XVI	33,2	XV	523,9	XVI	76,1	XV
	2007	218,7	XVI	36,6	XV	584,9	XVI	96,0	XV
	2008	242,1	XVI	34,9	XV	636,0	XVI	100,2	XV
Podkarpackie	2006	564,4	XIII	64,1	XIV	1 629,4	X	133,1	XIII
	2007	592,6	XIII	66,2	XIV	1 814,2	X	191,7	XII
	2008	619,4	XIII	62,8	XIV	1 886,6	X	147,0	XII
Podlaskie	2006	403,9	XIV	89,0	XII	841,7	XIV	132,3	XIV
	2007	464,2	XIV	91,0	XII	942,8	XV	135,9	XIV
	2008	462,2	XIV	68,7	XIII	907,5	XV	106,2	XIV
Pomorskie	2006	1 423,4	VI	286,6	V	5 574,2	III	739,6	V
	2007	1 578,2	VI	282,0	V	6 157,0	III	738,6	V
	2008	1 595,3	VI	245,6	VII	6 166,4	III	631,0	VI
Śląskie	2006	1 579,0	IV	273,7	VI	4 247,9	VI	693,4	VI
	2007	1 588,7	V	272,7	VI	4 154,8	VI	664,9	VI
	2008	1 647,8	V	259,5	V	4 333,9	VI	665,5	V
Świętokrzyskie	2006	334,6	XV	24,9	XVI	800,9	XV	57,0	XVI
	2007	391,6	XV	30,3	XVI	1 119,3	XIV	73,0	XVI
	2008	354,0	XV	24,7	XVI	1 072,5	XIV	64,2	XVI
Warmińsko-mazurskie	2006	818,7	VIII	186,5	VIII	2 279,7	IX	478,1	VIII
	2007	869,0	VIII	180,9	VIII	2 407,7	IX	457,9	VII
	2008	906,1	VIII	155,3	IX	2 459,6	IX	384,1	VIII
Wielkopolskie	2006	1 287,6	VII	265,0	VII	2 578,0	VIII	483,9	VII
	2007	1 382,9	VII	247,6	VII	2 715,1	VIII	449,3	VIII
	2008	1 503,5	VII	257,4	VI	3 022,1	VII	528,6	VII
Zachodniopomorskie	2006	1 544,0	V	424,6	IV	9 115,7	I	2 116,8	II
	2007	1 672,3	IV	412,1	IV	9 564,2	I	2 105,9	II
	2008	1 742,6	IV	380,2	IV	10 033,8	I	2 047,5	I
Polska	2006	17 512,1		4 313,6		51 235,0		10 555,1	
	2007	18 947,2		4 387,4		54 953,7		10 918,1	
	2008	19 556,1		4 046,3		56 645,5		10 173,2	

Źródło: dane GUS.

TURYŚCI W OBIEKTACH NOCLEGOWYCH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA

Tab. 31. Turyści zagraniczni nocujący w bazie zbiorowego zakwaterowania według grup krajów (tys.)

Województwo		Ogółem	Niemcy	Sąsiedzi ze wsch.	Sąsiedzi z pld.	Reszta Europy	Spoza Europy	Nie ustalony kraj
Dolnośląskie	2006	487,1	222,7	85,1	10,7	139,2	25,1	4,3
	2007	507,9	229,3	83,8	11,0	148,7	28,2	6,9
	2008	448,1	190,4	67,2	10,4	147,0	28,9	4,2
Kujawsko-pomorskie	2006	85,3	33,0	8,2	2,4	34,0	7,7	—
	2007	83,8	30,1	8,1	3,0	33,2	9,4	—
	2008	77,4	28,9	6,4	2,8	31,6	7,7	—
Lubelskie	2006	99,7	8,7	33,7	2,9	46,9	7,5	—
	2007	97,5	8,3	33,5	2,7	48,0	5,0	—
	2008	81,5	7,2	24,4	2,7	42,2	5,0	—
Lubuskie	2006	167,4	40,8	85,9	2,0	36,7	2,0	—
	2007	179,0	43,3	88,2	1,9	43,0	2,6	—
	2008	196,3	44,6	102,5	2,5	43,8	2,9	—
Łódzkie	2006	109,3	20,4	21,6	5,2	54,2	7,7	0,2
	2007	121,9	20,9	23,1	6,5	62,7	8,6	0,1
	2008	115,4	21,1	20,2	6,7	59,6	7,7	—
Małopolskie	2006	935,0	123,9	84,5	25,5	540,5	146,8	13,8
	2007	979,4	108,7	101,3	26,2	600,4	131,9	10,9
	2008	829,0	95,4	77,3	26,8	509,8	110,1	9,5
Mazowieckie	2006	782,0	88,6	71,4	15,2	455,8	124,0	27,0
	2007	798,6	84,6	74,3	16,9	478,7	128,6	15,5
	2008	809,6	88,6	61,1	18,4	506,9	117,3	17,3
Opolskie	2006	33,2	17,9	2,5	2,1	9,8	0,9	—
	2007	36,6	19,9	2,8	2,2	10,6	1,1	—
	2008	34,9	18,0	2,3	2,1	11,1	1,4	—
Podkarpackie	2006	64,1	8,3	25,3	3,3	22,3	4,7	0,2
	2007	66,2	11,3	23,2	3,2	22,7	5,6	0,2
	2008	62,8	8,6	22,3	3,5	22,3	5,9	0,1
Podlaskie	2006	89,0	8,7	29,5	1,7	45,6	2,0	1,5
	2007	91,0	8,5	28,6	1,8	48,5	2,1	1,5
	2008	68,7	7,2	17,7	2,2	38,8	2,4	0,4
Pomorskie	2006	286,6	126,7	29,0	2,8	111,7	16,4	—
	2007	282,0	119,1	26,7	3,7	116,1	16,4	—
	2008	245,6	98,8	22,2	3,8	106,9	13,9	—
Śląskie	2006	273,7	91,3	29,2	16,7	117,5	19,0	—
	2007	272,7	75,3	31,3	18,8	131,1	16,2	—
	2008	259,5	70,5	30,4	20,5	122,8	15,3	—
Świętokrzyskie	2006	24,9	4,4	3,3	1,1	14,1	1,6	0,4
	2007	30,3	5,1	3,7	1,2	18,3	1,9	0,1
	2008	24,7	5,6	3,1	1,3	12,9	1,8	—
Warmińsko-mazurskie	2006	186,5	107,9	42,9	1,2	29,6	4,9	—
	2007	180,8	98,5	44,0	1,5	33,5	3,2	0,1
	2008	155,3	90,8	26,8	1,6	33,0	3,1	—
Wielkopolskie	2006	265,0	107,5	21,5	8,5	108,5	13,4	5,6
	2007	247,6	96,2	19,7	8,5	103,2	12,8	7,2
	2008	257,4	97,4	20,7	9,9	104,2	15,7	9,5
Zachodniopomorskie	2006	424,6	294,9	12,1	2,5	108,8	4,6	1,7
	2007	412,1	287,0	9,5	2,3	106,3	4,8	2,2
	2008	380,2	269,2	7,7	2,6	94,2	5,3	1,2
Polska	2006	4 313,6	1 305,8	585,7	103,8	1 875,2	388,2	54,9
	2007	4 387,4	1 246,1	601,8	111,4	2 005,0	378,4	44,7
	2008	4 046,3	1 142,3	512,1	117,6	1 887,3	344,5	42,5

Znak „—” oznacza, że liczba osób w danej grupie nie przekracza 50.
Źródło: obliczenia na podstawie danych GUS.

Krajowy ruch turystyczny

Tab. 32. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw (mln)

Województwo		Przyjazdy ogółem		Przyjazdy długookresowe trwające 5 dni i dłużej		Przyjazdy krótkookresowe trwające 2-4 dni	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	liczba	miejsce
Dolnośląskie	2006	3,0	VI	1,2	V	1,8	V
	2007	2,2	VI	1,1	VII	1,1	VIII
	2008	3,2	IV	1,0	VII	2,2	II
Kujawsko-pomorskie	2006	2,7	VIII	1,2	VI	1,5	VI
	2007	2,0	IX	1,0	VIII	1,0	IX
	2008	2,2	VIII	1,0	VI	1,2	IX
Lubelskie	2006	2,1	IX	0,6	XII	1,5	VII
	2007	1,5	XII	0,5	XIII	1,0	X
	2008	2,1	X	0,8	X	1,3	VIII
Lubuskie	2006	1,1	XIV	0,3	XIV	0,8	XIV
	2007	1,4	XIII	0,7	X	0,7	XIV
	2008	1,4	XII	0,5	XII	0,9	XII
Łódzkie	2006	1,6	XII	0,7	XI	0,9	XII
	2007	1,3	XIV	0,4	XIV	0,9	XII
	2008	0,9	XIV	0,3	XV	0,6	XIV
Małopolskie	2006	3,8	II	1,7	III	2,1	II
	2007	3,6	III	1,7	IV	1,9	II
	2008	3,0	V	1,5	IV	1,5	IV
Mazowieckie	2006	5,5	I	2,5	I	3,0	I
	2007	4,4	I	1,8	II	2,6	I
	2008	4,4	I	1,6	III	2,8	I
Opolskie	2006	0,7	XVI	0,3	XV	0,4	XVI
	2007	0,6	XVI	0,2	XVI	0,4	XVI
	2008	0,6	XVI	0,3	XVI	0,3	XVI
Podkarpackie	2006	2,1	X	1,1	IX	1,0	IX
	2007	2,2	VII	1,3	V	0,9	XIII
	2008	2,1	XI	1,1	V	1,0	XI
Podlaskie	2006	1,4	XIII	0,4	XIII	1,0	X
	2007	1,7	XI	0,4	XV	1,3	VI
	2008	0,8	XV	0,3	XIV	0,5	XV
Pomorskie	2006	3,2	III	2,2	II	1,0	XI
	2007	3,7	II	2,0	I	1,7	III
	2008	3,7	II	1,9	I	1,8	III
Śląskie	2006	3,1	V	1,2	VII	1,9	IV
	2007	1,9	X	0,9	IX	1,0	XI
	2008	2,4	VII	0,8	IX	1,6	V
Świętokrzyskie	2006	0,9	XV	0,3	XVI	0,6	XV
	2007	1,1	XV	0,6	XI	0,5	XV
	2008	1,1	XIII	0,4	XIII	0,7	XIII
Warmińsko-mazurskie	2006	2,1	XI	1,2	VIII	0,9	XIII
	2007	2,4	V	1,2	VI	1,2	VII
	2008	2,1	IX	0,9	VIII	1,2	X
Wielkopolskie	2006	3,2	IV	1,1	X	2,1	III
	2007	2,1	VIII	0,6	XII	1,5	IV
	2008	2,4	VI	0,8	XI	1,6	VI
Zachodniopomorskie	2006	3,0	VII	1,7	IV	1,3	VIII
	2007	3,3	IV	1,8	III	1,5	V
	2008	3,3	III	1,8	II	1,5	VII
Polska	2006	38,5		16,9		21,6	
	2007	34,9		15,8		19,1	
	2008	34,9		14,3		20,6	

Uwaga: niektórzy turyści odwiedzali więcej niż jedno województwo podczas jednej podróży, dlatego suma przyjazdów do poszczególnych województw jest większa niż liczba podróży po Polsce.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 33. Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województw na 10 tys. mieszkańców (tys.)

Województwo		Przyjazdy ogółem		Przyjazdy długookresowe		Przyjazdy krótkookresowe	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	liczba	miejsce
Dolnośląskie	2006	10,4	IX	4,2	VIII	6,2	VIII
	2007	7,6	XI	3,7	X	3,9	XIII
	2008	11,1	V	3,4	IX	7,7	V
Kujawsko-pomorskie	2006	13,0	IV	5,8	IV	7,2	IV
	2007	9,7	VIII	4,6	VIII	5,1	VII
	2008	10,9	VI	4,8	V	6,0	VI
Lubelskie	2006	9,7	XI	2,8	XIII	6,9	V
	2007	7,0	XII	2,4	XII	4,5	IX
	2008	9,8	VIII	3,7	VIII	6,0	VII
Lubuskie	2006	10,9	VII	3,0	XI	7,9	II
	2007	14,2	V	6,8	IV	7,3	V
	2008	14,0	IV	4,8	VII	9,2	I
Łódzkie	2006	6,2	XVI	2,7	XIV	3,5	XVI
	2007	5,1	XV	1,7	XV	3,4	XV
	2008	3,5	XVI	1,3	XVI	2,3	XV
Małopolskie	2006	11,6	VI	5,2	V	6,4	VI
	2007	11,0	VI	5,2	VI	5,8	VI
	2008	9,1	IX	4,4	VI	4,7	XI
Mazowieckie	2006	10,6	VIII	4,8	VII	5,8	X
	2007	8,4	X	3,4	XI	5,0	VIII
	2008	8,5	X	3,1	X	5,3	VIII
Opolskie	2006	6,7	XIV	2,9	XII	3,8	XV
	2007	6,2	XIV	2,1	XIII	4,3	XIV
	2008	5,4	XIV	2,5	XII	2,5	XVI
Podkarpackie	2006	10,0	X	5,2	V	4,8	XI
	2007	10,3	VII	6,0	V	4,2	XI
	2008	9,8	VII	5,0	IV	4,8	X
Podlaskie	2006	11,7	V	3,3	IX	8,3	I
	2007	14,7	IV	3,8	IX	10,8	I
	2008	7,1	XII	2,9	XIII	4,2	XIII
Pomorskie	2006	14,5	III	10,0	II	4,5	XIII
	2007	17,0	III	9,3	II	7,7	IV
	2008	16,9	II	8,8	II	8,2	IV
Śląskie	2006	6,6	XV	2,6	XV	4,1	XIV
	2007	4,1	XVI	2,0	XIV	2,1	XVI
	2008	5,1	XV	1,7	XV	3,4	XIV
Świętokrzyskie	2006	7,0	XIII	2,3	XVI	4,7	XII
	2007	8,7	IX	4,8	VII	4,0	XII
	2008	8,3	XI	3,1	XI	5,2	IX
Warmińsko-mazurskie	2006	14,7	II	8,4	III	6,3	VII
	2007	16,7	II	8,2	III	8,5	II
	2008	14,8	III	6,4	III	8,5	III
Wielkopolskie	2006	9,5	XII	3,3	IX	6,2	VIII
	2007	6,1	XIII	1,7	XVI	4,3	X
	2008	7,1	XIII	2,3	XIV	4,8	XII
Zachodniopomorskie	2006	17,8	I	10,1	I	7,7	III
	2007	19,3	I	10,4	I	8,6	III
	2008	19,8	I	10,9	I	9,1	II
Polska	2006	10,1		4,4		5,7	
	2007	9,2		4,1		5,0	
	2008	9,2		3,7		5,4	

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 34. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)

Województwo		Turystyka, wypoczynek	Odwiedziny u krew- nych, znajomych	Służbowy, interesy	Inny
Dolnośląskie	2006	45	36	12	7
	2007	44	40	7	9
	2008	57	29	10	4
Kujawsko-pomorskie	2006	43	27	11	19
	2007	48	29	8	15
	2008	59	24	7	10
Lubelskie	2006	27	60	2	11
	2007	34	51	9	6
	2008	16	51	26	7
Lubuskie	2006	38	59	3	—
	2007	23	51	17	9
	2008	19	62	9	10
Łódzkie	2006	30	41	27	2
	2007	32	55	6	7
	2008	18	63	19	—
Małopolskie	2006	58	29	9	4
	2007	57	23	13	7
	2008	62	20	9	9
Mazowieckie	2006	14	35	46	5
	2007	21	40	29	10
	2008	21	54	20	5
Opolskie	2006	18	34	48	—
	2007	28	35	30	7
	2008	31	51	11	7
Podkarpackie	2006	56	26	6	12
	2007	64	27	2	7
	2008	65	19	5	11
Podlaskie	2006	58	30	—	12
	2007	47	41	—	12
	2008	35	39	21	5
Pomorskie	2006	63	24	7	6
	2007	66	22	1	11
	2008	65	24	5	6
Śląskie	2006	40	36	11	13
	2007	24	42	28	6
	2008	45	40	8	7
Świętokrzyskie	2006	26	52	2	20
	2007	31	47	4	18
	2008	38	46	7	9
Warmińsko-mazur- skie	2006	75	21	3	1
	2007	62	21	12	5
	2008	62	26	11	1
Wielkopolskie	2006	43	37	14	6
	2007	45	38	9	8
	2008	52	42	4	2
Zachodniopomorskie	2006	66	21	5	8
	2007	68	17	4	11
	2008	79	14	2	5
Polska	2006	47	31	14	8
	2007	48	32	11	9
	2008	51	32	9	8

Znak „—” oznacza znikomy udział danej kategorii w ruchu przyjazdowym do województwa.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 35. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)

Województwo		Zorganizowane przez biuro podróży	Zorganizowane przez zakład pracy, szkołę, inną instytucję	Zorganizowane samodzielnie
Dolnośląskie	2006	5	16	79
	2007	3	10	87
	2008	7	10	83
Kujawsko-pomorskie	2006	2	14	84
	2007	5	16	79
	2008	6	9	85
Lubelskie	2006	2	8	90
	2007	—	13	87
	2008	8	21	71
Lubuskie	2006	—	6	94
	2007	2	3	95
	2008	—	13	87
Łódzkie	2006	3	24	73
	2007	1	8	91
	2008	—	18	82
Małopolskie	2006	2	15	83
	2007	6	18	76
	2008	4	12	84
Mazowieckie	2006	1	36	63
	2007	—	26	74
	2008	3	15	82
Opolskie	2006	—	50	50
	2007	—	24	76
	2008	8	23	69
Podkarpackie	2006	3	27	70
	2007	6	10	84
	2008	1	20	79
Podlaskie	2006	—	6	94
	2007	14	—	86
	2008	—	8	92
Pomorskie	2006	8	11	81
	2007	2	8	90
	2008	4	9	87
Śląskie	2006	2	18	80
	2007	1	31	68
	2008	4	22	74
Świętokrzyskie	2006	2	20	78
	2007	2	18	80
	2008	1	11	88
Warmińsko-mazurskie	2006	5	9	86
	2007	3	12	85
	2008	4	12	84
Wielkopolskie	2006	1	14	85
	2007	2	16	82
	2008	1	6	93
Zachodniopomorskie	2006	6	18	76
	2007	7	12	81
	2008	3	10	87
Polska	2006	3	19	78
	2007	3	15	82
	2008	3	14	83

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

**Tab. 36. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania
w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%)**

Województwo		Obiekty nocle- gowe zbiorowego zakwaterowania	Obiekty nocle- gowe indywidualnego zakwaterowania	Mieszkanie u krewnych lub znajomych	Domek letniskowy na działce	Inne
Dolnośląskie	2006	40	10	47	—	3
	2007	39	5	45	6	5
	2008	37	10	39	2	12
Kujawsko-pomorskie	2006	30	23	33	12	2
	2007	48	9	37	5	1
	2008	51	10	32	3	4
Lubelskie	2006	29	—	65	4	2
	2007	15	15	52	9	9
	2008	39	5	54	2	—
Lubuskie	2006	7	3	67	5	18
	2007	9	20	61	5	5
	2008	20	9	62	2	7
Łódzkie	2006	16	25	48	10	1
	2007	31	—	63	4	2
	2008	28	—	58	8	6
Małopolskie	2006	43	17	37	2	1
	2007	49	15	28	5	3
	2008	42	17	33	5	3
Mazowieckie	2006	39	11	40	3	7
	2007	38	7	45	5	5
	2008	28	4	48	11	9
Opolskie	2006	35	35	30	—	—
	2007	39	2	41	—	18
	2008	44	4	52	—	—
Podkarpackie	2006	50	21	26	1	2
	2007	45	16	30	1	8
	2008	55	20	22	—	3
Podlaskie	2006	19	21	51	4	5
	2007	23	19	52	3	3
	2008	42	15	36	—	7
Pomorskie	2006	49	13	32	3	3
	2007	46	23	24	3	4
	2008	49	18	27	3	3
Śląskie	2006	34	9	42	3	12
	2007	40	13	41	4	2
	2008	42	6	39	2	11
Świętokrzyskie	2006	28	10	59	3	—
	2007	26	8	61	—	5
	2008	42	3	45	3	7
Warmińsko- mazurskie	2006	35	20	25	5	15
	2007	34	10	36	7	13
	2008	29	17	29	10	15
Wielkopolskie	2006	39	8	37	10	6
	2007	30	3	51	13	3
	2008	33	12	51	3	1
Zachodniopomorskie	2006	48	22	27	—	3
	2007	46	21	28	2	3
	2008	61	11	24	1	3
Polska	2006	39	15	37	4	5
	2007	39	13	39	4	5
	2008	42	12	39	4	3

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 37. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów długookresowych (%) oraz średnia długość pobytu długookresowego (liczba noclegów)

Województwo		Wiosna	Lato	Jesień	Zima	Średnia liczba noclegów
Dolnośląskie	2006	23	45	6	26	8,0
	2007	21	44	17	18	10,4
	2008	21	38	19	22	8,2
Kujawsko-pomorskie	2006	13	64	11	12	8,2
	2007	19	61	11	9	9,1
	2008	18	62	14	6	9,2
Lubelskie	2006	16	44	20	20	9,6
	2007	22	48	9	21	9,9
	2008	13	54	5	28	7,3
Lubuskie	2006	25	36	8	31	11,2
	2007	21	33	28	18	7,7
	2008	17	54	14	15	12,9
Łódzkie	2006	23	50	9	18	8,9
	2007	19	47	11	23	8,3
	2008	12	41	13	34	8,6
Małopolskie	2006	14	51	6	29	8,4
	2007	11	49	18	22	7,7
	2008	21	42	13	24	6,8
Mazowieckie	2006	28	45	6	21	7,1
	2007	25	25	23	27	9,6
	2008	17	36	19	28	8,9
Opolskie	2006	7	70	15	8	7,1
	2007	7	53	13	27	6,4
	2008	21	40	9	30	8,6
Podkarpackie	2006	14	46	17	23	8,9
	2007	15	50	17	18	8,3
	2008	19	40	14	27	7,9
Podlaskie	2006	6	57	13	24	8,9
	2007	13	53	19	15	7,6
	2008	18	38	14	30	6,1
Pomorskie	2006	9	68	7	16	8,5
	2007	14	73	8	5	8,4
	2008	15	65	8	12	8,4
Śląskie	2006	19	44	7	30	8,8
	2007	35	29	12	24	7,1
	2008	16	38	22	24	9,1
Świętokrzyskie	2006	10	45	20	25	8,4
	2007	17	65	8	10	8,3
	2008	24	45	16	15	7,0
Warmińsko-mazurskie	2006	9	71	10	10	8,6
	2007	18	70	7	5	9,5
	2008	10	66	14	10	10,8
Wielkopolskie	2006	13	58	9	20	8,5
	2007	23	41	11	25	8,0
	2008	18	42	16	24	7,8
Zachodniopomorskie	2006	8	75	7	10	10,2
	2007	11	67	9	13	9,1
	2008	9	74	7	10	9,9
Polska	2006	13	55	16	16	8,9
	2007	17	52	14	17	8,8
	2008	15	51	13	21	9,1

Wiosna: marzec, kwiecień, maj;
 lato: czerwiec, lipiec, sierpień;
 jesień: wrzesień, październik, listopad;
 zima: styczeń, luty, grudzień.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 38. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)

Województwo		Turystyka, wypoczynek	Odwiedziny u krewnych, znajomych	Służbowy, interesy	Inny
Dolnośląskie	2006	24	50	8	18
	2007	40	33	18	9
	2008	31	55	10	4
Kujawsko-pomorskie	2006	17	72	7	4
	2007	13	65	13	9
	2008	14	69	10	7
Lubelskie	2006	9	81	2	8
	2007	22	66	3	9
	2008	26	53	17	4
Lubuskie	2006	12	56	29	3
	2007	31	68	1	—
	2008	11	75	4	10
Łódzkie	2006	31	48	13	8
	2007	15	64	19	2
	2008	4	80	15	1
Małopolskie	2006	46	43	7	4
	2007	34	43	14	9
	2008	48	40	9	3
Mazowieckie	2006	9	58	24	9
	2007	28	45	17	10
	2008	38	41	14	7
Opolskie	2006	7	83	5	5
	2007	10	40	10	40
	2008	33	59	8	—
Podkarpackie	2006	36	47	5	12
	2007	64	27	4	5
	2008	38	28	30	4
Podlaskie	2006	27	68	1	4
	2007	24	60	11	5
	2008	24	68	1	7
Pomorskie	2006	33	36	20	11
	2007	24	65	5	6
	2008	31	57	11	1
Śląskie	2006	46	46	5	3
	2007	14	44	20	22
	2008	30	57	11	2
Świętokrzyskie	2006	39	47	10	4
	2007	24	52	7	17
	2008	14	69	7	10
Warmińsko-mazurskie	2006	34	38	21	7
	2007	32	46	11	11
	2008	26	61	9	4
Wielkopolskie	2006	30	56	9	5
	2007	17	57	15	11
	2008	16	53	25	6
Zachodniopomorskie	2006	33	51	15	1
	2007	21	64	3	12
	2008	44	33	11	12
Polska	2006	27	54	12	7
	2007	27	53	11	9
	2008	29	52	13	6

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 39. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)

Województwo		Zorganizowane przez zakład pracy, szkołę, biuro podróży lub inną instytucję	Zorganizowane samodzielnie
Dolnośląskie	2006	17	83
	2007	22	78
	2008	14	86
Kujawsko-pomorskie	2006	6	94
	2007	8	92
	2008	9	91
Lubelskie	2006	2	98
	2007	2	98
	2008	9	91
Lubuskie	2006	4	96
	2007	5	95
	2008	12	88
Łódzkie	2006	15	85
	2007	11	89
	2008	15	85
Małopolskie	2006	15	85
	2007	19	81
	2008	18	82
Mazowieckie	2006	17	83
	2007	13	87
	2008	15	85
Opolskie	2006	3	97
	2007	12	88
	2008	8	92
Podkarpackie	2006	13	87
	2007	12	88
	2008	29	71
Podlaskie	2006	5	95
	2007	7	93
	2008	5	95
Pomorskie	2006	18	82
	2007	5	95
	2008	7	93
Śląskie	2006	8	92
	2007	32	68
	2008	8	92
Świętokrzyskie	2006	16	84
	2007	7	93
	2008	23	77
Warmińsko-mazurskie	2006	10	90
	2007	8	92
	2008	11	89
Wielkopolskie	2006	9	91
	2007	15	85
	2008	17	83
Zachodniopomorskie	2006	12	88
	2007	5	95
	2008	13	87
Polska	2006	11	89
	2007	11	89
	2008	13	87

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

**Tab. 40. Udział przyjazdów według rodzajów zakwaterowania
w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%)**

Województwo		Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	Mieszkanie u krewnych lub znajomych	Domek letniskowy na działce	Inne
Dolnośląskie	2006	38	9	51	—	2
	2007	46	3	47	—	4
	2008	30	3	49	4	14
Kujawsko-pomorskie	2006	8	4	79	5	4
	2007	10	4	74	7	5
	2008	11	2	79	4	4
Lubelskie	2006	13	2	80	—	5
	2007	13	1	77	7	2
	2008	11	4	64	19	2
Lubuskie	2006	12	—	60	—	28
	2007	24	—	67	—	9
	2008	5	1	86	—	8
Łódzkie	2006	19	—	50	26	5
	2007	23	7	60	10	—
	2008	13	—	83	—	4
Małopolskie	2006	36	5	53	4	2
	2007	32	11	52	3	2
	2008	44	10	37	1	8
Mazowieckie	2006	24	3	62	4	7
	2007	25	—	54	17	4
	2008	17	—	44	32	7
Opolskie	2006	11	—	81	—	8
	2007	36	6	38	—	20
	2008	25	8	67	—	—
Podkarpackie	2006	35	16	48	—	1
	2007	37	17	27	5	14
	2008	43	23	24	1	9
Podlaskie	2006	10	1	75	13	1
	2007	19	4	73	3	1
	2008	28	1	68	3	—
Pomorskie	2006	33	12	46	3	6
	2007	18	3	67	5	7
	2008	29	6	57	1	7
Śląskie	2006	28	3	48	15	6
	2007	35	2	58	3	2
	2008	27	6	65	—	2
Świętokrzyskie	2006	25	7	53	15	—
	2007	24	7	67	2	—
	2008	24	5	64	—	7
Warmińsko-mazurskie	2006	42	6	45	5	2
	2007	31	6	55	2	6
	2008	18	6	63	5	8
Wielkopolskie	2006	16	3	55	15	11
	2007	32	3	58	4	3
	2008	31	1	65	1	2
Zachodniopomorskie	2006	38	8	51	1	2
	2007	10	6	77	2	5
	2008	46	9	31	—	14
Polska	2006	26	5	58	6	5
	2007	26	5	60	5	4
	2008	26	5	58	7	4

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Tab. 41. Udział przyjazdów w poszczególnych porach roku w ogólnej liczbie przyjazdów krótkookresowych (%) oraz średnia długość pobytu krótkookresowego (liczba noclegów)

Województwo		Wiosna	Lato	Jesień	Zima	Średnia liczba noclegów
Dolnośląskie	2006	24	21	34	21	1,9
	2007	27	25	20	28	2,0
	2008	29	23	29	19	2,1
Kujawsko-pomorskie	2006	22	24	25	29	1,7
	2007	15	25	18	42	2,0
	2008	31	24	22	23	1,8
Lubelskie	2006	30	40	11	19	1,7
	2007	7	48	26	19	1,9
	2008	26	42	20	12	2,0
Lubuskie	2006	12	40	24	24	1,7
	2007	26	39	17	18	1,6
	2008	13	28	36	23	1,9
Łódzkie	2006	13	37	25	25	1,9
	2007	13	29	31	27	1,6
	2008	35	26	9	30	1,9
Małopolskie	2006	24	24	24	28	2,0
	2007	18	34	21	27	1,9
	2008	34	36	16	14	2,0
Mazowieckie	2006	32	27	19	22	1,6
	2007	19	27	31	23	1,6
	2008	23	37	26	14	2,0
Opolskie	2006	22	36	24	18	2,1
	2007	15	38	11	36	1,8
	2008	29	32	18	21	2,0
Podkarpackie	2006	14	29	25	32	1,9
	2007	27	39	13	21	2,1
	2008	31	28	24	17	2,2
Podlaskie	2006	17	37	21	25	1,6
	2007	29	31	23	17	1,7
	2008	23	39	14	24	1,7
Pomorskie	2006	24	48	21	7	2,0
	2007	26	27	32	15	2,1
	2008	31	35	17	17	1,8
Śląskie	2006	21	31	32	16	1,7
	2007	33	26	21	20	1,6
	2008	31	29	18	22	1,9
Świętokrzyskie	2006	33	29	13	25	2,3
	2007	13	44	31	12	1,8
	2008	22	37	13	28	2,1
Warmińsko-mazurskie	2006	27	42	19	12	2,1
	2007	14	31	27	28	2,0
	2008	40	32	18	10	1,9
Wielkopolskie	2006	7	42	34	17	1,7
	2007	28	27	32	13	1,9
	2008	29	26	17	28	1,7
Zachodniopomorskie	2006	20	44	17	19	1,9
	2007	19	28	21	32	1,6
	2008	23	40	23	14	1,9
Polska	2006	21	31	24	24	1,8
	2007	21	31	24	24	1,9
	2008	28	32	21	19	1,9

Wiosna: marzec, kwiecień, maj;
lato: czerwiec, lipiec, sierpień;
jesień: wrzesień, październik, listopad;
zima: styczeń, luty, grudzień.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące aktywności turystycznej Polaków wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Przyjazdy turystów zagranicznych

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 42. Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województw ogółem i na 10 tys. mieszkańców oraz udział tych przyjazdów w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych do Polski

Województwo		Przyjazdy* (mln)		Przyjazdy na 10 tys. miesz- kańców (tys.)		Udział w przyjazdach ogółem do Polski (%)	
		liczba	miejsce	liczba	miejsce	udział	miejsce
Dolnośląskie	2006	1,6	IV	5,6	VI	10,3	IV
	2007	1,5	IV	5,3	VI	10,1	IV
	2008	1,3	IV	4,5	VI	10,0	IV
Kujawsko-pomorskie	2006	0,5	XIV	2,4	XV	3,1	XIV
	2007	0,4	XIV	1,9	XV	2,6	XIV
	2008	0,3	XV	1,4	XV	2,3	XV
Lubelskie	2006	1,7	III	7,6	III	10,6	III
	2007	1,2	V	5,7	IV	8,3	V
	2008	0,9	VI	4,2	VII	6,9	VI
Lubuskie	2006	0,9	XI	8,9	II	5,7	XI
	2007	0,7	XI	7,0	II	4,7	XI
	2008	0,8	VII	7,9	I	6,2	VII
Łódzkie	2006	0,9	X	3,5	XIII	5,8	X
	2007	0,7	X	2,9	XII	4,9	X
	2008	0,6	XI	2,3	XIII	4,5	XI
Małopolskie	2006	1,6	V	4,8	IX	10,0	V
	2007	1,7	III	5,1	VIII	11,1	III
	2008	1,5	II	4,6	V	11,6	II
Mazowieckie	2006	3,9	I	7,5	IV	24,9	I
	2007	3,2	I	6,2	III	21,4	I
	2008	2,7	I	5,2	IV	20,8	I
Opolskie	2006	0,4	XVI	3,6	XII	2,4	XVI
	2007	0,3	XVI	2,6	XIII	1,8	XVI
	2008	0,4	XIII	3,9	IX	3,1	XIII
Podkarpackie	2006	0,7	XIII	3,2	XIV	4,3	XIII
	2007	1,0	VI	4,7	IX	6,5	VI
	2008	0,5	XII	2,4	XII	3,9	XII
Podlaskie	2006	1,3	VI	10,7	I	8,2	VI
	2007	0,9	IX	7,2	I	5,7	IX
	2008	0,7	IX	5,9	II	5,4	IX
Pomorskie	2006	1,0	VIII	4,7	X	6,6	VIII
	2007	0,9	VIII	3,9	XI	5,8	VIII
	2008	0,8	VIII	3,6	X	6,2	VIII
Śląskie	2006	0,9	IX	2,0	XVI	5,9	IX
	2007	0,6	XIII	1,2	XVI	3,8	XIII
	2008	0,6	X	1,3	XVI	4,6	X
Świętokrzyskie	2006	0,5	XV	3,6	XI	2,9	XV
	2007	0,3	XV	2,2	XIV	1,9	XV
	2008	0,2	XVI	1,6	XIV	1,5	XVI
Warmińsko-mazurskie	2006	0,8	XII	5,6	VII	5,1	XII
	2007	0,6	XII	4,1	X	3,9	XII
	2008	0,4	XIV	2,8	XI	3,1	XIV
Wielkopolskie	2006	1,8	II	5,2	VIII	11,2	II
	2007	1,8	II	5,2	VII	11,8	II
	2008	1,4	III	4,1	VIII	10,8	III
Zachodniopomorskie	2006	1,1	VII	6,4	V	7,0	VII
	2007	0,9	VII	5,3	V	6,0	VII
	2008	0,9	V	5,4	III	7,1	V
Polska	2006	15,67		4,1			
	2007	14,98		3,9			
	2008	12,96		3,4			

* Przyjazdy turystów zagranicznych połączone co najmniej z jednym noclegiem.

Uwaga: oszacowane liczby przyjazdów należy traktować jako przybliżone. Niektórzy turyści odwiedzali więcej niż jedno województwo, dlatego suma przyjazdów do poszczególnych województw jest większa niż liczba przyjazdów do Polski, a suma udziałów przyjazdów do poszczególnych województw przekracza 100 procent.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 43. Przyjazdy turystów zagranicznych według grup krajów (tys.)

Województwo		Ogółem	Niemcy	Sąsiedzi ze wsch.	Sąsiedzi z pld.	Reszta Europy	Spoza Europy*
Dolnośląskie	2006	1 620	1 110	150	30	280	50
	2007	1 520	1 040	110	50	250	70
	2008	1 300	700	160	40	350	50
Kujawsko-pomorskie	2006	490	170	180	–	130	10
	2007	390	150	130	–	110	–
	2008	300	80	80	–	110	30
Lubelskie	2006	1 660	120	1 370	–	100	70
	2007	1 240	100	1 030	10	90	10
	2008	900	40	790	–	50	20
Lubuskie	2006	900	640	160	–	80	20
	2007	710	520	100	10	70	10
	2008	800	500	150	10	120	20
Łódzkie	2006	910	250	400	20	210	30
	2007	740	250	270	20	180	20
	2008	580	130	250	10	160	30
Małopolskie	2006	1 560	310	290	40	710	210
	2007	1 660	230	230	50	890	260
	2008	1 500	330	170	70	780	150
Mazowieckie	2006	3 900	760	1 030	30	1 440	640
	2007	3 200	650	740	70	1 300	440
	2008	2 700	460	570	30	1 220	420
Opolskie	2006	370	210	80	20	50	10
	2007	270	140	60	20	50	–
	2008	400	290	40	10	50	10
Podkarpackie	2006	670	10	630	10	10	10
	2007	980	40	850	–	80	10
	2008	500	30	420	10	30	10
Podlaskie	2006	1 280	100	790	–	340	50
	2007	860	70	680	–	90	20
	2008	700	60	440	–	180	20
Pomorskie	2006	1 040	460	270	10	260	40
	2007	870	340	140	10	310	70
	2008	800	380	80	–	310	30
Śląskie	2006	930	210	110	60	480	70
	2007	570	100	120	50	270	30
	2008	600	250	100	50	180	20
Świętokrzyskie	2006	460	40	220	20	150	30
	2007	280	60	110	–	100	10
	2008	200	40	40	–	110	10
Warmińsko-mazurskie	2006	800	290	350	–	120	40
	2007	580	200	220	–	140	20
	2008	400	180	150	–	60	10
Wielkopolskie	2006	1 760	1 030	350	10	340	30
	2007	1 760	1 120	260	10	340	30
	2008	1 400		210	20		
Zachodniopomorskie	2006	1 090	680	180	10	200	20
	2007	900	640	80	–	170	10
	2008	920	710	40	10	150	10
Polska	2006	15 670	5 440	5 595	235	3 480	920
	2007	14 975	5 270	4 730	235	3 710	1 020
	2008	12 960	4 780	3 525	260	3 515	880

Znak „–” oznacza znikomy udział danej kategorii w ruchu przyjazdowym do województwa.

Uwaga: oszacowane liczby przyjazdów należy traktować jako przybliżone. Niektórzy turyści odwiedzali więcej niż jedno województwo, dlatego suma przyjazdów do poszczególnych województw jest większa niż liczba przyjazdów do Polski.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 44. Udział przyjazdów według celów w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)

Województwo		Turystyka, wypoczynek	Interesy	Odwiedziny u krewnych, znajomych	Zakupy	Tranzyt	Inny
Dolnośląskie	2006	34	25	15	5	16	5
	2007	22	21	23	6	12	16
	2008	33	21	19	2	10	15
Kujawsko-pomorskie	2006	8	27	13	1	42	9
	2007	5	25	17	2	42	9
	2008	12	41	11	–	23	13
Lubelskie	2006	6	18	14	38	18	6
	2007	3	14	8	53	16	6
	2008	9	40	13	20	9	9
Lubuskie	2006	6	22	14	16	31	11
	2007	8	28	26	5	25	8
	2008	13	20	28	2	23	14
Łódzkie	2006	10	26	9	8	43	4
	2007	6	34	13	5	34	8
	2008	9	32	17	6	14	22
Małopolskie	2006	60	16	11	2	8	3
	2007	44	18	16	2	15	5
	2008	47	22	9	2	5	15
Mazowieckie	2006	26	34	20	3	14	3
	2007	21	44	13	3	13	6
	2008	19	40	14	2	9	16
Opolskie	2006	25	17	25	2	28	3
	2007	22	14	22	1	29	12
	2008	9	12	49	–	5	25
Podkarpackie	2006	7	10	8	64	8	3
	2007	2	5	6	65	8	14
	2008	15	39	9	17	6	14
Podlaskie	2006	19	18	12	10	35	6
	2007	7	23	12	24	21	13
	2008	21	24	15	15	7	18
Pomorskie	2006	48	17	10	2	17	6
	2007	40	26	12	1	13	8
	2008	41	22	15	1	6	15
Śląskie	2006	42	22	16	1	15	4
	2007	8	23	24	1	40	4
	2008	24	17	27	1	8	23
Świętokrzyskie	2006	31	12	13	6	36	2
	2007	7	22	17	4	41	9
	2008	6	30	17	2	30	15
Warmińsko-mazurskie	2006	41	11	12	4	27	5
	2007	39	13	16	2	18	12
	2008	32	20	16	4	13	15
Wielkopolskie	2006	12	32	13	8	29	6
	2007	9	41	13	3	25	9
	2008	11	38	18	1	23	9
Zachodniopomorskie	2006	20	24	17	8	26	5
	2007	25	30	21	4	10	10
	2008	42	17	22	4	5	10
Polska	2006	20	27	18	13	16	6
	2007	18	27	16	13	19	7
	2008	23	28	18	5	11	15

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 45. Udział przyjazdów według sposobów organizacji podróży i długości pobytu w ogólnej liczbie przyjazdów turystów zagranicznych (%)

Województwo		Sposób organizacji			Długość pobytu (liczba noclegów)		
		całkowicie przez biuro podróży	częściowo przez biuro podróży	samodzielnie	1-3	4-7	8 i więcej
Dolnośląskie	2006	14	30	56	67	28	5
	2007	9	15	76	74	21	5
	2008	19	14	67	55	28	17
Kujawsko-pomorskie	2006	8	20	72	74	17	9
	2007	4	13	83	80	13	7
	2008	28	11	61	69	27	4
Lubelskie	2006	3	7	90	85	9	6
	2007	1	6	93	92	6	2
	2008	4	6	90	87	9	4
Lubuskie	2006	—	15	85	95	5	—
	2007	1	19	80	81	15	4
	2008	3	7	90	71	9	20
Łódzkie	2006	1	18	81	81	16	3
	2007	5	17	78	79	14	7
	2008	7	16	77	72	15	13
Małopolskie	2006	36	14	50	39	55	6
	2007	12	25	63	54	33	13
	2008	35	25	40	35	42	23
Mazowieckie	2006	18	23	59	56	33	11
	2007	7	24	69	71	20	9
	2008	21	20	59	52	25	23
Opolskie	2006	1	33	66	57	35	8
	2007	6	17	77	59	30	11
	2008	4	8	88	53	32	15
Podkarpackie	2006	—	6	94	94	5	1
	2007	1	3	96	94	4	2
	2008	6	3	91	83	12	5
Podlaskie	2006	9	10	81	81	13	6
	2007	2	7	91	84	6	10
	2008	5	18	77	80	15	5
Pomorskie	2006	23	25	52	44	34	22
	2007	16	13	71	67	23	10
	2008	26	23	51	52	34	14
Śląskie	2006	22	12	66	42	52	6
	2007	10	10	80	71	21	8
	2008	25	14	61	39	33	28
Świętokrzyskie	2006	1	12	87	78	18	4
	2007	10	13	77	80	7	13
	2008	6	9	85	77	10	13
Warmińsko-mazurskie	2006	24	27	49	44	32	24
	2007	9	14	77	66	19	15
	2008	21	11	68	71	20	9
Wielkopolskie	2006	10	20	70	75	18	7
	2007	11	27	62	82	13	5
	2008	11	14	75	76	17	7
Zachodniopomorskie	2006	4	41	55	69	19	12
	2007	6	21	73	68	25	7
	2008	22	26	52	47	43	10
Polska	2006	8	20	72	71	21	8
	2007	6	18	76	78	16	6
	2008	15	17	68	62	25	13

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

PRZYJAZDY TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

Tab. 46. Wydatki turystów zagranicznych

Województwo		Przeciętne wydatki na osobę		Przeciętne wydatki na jeden dzień pobytu na osobę (USD)	Udział w wydatkach ogółem (%)	
		suma (USD)	miejsce		wydatki na noclegi	wydatki na wyżywienie
Dolnośląskie	2006	157	VI	41	24	23
	2007	192	XV	50	21	26
	2008	319	XII	58	20	20
Kujawsko-pomorskie	2006	173	III	41	14	17
	2007	234	X	64	10	19
	2008	323	XI	117	15	16
Lubelskie	2006	111	XIII	39	8	12
	2007	223	XII	84	5	8
	2008	350	VIII	167	5	7
Lubuskie	2006	111	XIV	39	19	19
	2007	279	IV	85	9	15
	2008	303	XIV	51	8	19
Łódzkie	2006	131	XI	40	21	16
	2007	240	IX	70	10	17
	2008	336	X	104	7	11
Małopolskie	2006	138	VIII	31	36	23
	2007	264	VI	55	28	24
	2008	552	II	104	15	20
Mazowieckie	2006	185	II	43	25	18
	2007	324	I	84	28	26
	2008	543	III	94	12	17
Opolskie	2006	135	IX	40	24	22
	2007	220	XIII	53	19	22
	2008	316	XIII	59	7	21
Podkarpackie	2006	135	X	55	7	10
	2007	292	II	120	4	5
	2008	723	I	179	4	4
Podlaskie	2006	105	XV	38	14	16
	2007	271	V	69	5	9
	2008	301	XV	95	7	10
Pomorskie	2006	189	I	37	27	25
	2007	244	VII	60	23	21
	2008	464	IV	95	23	19
Śląskie	2006	119	XII	31	37	23
	2007	201	XIV	47	13	15
	2008	394	V	90	9	23
Świętokrzyskie	2006	91	XVI	29	23	19
	2007	186	XVI	49	8	17
	2008	362	VI	78	4	13
Warmińsko-mazurskie	2006	173	IV	35	23	27
	2007	227	XI	52	18	24
	2008	225	XVI	56	11	22
Wielkopolskie	2006	143	VII	43	20	20
	2007	284	III	85	15	19
	2008	345	IX	96	25	19
Zachodniopomorskie	2006	168	V	46	17	22
	2007	244	VIII	61	22	19
	2008	353	VII	64	24	18
Polska	2006	167*		42*	24	20
	2007	253*		65*	22	19
	2008	410*		79*	15	17

* Średnia ważona, gdzie wagami są udziały liczby przyjazdów turystycznych z poszczególnych krajów w ogólnej liczbie przyjazdów turystycznych.

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o. dotyczące turystyki zagranicznej wykonywane na zlecenie Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Gospodarka turystyczna w Polsce

**Tab. 47. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne hoteli
(zatrudniających powyżej dziewięciu osób)**

Województwo		Liczba pod- miotów	Przychody z całokształtu działalności w mln zł	Koszty z całokształtu działalności w mln zł	Wynik finan- sowy brutto w mln zł	Wynik finan- sowy netto w mln zł	Rentowność obrotu brutto w %	Rentowność obrotu netto w %
Dolnośląskie	2006	44	277,8	249,3	28,5	26,5	10,3	9,5
	2007	47	254,5	223,6	31,0	24,8	12,2	9,7
Kujawsko-pomorskie	2006	12	41,7	40,6	1,1	0,8	2,6	1,9
	2007	16	67,3	60,0	7,3	6,8	10,9	10,1
Lubelskie	2006	12	48,1	43,9	4,2	3,4	8,7	2,1
	2007	10	47,2	34,6	12,7	10,3	26,9	21,8
Lubuskie	2006	9	19,3	17,8	1,5	1,5	7,8	7,8
	2007	9	19,3	18,2	1,1	1,0	5,6	5,0
Łódzkie	2006	13	75,5	69,1	6,4	5,6	8,5	7,4
	2007	11	55,8	45,9	9,9	9,0	17,7	16,1
Małopolskie	2006	51	428,9	406,0	22,9	21,2	5,3	4,9
	2007	59	700,1	643,1	57,1	46,4	8,1	6,6
Mazowieckie	2006	58	1 869,8	1 619,1	250,7	208,9	13,4	11,2
	2007	59	2 162,2	1 818,3	343,9	328,0	15,9	15,2
Opolskie	2006	8	11,1	10,9	0,2	0,1	1,8	0,9
	2007	8	13,0	8,6	-4,3	-4,4	-33,1	-33,6
Podkarpackie	2006	12	23,3	21,9	1,4	1,2	6,0	5,2
	2007	11	26,2	24,7	1,5	1,2	5,6	4,6
Podlaskie	2006	9	40,4	39,1	1,3	1,2	3,2	3,0
	2007	9	49,7	45,9	3,8	3,2	7,7	6,4
Pomorskie	2006	26	142,4	130,3	12,1	9,3	8,5	6,5
	2007	29	203,2	177,7	25,6	19,2	12,6	9,5
Śląskie	2006	36	154,7	145,7	9,0	7,5	5,8	4,8
	2007	36	191,4	176,6	14,8	12,2	7,7	6,4
Świętokrzyskie	2006	4	10,4	9,3	1,1	1,0	10,6	9,6
	2007	4	13,3	10,7	2,6	2,4	19,4	18,1
Warmińsko- mazurskie	2006	22	71,4	68,2	3,2	2,7	4,5	3,8
	2007	20	92,8	88,1	4,7	3,5	5,1	3,8
Wielkopolskie	2006	25	96,2	95,9	0,3	-0,1	0,3	-0,1
	2007	27	144,7	155,9	-11,2	-12,2	-7,7	-8,4
Zachodniopomorskie	2006	29	144,6	121,1	23,5	22,5	16,3	15,6
	2007	26	147,9	121,7	26,2	24,0	17,7	16,3
Polska	2006	381	3 957,5	3 538,3	419,2	360,9	10,6	9,1
	2007	396	4 763,0	4 154,4	608,5	509,5	12,8	10,7

Brak danych za 2008 r.

Uwaga: dane w kolumnach nie sumują się.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

**Tab. 48. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne biur podróży
(zatrudniających powyżej dziewięciu osób)**

Województwo		Liczba podmiotów	Przychody z całokształtu działalności w mln zł	Koszty z całokształtu działalności w mln zł	Wynik finansowy brutto w mln zł	Wynik finansowy netto w mln zł	Rentowność obrotu brutto w %	Rentowność obrotu netto w %
Dolnośląskie	2006	7	31,8	31,7	0,2	0,1	0,5	0,3
	2007	8	31,3	30,0	1,3	1,1	4,3	3,6
Kujawsko-pomorskie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Lubelskie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Lubuskie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Łódzkie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Małopolskie	2006	9	101,5	92,9	8,6	7,9	8,4	7,8
	2007	9	99,0	92,5	6,5	6,1	6,6	6,2
Mazowieckie	2006	36	1 413,0	1 384,9	28,1	19,6	2,0	3,6
	2007	44	2 030,4	1 956,0	74,4	60,6	3,7	3,0
Opolskie	2006	5	27,2	26,3	0,9	0,8	3,3	2,9
	2007	3	14,0	13,7	0,3	0,2	2,3	1,5
Podkarpackie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Podlaskie	2006	3	18,2	15,9	2,2	2,0	12,4	11,0
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Pomorskie	2006	6	25,1	23,2	1,8	1,5	7,3	6,0
	2007	6	24,3	21,7	2,6	2,2	10,5	9,0
Śląskie	2006	12	60,1	57,6	2,5	2,3	4,2	3,8
	2007	11	146,9	143,1	3,8	3,5	2,6	2,4
Świętokrzyskie	2006	3	10,8	10,2	0,6	0,5	5,8	4,6
	2007	4	11,2	10,2	0,9	0,7	8,3	6,3
Warmińsko-mazurskie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	4	23,4	23,5	-0,06	-0,1	-0,3	-0,4
Wielkopolskie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	*	*	*	*	*	*	*
Zachodniopomorskie	2006	*	*	*	*	*	*	*
	2007	3	109,7	107,1	2,6	2,1	2,3	1,9
Polska	2006	104	3 327,1	3 240,8	86,3	68,6	2,6	2,1
	2007	111	4 321,5	4 185,2	136,3	109,5	3,2	2,5

Brak danych za 2008 r.

* Ustawa o statystyce publicznej zabrania publikować dane, gdy dotyczą tylko trzech jednostek w grupie lub udział jednego podmiotu w grupie stanowi powyżej trzech czwartych całości.

Uwaga: dane w kolumnach nie sumują się.

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Tab. 49. Pracujący w sekcji H „Hotele i restauracje”

Województwo		Pracujący		Liczba pracujących na 10 tys. mieszkańców
		liczba w tys.	miejsce	
Dolnośląskie	2006	18,8	V	0,06
	2007	19,9	V	0,07
Kujawsko-pomorskie	2006	9,1	IX	0,04
	2007	9,2	IX	0,04
Lubelskie	2006	7,6	X	0,03
	2007	7,8	XI	0,04
Lubuskie	2006	6,2	XIII	0,06
	2007	6,2	XIII	0,06
Łódzkie	2006	12,8	VIII	0,05
	2007	13,3	VIII	0,05
Małopolskie	2006	25,9	III	0,08
	2007	27,8	III	0,08
Mazowieckie	2006	36,8	I	0,07
	2007	38,6	I	0,07
Opolskie	2006	4,8	XV	0,05
	2007	4,9	XVI	0,05
Podkarpackie	2006	7,3	XII	0,03
	2007	7,6	XII	0,04
Podlaskie	2006	4,8	XVI	0,04
	2007	5,0	XV	0,04
Pomorskie	2006	17,2	VII	0,08
	2007	18,0	VII	0,08
Śląskie	2006	29,9	II	0,06
	2007	31,5	II	0,07
Świętokrzyskie	2006	4,9	XIV	0,04
	2007	5,2	XIV	0,04
Warmińsko-mazurskie	2006	7,6	XI	0,05
	2007	8,0	X	0,06
Wielkopolskie	2006	19,1	IV	0,06
	2007	20,2	IV	0,06
Zachodniopomorskie	2006	17,7	VI	0,10
	2007	18,6	VI	0,11
Polska	2006	230,4		0,06
	2007	241,8		0,06

Brak danych za 2008 r.

Uwaga: sekcja H: „Hotele i restauracje” – podział na sekcje według PKD 2004.

Źródło: Bank danych regionalnych, GUS.

Tab. 50. Stopa bezrobocia w Polsce

Województwo		Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (w tys.)	Stopa bezrobocia		Liczba bezrobotnych na jedną ofertę pracy	
			%	miejsce	ogółem	miejsce
Dolnośląskie	2006	185,4	16,6	VI	41	XV
	2007	127,5	11,4	IX	16	XV
	2008	113,9	10,2	VIII	25	XIV
Kujawsko-pomorskie	2006	160,1	19,2	III	83	IX
	2007	123,2	14,9	III	106	VI
	2008	110,3	13,4	III	107	VI
Lubelskie	2006	141,8	15,5	IX	168	IV
	2007	118,1	13,0	VII	158	V
	2008	101,6	11,3	VII	178	II
Lubuskie	2006	72,8	19,0	IV	126	VI
	2007	52,3	14,0	VI	53	VIII
	2008	46,3	12,4	VI	52	IX
Łódzkie	2006	160,7	14,7	XI	64	XII
	2007	123,1	11,2	X	46	X
	2008	99,2	9,2	XI	47	XII
Małopolskie	2006	145,3	11,3	XVI	38	XVI
	2007	112,6	8,7	XV	27	XIII
	2008	97,8	7,6	XIII	52	X
Mazowieckie	2006	285,6	11,8	XIV	107	VII
	2007	219,9	9,0	XIV	50	IX
	2008	178,0	7,3	XIV	64	VIII
Opolskie	2006	60,1	16,2	VIII	51	XIII
	2007	43,3	11,9	VIII	36	XI
	2008	35,7	9,9	IX	20	XV
Podkarpackie	2006	145,2	16,4	VII	160	V
	2007	126,4	14,2	V	170	IV
	2008	115,6	13,1	V	176	IV
Podlaskie	2006	61,8	13,3	XII	194	III
	2007	48,8	10,4	XII	176	III
	2008	45,8	9,8	X	168	V
Pomorskie	2006	126,0	15,3	X	79	X
	2007	86,9	10,7	XI	21	XIV
	2008	67,8	8,4	XII	32	XIII
Śląskie	2006	229,8	12,7	XIII	44	XIV
	2007	166,0	9,2	XIII	15	XVI
	2008	122,7	6,9	XV	16	XVI
Świętokrzyskie	2006	99,4	17,7	V	313	II
	2007	83,3	14,9	IV	511	I
	2008	77,7	13,9	II	178	III
Warmińsko-mazurskie	2006	127,6	23,6	I	332	I
	2007	99,0	18,7	I	341	II
	2008	87,4	16,8	I	327	I
Wielkopolskie	2006	169,1	11,7	XV	66	XI
	2007	112,8	7,8	XVI	35	XII
	2008	91,4	6,4	XVI	52	XI
Zachodniopomorskie	2006	138,9	21,5	II	99	VIII
	2007	103,2	16,4	II	71	VII
	2008	82,5	13,4	IV	77	VII
Polska	2006	2 309,4	14,8		75	
	2007	1 746,6	11,2		39	
	2008	1 473,8	9,5		49	

Źródło: dane GUS.

Tab. 51. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sekcji H „Hotele i restauracje”

Województwo		Ogółem w zł	Miejsce
Dolnośląskie	2006	1 588,76	III
	2007	1 693,00	III
	2008	1 868,82	III
Kujawsko-pomorskie	2006	1 324,15	XI
	2007	1 407,00	X
	2008	1 568,45	X
Lubelskie	2006	1 327,08	X
	2007	1 373,00	XII
	2008	1 558,48	XI
Lubuskie	2006	1 267,40	XIV
	2007	1 347,00	XIII
	2008	1 465,28	XV
Łódzkie	2006	1 459,58	V
	2007	1 507,00	VI
	2008	1 687,43	V
Małopolskie	2006	1 478,02	IV
	2007	1 564,00	IV
	2008	1 723,02	IV
Mazowieckie	2006	2 029,27	I
	2007	2 169,00	I
	2008	2 426,08	I
Opolskie	2006	1 209,50	XVI
	2007	1 283,00	XVI
	2008	1 479,10	XIV
Podkarpackie	2006	1 224,37	XV
	2007	1 301,00	XV
	2008	1 427,50	XVI
Podlaskie	2006	1 389,00	VII
	2007	1 461,00	VIII
	2008	1 657,21	VIII
Pomorskie	2006	1 410,75	VI
	2007	1 516,00	V
	2008	1 664,61	VI
Śląskie	2006	1 276,07	XIII
	2007	1 346,00	XIV
	2008	1 550,77	XII
Świętokrzyskie	2006	1 299,50	XII
	2007	1 405,00	XI
	2008	1 547,87	XIII
Warmińsko-mazurskie	2006	1 716,85	II
	2007	1 843,00	II
	2008	2 032,73	II
Wielkopolskie	2006	1 356,49	IX
	2007	1 447,00	IX
	2008	1 649,61	IX
Zachodniopomorskie	2006	1 382,64	VIII
	2007	1 497,00	VII
	2008	1 658,65	VII
Polska	2006	1 559,26	
	2007	1 660,00	
	2008	1 840,51	

Uwaga: sekcja H: „Hotele i restauracje” – podział na sekcje według PKD 2004,

Źródło: dane GUS.

Część druga

PRZYJAZDY TURYSTÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH DO POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTW

Ruch turystyczny w województwach

Pod względem recepcji turystów – zarówno krajowych, jak i zagranicznych – wyróżniało się województwo mazowieckie. Według szacunków, w 2008 roku przyjęło ono 13% krajowego ruchu turystycznego. Kolejne pod względem liczby przyjazdów turystów krajowych były województwa: pomorskie oraz zachodniopomorskie – razem przyjęły 20% ruchu. Dolnośląskie i małopolskie, następne w kolejności, przyjęły łącznie dalsze 18%. Podczas podróży długookresowych Polacy odwiedzali najczęściej województwo pomorskie, następnie zachodniopomorskie i mazowieckie, a w dalszej kolejności – małopolskie. Celem podróży krótkookresowych było przede wszystkim mazowieckie, potem dolnośląskie i pomorskie, a następnie małopolskie i śląskie.

W celach turystyczno-wypoczynkowych Polacy najczęściej podróżowali w 2008 roku do województw: zachodniopomorskiego, pomorskiego, małopolskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego i podkarpackiego. Na terenie tych województw odnotowano 69% wszystkich przyjazdów w celach typowo turystycznych. Najwięcej pobyków dłuższych, co najmniej 5-dniowych, mających na celu odpoczynek i zwiedzanie, odnotowano w województwach: zachodniopomorskim, pomorskim, małopolskim, podkarpackim i kujawsko-pomorskim, a pobyków krótszych, 2–4-dniowych – w mazowieckim, małopolskim, zachodniopomorskim, dolnośląskim i pomorskim. Typowa turystyka przeważała nad innymi motywami przyjazdów długookresowych w województwach: zachodniopomorskim, podkarpackim, pomorskim, małopolskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomor-

skim, dolnośląskim, wielkopolskim i śląskim, a przyjazdów krótkookresowych – w małopolskim, zachodniopomorskim i podkarpackim. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były głównym motywem przyjazdów krótkookresowych do wszystkich województw oprócz małopolskiego, zachodniopomorskiego i podkarpackiego, długookresowych zaś – do łódzkiego, lubuskiego, mazowieckiego, lubelskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i podlaskiego.

Spośród 12,96 mln turystów zagranicznych, którzy przyjechali do Polski w 2008 roku, jedna piąta przebywała na terenie województwa mazowieckiego. Inne najczęściej odwiedzane województwa to: małopolskie, wielkopolskie, dolnośląskie, zachodniopomorskie i lubelskie. Turyści zagraniczni, którzy wybrali się do Polski na wypoczynek, przyjeżdżali najczęściej do województw: małopolskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego, zachodniopomorskiego i pomorskiego. Typowa turystyka przeważała udziałem nad innymi motywami przyjazdów w województwach: małopolskim, zachodniopomorskim, pomorskim, dolnośląskim i warmińsko-mazurskim. Do województw o przewadze motywu służbowego należały: kujawsko-pomorskie, lubelskie, mazowieckie, podkarpackie, wielkopolskie, łódzkie, świętokrzyskie (gdzie udział przyjazdów w interesach był taki sam jak tranzytowych) i podlaskie. Odwiedziny u krewnych lub znajomych to główny cel przyjazdów do opolskiego, lubuskiego i śląskiego. Udział tranzytu (na równi z udziałem przyjazdów służbowych) przeważał w województwie świętokrzyskim. W żadnym województwie zakupy nie były głównym celem przyjazdów.

Województwo dolnośląskie

W 2008 roku Polacy odbyli 3,2 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa dolnośląskiego. Pobyty trwające 2-4 dni stanowiły blisko 70% ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 60% przyjazdów długookresowych (trwających co najmniej 5 dni) i 36% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy wielkopolskiego, opolskiego (głównie na krótkie pobyty), śląskiego, mazowieckiego oraz łódzkiego, ponadto na długie pobyty – mieszkańcy zachodniopomorskiego i pomorskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych była turystyka i wypoczynek przed odwiedzinami u krewnych lub znajomych, a krótkookresowych – odwiedziny u krewnych lub znajomych przed typową turystyką. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,15 mln, blisko połowa tego typu pobytów trwała co najmniej 5 dni. Pobyty na terenie województwa, zarówno krótkie, jak i długie, były organizowane najczęściej samodzielnie. Podczas długich pobytów Polacy korzystali prawie tak samo często z gościnności krewnych lub znajomych, jak z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania, podczas krótkich – prawie połowa turystów nocowała w mieszkaniach rodziny lub znajomych. Krótkie pobyty latem miały najniższy udział w Polsce, do najwyższych zaś należał udział krótkich pobytów jesienią.

W 2008 roku dolnośląskie przyjęło 1,3 mln turystów zagranicznych. Przeważali wśród nich Niemcy. Ponadto najczęściej przyjeżdżali turyści z Holandii i Ukrainy. Turystryka i wypoczynek stanowiły najczęstszy motyw przyjazdów do województwa. Według szacunków, w celach tu-

rystyczno-wypoczynkowych przyjechało ponad 0,4 mln turystów zagranicznych. Przyjazdy w interesach (najczęściej związane z prowadzeniem interesów w imieniu firmy bądź własnego biznesu) wyprzedzały udziałem przyjazdy w odwiedziny do krewnych lub znajomych. Częściej niż do innych województw przyjeżdżali tu turyści w celach zdrowotnych. Dwie trzecie przyjazdów było zorganizowanych samodzielnie. Podczas połowy pobytów nocowano w hotelach. Turyści zagraniczni przebywali na terenie województwa stosunkowo krótko – ponad połowa pobytów trwała 2-4 dni. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, podobnie jak wydatki na dzień pobytu, które należały do najniższych w kraju; udział wydatków na noclegi i na wyżywienie – nieznacznie przekraczał średnią.

Dolnośląskie ma różnorodną i bogatą bazę noclegową. W 2008 roku zajęło czwarte miejsce w Polsce pod względem liczby obiektów zbiorowego zakwaterowania oraz liczby miejsc noclegowych w tych obiektach. Największą liczbę miejsc skupiały hotele, a razem z ośrodkami wczasowymi, przeważały nad innymi rodzajami obiektów: łącznie dysponowały połową wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Pozostałe obiekty z największą liczbą miejsc to obiekty niesklasyfikowane, inne obiekty hotelowe (czyli obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji), ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe oraz schroniska (w tym młodzieżowe i szkolne). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w bazie zbiorowego zakwaterowania kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	2012,6 tys.	Liczba udzielonych noclegów	5229,1 tys.
w tym turystów zagranicznych	448,1 tys.	w tym turystom zagranicznym	1129,0 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych
z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	190,4	Holandia	13,6
Rosja	33,9	Litwa	11,7
Wielka Brytania	27,8	Hiszpania	11,3
Francja	17,7	Ukraina	11,1
Włochy	15,5	Pozostałe	115,1

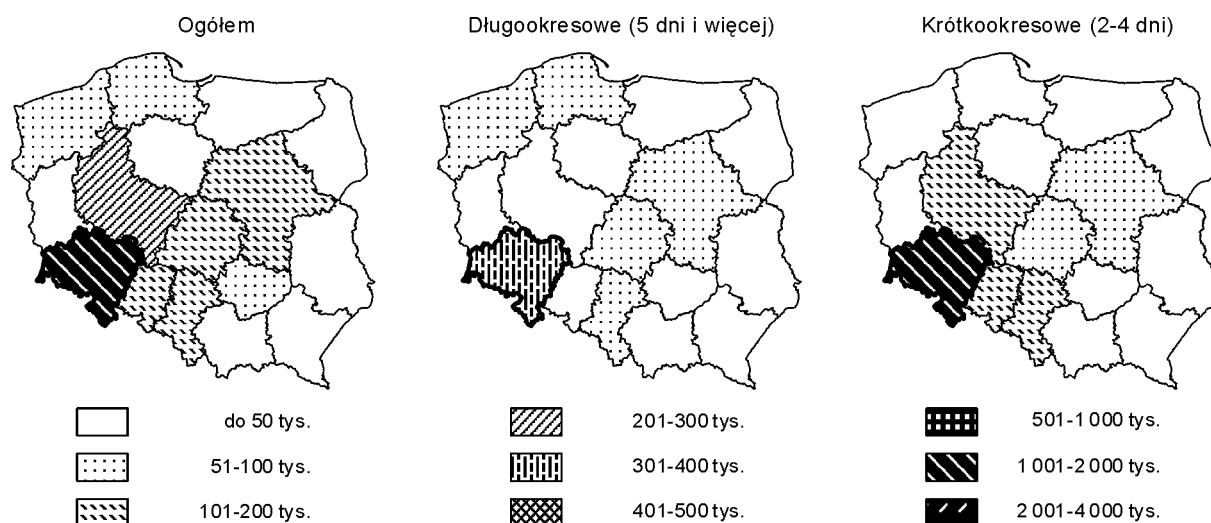
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,2 mln	Miejsce w rankingu	IV
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,0 mln	Miejsce w rankingu	VII
w tym spoza województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	VIII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	2,2 mln	Miejsce w rankingu	II
w tym spoza województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	IV

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	57%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	29%	Lato	38%
Służbowe, interesy	10%	Jesień	19%
Inne	4%	Zima	22%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	37%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	10%	Inne	12%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	39%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	7%	Liczba noclegów	8,2
Zakład pracy, szkoła itp.	10%		
Samodzielnie	83%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	31%	Wiosna	29%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	55%	Lato	23%
Służbowe, interesy	10%	Jesień	29%
Inne	4%	Zima	19%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	30%	Domek letniskowy na działce	4%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	3%	Inne	14%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	49%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	14%	Liczba noclegów	2,1
Samodzielnie	86%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 10365 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

1,3 mln

Miejsce w rankingu

IV

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

10,0%

Miejsce w rankingu

IV

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	700	Litwa	30
Holandia	120	Rosja	30
Ukraina	80	Włochy	30
Wielka Brytania	40	Rumunia	30
Czechy	40	Pozostałe	200

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	33%	Zakupy	2%
Interesy	21%	Tranzyt	10%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	19%	Inne	15%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Biuro podróży	19%
Częściowo biuro podróży	14%
Samodzielnie	67%

Przyjazdy według
długości pobytu

1-3 noclegi	55%
4-7 noclegów	28%
8 noclegów i więcej	17%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	319 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	58 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	20%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	20%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo kujawsko-pomorskie

W 2008 roku województwo kujawsko-pomorskie przyjęło 2,2 mln turystów krajowych. Około 45% z nich przyjechało na co najmniej 5 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 88% przyjazdów długookresowych i 52% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego, zachodniopomorskiego (głównie na krótkie pobyty), śląskiego i łódzkiego; ponadto na długie pobyty – wielkopolskiego, na krótkie zaś – pomorskiego. Turystyka i wypoczynek były najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych, krótkookresowych zaś – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,75 mln; 80% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Charakterystyczny dla kujawsko-pomorskiego był najwyższy w Polsce udział długich pobytów mających na celu poprawę zdrowia (szeroko rozumianą). Podczas połowy długich pobytów nocowano w obiektach zbiorowego zakwaterowania (zwłaszcza w pensjonatach i ośrodkach wczasowych), podczas krótkich zaś – głównie u rodziny lub znajomych. Długie pobyty zimą miały najniższy udział w Polsce. Rozkład krótkich pobytów w poszczególnych porach roku był najbardziej wyrównany.

W 2008 roku województwo przyjęło 0,3 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Węgry, Ukraina i Litwa. Najczęstszym motywem przyjazdów były sprawy zawodowe i służbowe – ich udział był

najwyższy w Polsce. Najczęściej były to przyjazdy związane z udziałem w targach i wystawach oraz obsługą środków transportu. Przyjazdy tranzytowe (jeden z najwyższych udziałów w Polsce) przewyższały udziałem typową turystykę oraz odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 40 tys. Udział przyjazdów na zakupy należał do najniższych w kraju. Turyści zagraniczni częściej organizowali swoje przyjazdy do kujawsko-pomorskiego niż do innych województw wykupując cały pakiet usług w biurach podróży. Udział osób w średnim wieku (45-55 lat) był najwyższy w Polsce. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na jeden dzień pobytu – należały do najwyższych w kraju. Udział wydatków na noclegi był przeciętny, a na wyżywienie – zbliżony do średniej.

Kujawsko-pomorskie ma średniej wielkości bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania, ale za to różnorodną. Największą liczbę miejsc noclegowych miały hotele. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to zakłady uzdrowiskowe i ośrodki wczasowe. Razem te trzy rodzaje bazy dysponowały blisko dwoma trzecimi wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Baza uzdrowiskowa należy do największych w Polsce (trzecie miejsce pod względem liczby obiektów i drugie pod względem liczby miejsc noclegowych). Kujawsko-pomorskie charakteryzowało się najwyższym stopniem wykorzystania miejsc noclegowych w kraju po zachodniopomorskim.

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	778,4 tys.	Liczba udzielonych noclegów	2892,9 tys.
w tym turystów zagranicznych	77,4 tys.	w tym turystom zagranicznym	189,7 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	28,9	Japonia	2,6
Wielka Brytania	4,7	Stany Zjednoczone	2,5
Holandia	3,7	Rosja	2,5
Francja	3,7	Szwecja	2,4
Włochy	3,4	Pozostałe	23,0

Źródło: dane GUS.

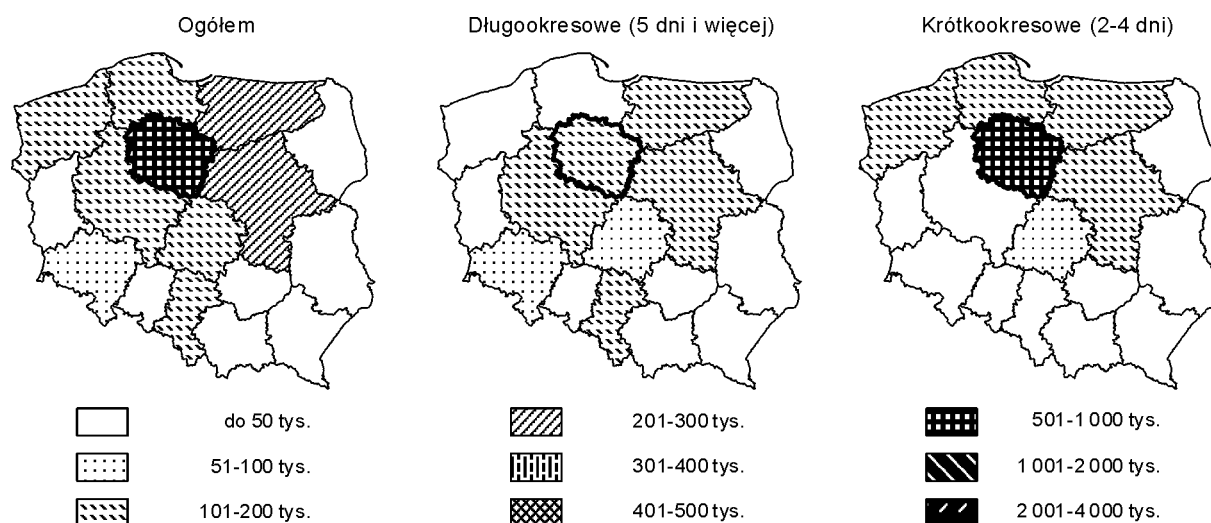
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,2 mln	Miejsce w rankingu	VIII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,0 mln	Miejsce w rankingu	VI
w tym spoza województwa	0,9 mln	Miejsce w rankingu	V
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,2 mln	Miejsce w rankingu	IX
w tym spoza województwa	0,7 mln	Miejsce w rankingu	IX

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	59%	Wiosna	18%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	24%	Lato	62%
Służbowe, interesy	7%	Jesień	14%
Inne	10%	Zima	6%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	51%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	10%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	32%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	6%	Liczba noclegów	9,2
Zakład pracy, szkoła itp.	9%		
Samodzielnie	85%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	14%	Wiosna	31%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	69%	Lato	24%
Służbowe, interesy	10%	Jesień	22%
Inne	7%	Zima	23%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	11%	Domek letniskowy na działce	4%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	2%	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	79%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	9%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	91%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

Przjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściu granicznym w województwie (lotnisko) – 15 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przjazdy turystów zagranicznych

Przjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,3 mln

Miejsce w rankingu

XV

Udział przjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przejazdowym do Polski

2,3%

Miejsce w rankingu

XV

Przjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	80	Rosja	10
Węgry	40	Łotwa	10
Ukraina	30	Holandia	10
Litwa	30	Austria	10
Białoruś	10	Pozostałe	70

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przjazdów turystów zagranicznych

Przjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	12%	Zakupy	—
Interesy	41%	Tranzyt	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	11%	Inne	13%

Przjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	28%	1-3 noclegi	69%
Częściowo biuro podróży	11%	4-7 noclegów	27%
Samodzielnie	61%	8 noclegów i więcej	4%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	323 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	117 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	15%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	16%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo lubelskie

W 2008 roku Polacy odbyli 2,1 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa lubelskiego. Ponad 60% pobytów trwało 2-4 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 55% przyjazdów długookresowych i 32% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego i dolnośląskiego; ponadto na długie pobyty – pomorskiego. Udział długich przyjazdów służbowych był najwyższy w Polsce, typowo turystycznych – najniższy. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,5 mln; 70% tego typu pobytów trwało 2-4 dni. Udział pobytów długich zorganizowanych przez biura podróży był, tak jak w opolskim, najwyższy w kraju, zaś zorganizowanych samodzielnie – najniższy po opolskim. Turyści odwiedzający lubelskie rzadziej niż gdzie indziej nocowali w obiektach zbiorowego zakwaterowania podczas krótkich pobytów, częściej natomiast przebywali na działkach. Krótkie pobyty latem miały najwyższy udział w kraju, jesienią zaś – najniższy.

W 2008 roku województwo lubelskie przyjęło 0,9 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy Ukrainy i Białorusi. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Litwa i Rosja. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były sprawy zawodowe (najwyższy udział w Polsce po kujawsko-

pomorskim). Były to głównie przyjazdy związane z obsługą środków transportu lub z prowadzeniem własnych interesów. Udział przyjazdów na zakupy był najwyższy w kraju. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 80 tys. Udział przyjazdów zorganizowanych samodzielnie należał do najwyższych, obok podkarpackiego i lubuskiego. Turyści zagraniczni przebywali na terenie województwa krócej niż gdzie indziej: średnia długość pobytu wynosiła 3,4 dnia (2,4 nocy) i była najniższa w kraju. Charakterystyczny dla lubelskiego był najwyższy udział nocujących w kwaterach prywatnych. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na dzień pobytu – należały do najwyższych w kraju. Udziały wydatków na noclegi i wyżywienie należały do najniższych.

Lubelskie dysponuje niewielką, lecz różnorodną bazą noclegową zbiorowego zakwaterowania. Najwięcej miejsc noclegowych miały hotele i ośrodki wczasowe (ponad jedna trzecia zasobów noclegowych województwa). Pozostałe obiekty o największej liczbie miejsc to ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe oraz inne obiekty hotelowe (czyli obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji). W 2008 roku stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	677,2 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1555,5 tys.
w tym turystów zagranicznych	81,5 tys.	w tym turystom zagranicznym	139,0 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Izrael	21,5	Litwa	3,6
Ukraina	10,9	Francja	3,0
Niemcy	7,2	Włochy	2,9
Białoruś	5,4	Wielka Brytania	2,8
Rosja	4,5	Pozostałe	19,7

Źródło: dane GUS.

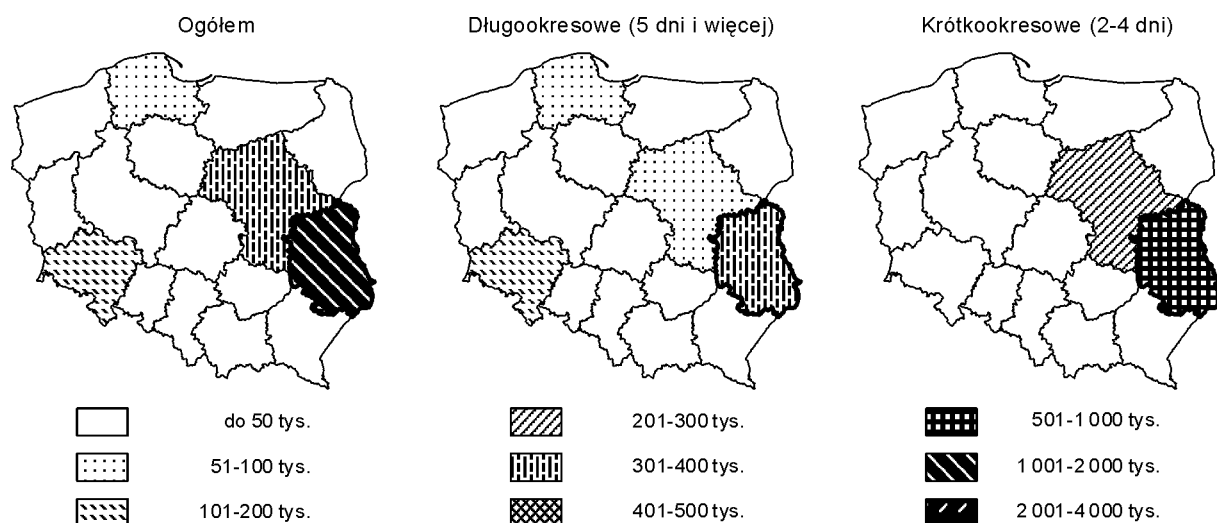
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,1 mln	Miejsce w rankingu	X
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,8 mln	Miejsce w rankingu	X
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	X
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,3 mln	Miejsce w rankingu	VIII
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XI

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	16%	Wiosna	13%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	51%	Lato	54%
Służbowe, interesy	26%	Jesień	5%
Inne	7%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	39%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	5%	Inne	—
Mieszkanie u krewnych, znajomych	54%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	8%	Liczba noclegów	7,3
Zakład pracy, szkoła itp.	21%		
Samodzielnie	71%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	26%	Wiosna	26%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	53%	Lato	42%
Służbowe, interesy	17%	Jesień	20%
Inne	4%	Zima	12%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	11%	Domek letniskowy na działce	19%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	64%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	9%	Liczba noclegów	2,0
Samodzielnie	91%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 2335 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,9 mln

Miejsce w rankingu

VI

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

6,9%

Miejsce w rankingu

VI

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Ukraina	420	Niemcy	40
Białoruś	240	Łotwa	20
Litwa	70	Szwecja	10
Rosja	60	Pozostałe	40

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	9%	Zakupy	20%
Interesy	40%	Tranzyt	9%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	13%	Inne	9%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	4%	1-3 noclegi	87%
Częściowo biuro podróży	6%	4-7 noclegów	9%
Samodzielnie	90%	8 noclegów i więcej	4%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	350 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	167 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	5%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	7%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo lubuskie

W 2008 roku Polacy odbyli 1,4 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa lubuskiego. Dwie trzecie pobytów trwało 2-4 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 77% przyjazdów długookresowych i 41% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy dolnośląskiego, zachodniopomorskiego i wielkopolskiego. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa (najwyższy udział w Polsce po łódzkim, zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów). Udział pobytów typowo turystycznych należał do najniższych w kraju. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,2 mln; połowa tego typu pobytów trwała co najmniej 5 dni. Udział noclegów u krewnych lub znajomych był najwyższych w kraju, udział zaś noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania – najniższy. Lubuskie było wybierane przez Polaków na najdłuższe pobyty – średni pobyt trwał 13,9 dnia (12,9 nocy) i był najdłuższy w kraju. Krótkie pobyty jesienią miały najwyższy udział w Polsce, wiosną – najniższy.

W 2008 roku województwo lubuskie przyjęło 0,8 mln turystów zagranicznych. Wśród nich dominowali Niemcy. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina i Litwa. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były odwiedziny u krewnych lub zna-

jomych (najwyższy udział po opolskim). Przyjazdy tranzytowe przewyższały udziałem (jednym z najwyższych w Polsce) przyjazdy w interesach i typowo turystyczne. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 100 tys. Udział przyjazdów zorganizowanych przez biura podróży (wykupiony cały pakiet usług) był najniższy, zorganizowanych zaś samodzielnie – należał do najwyższych. Turyści zagraniczni częściej niż w innych województwach nocowali u krewnych lub znajomych. Przeciętne wydatki na dzień pobytu były najniższe w Polsce, a na osobę – należały do najniższych. Udział wydatków na noclegi kształtował się poniżej średniej, na wyżywienie zaś – nieznacznie przekraczał przeciętny poziom.

Lubuskie ma dość zróżnicowaną, średniej wielkości bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Baza wczasowa ma niewielką przewagę nad hotelową. W 2008 roku ośrodki wczasowe i hotele skupiały blisko 40% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, pola biwakowe i inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych był najniższy w kraju.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	703,6 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1524,7 tys.
w tym turystów zagranicznych	196,3 tys.	w tym turystom zagranicznym	286,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Rosja	49,1	Łotwa	10,0
Niemcy	44,6	Holandia	6,4
Litwa	21,8	Francja	4,6
Białoruś	18,6	Dania	3,9
Ukraina	13,0	Pozostałe	24,3

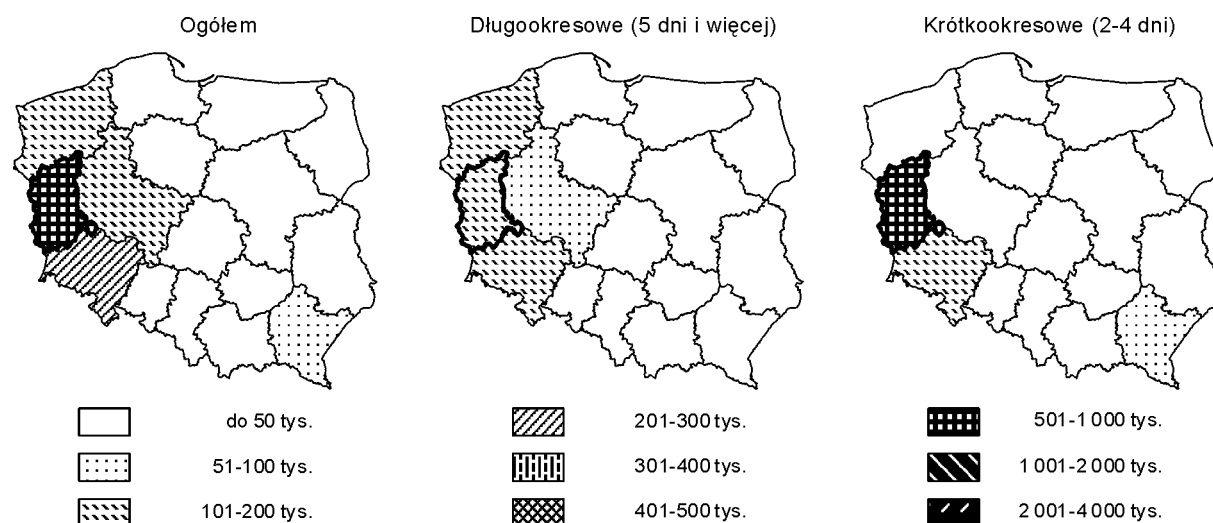
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,4 mln	Miejsce w rankingu	XII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,5 mln	Miejsce w rankingu	XII
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XIII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,9 mln	Miejsce w rankingu	XII
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XIV

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	19%	Wiosna	17%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	62%	Lato	54%
Służbowe, interesy	9%	Jesień	14%
Inne	10%	Zima	15%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	20%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	9%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	62%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	—	Liczba noclegów	12,9
Zakład pracy, szkoła itp.	13%		
Samodzielnie	87%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	11%	Wiosna	13%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	75%	Lato	28%
Służbowe, interesy	4%	Jesień	36%
Inne	10%	Zima	23%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	5%	Domek letniskowy na działce	—
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	1%	Inne	8%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	86%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	12%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	88%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 18045 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,8 mln

Miejsce w rankingu

VII

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

6,2%

Miejsce w rankingu

VII

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	500	Łotwa	30
Ukraina	50	Holandia	30
Litwa	40	Wielka Brytania	20
Białoruś	30	Austria	10
Rosja	30	Pozostałe	60

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	13%	Zakupy	2%
Interesy	20%	Tranzyt	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	28%	Inne	14%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	3%	1-3 noclegi	71%
Częściowo biuro podróży	7%	4-7 noclegów	9%
Samodzielnie	90%	8 noclegów i więcej	20%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	303 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	51 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	8%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	19%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo łódzkie

W 2008 roku województwo łódzkie przyjęło 0,9 mln Polaków. Pobyty trwające 5 dni i więcej stanowiły ponad jedną trzecią ogółu. Przybysze spoza województwa zrealizowali 71% przyjazdów długookresowych i 67% krótkookresowych. Najwięcej przyjechało mieszkańców mazowieckiego i śląskiego, ponadto na długie pobyty – małopolskiego, a na krótkie – opolskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były odwiedziny u krewnych lub znajomych (najwyższy udział w Polsce). Udział pobytów typowo turystycznych był najniższy w kraju. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,1 mln; połowa pobytów tego typu trwała co najmniej 5 dni. Udział pobytów długich zorganizowanych przez biura podróży należał do najniższych w kraju. W łódzkim częściej niż gdzie indziej Polacy korzystali z gościnności krewnych lub znajomych, rzadziej – w kwaterach prywatnych (w tym agroturystycznych). Pobyty zimą (zarówno długie, jak krótkie) miały najwyższy udział w Polsce, krótkie pobyty jesienią – najniższy.

W 2008 roku województwo przyjęło 0,6 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina i Litwa. Najczęstszym motywem przyjazdów do woje-

wództwa są interesy (przede wszystkim są to przyjazdy związane z obsługą środków transportu lub prowadzeniem własnego biznesu). Przyjazdy tranzytowe wyprzedzają udziałem odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów turystów zagranicznych w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 50 tys. Udział osób starszych, w wieku 55 lat i więcej, był najniższy w kraju. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, podobnie jak udziały wydatków na noclegi i wyżywienie, średnie zaś wydatki na dzień pobytu były ponad przeciętne.

Łódzkie ma jedną z najmniejszych baz noclegowych zbiorowego zakwaterowania w Polsce, ale za to dość zróżnicowaną. Charakterystyczna dla województwa jest przewaga bazy hotelowej nad innymi rodzajami obiektów. W 2008 roku hotele skupiały ponad jedną trzecią wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Poza tym najwięcej miejsc znajdowało się w innych obiektach hotelowych (tzn. obiektach pełniących funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddanych kategoryzacji), w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i zespołach ogólnodostępnych domków turystycznych. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się na poziomie średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	891,9 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1864,4 tys.
w tym turystów zagranicznych	115,4 tys.	w tym turystom zagranicznym	262,6 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	21,1	Ukraina	5,5
Włochy	9,1	Rosja	4,3
Wielka Brytania	9,0	Czechy	4,2
Litwa	6,8	Holandia	3,8
Francja	6,6	Pozostałe	45,0

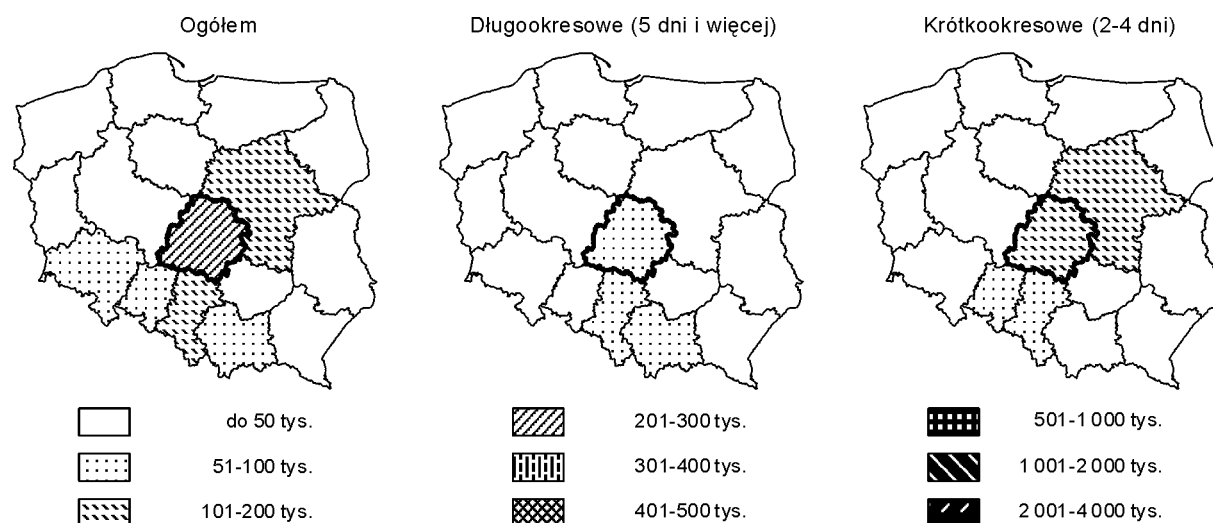
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,9 mln	Miejsce w rankingu	XIV
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XV
w tym spoza województwa	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XV
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,6 mln	Miejsce w rankingu	XIV
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XII

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	18%	Wiosna	12%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	63%	Lato	41%
Służbowe, interesy	19%	Jesień	13%
Inne	–	Zima	34%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	28%	Domek letniskowy na działce	8%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	–	Inne	6%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	58%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	8,6
Zakład pracy, szkoła itp.	18%		
Samodzielnie	82%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	4%	Wiosna	35%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	80%	Lato	26%
Służbowe, interesy	15%	Jesień	9%
Inne	1%	Zima	30%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	13%	Domek letniskowy na działce	–
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	–	Inne	4%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	83%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	15%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	85%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściu granicznym w województwie (lotnisko) – 20 tys. osób.

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,6 mln

Miejsce w rankingu

XI

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

4,5%

Miejsce w rankingu

XI

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	130	Austria	30
Ukraina	90	Wielka Brytania	20
Litwa	90	Rosja	20
Białoruś	50	Stany Zjednoczone	20
Łotwa	40	Pozostałe	90

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	9%	Zakupy	6%
Interesy	32%	Tranzyt	14%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	17%	Inne	22%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	7%	1-3 noclegi	72%
Częściowo biuro podróży	16%	4-7 noclegów	15%
Samodzielnie	77%	8 noclegów i więcej	13%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	336 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	104 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	7%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	11%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo małopolskie

W 2008 roku województwo małopolskie przyjęło 3 mln Polaków. Blisko połowę stanowiły pobyty trwające co najmniej 5 dni. Goście spoza województwa zrealizowali 90% przyjazdów długookresowych i 74% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy śląskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego i podkarpackiego; ponadto na krótkie pobyty – świętokrzyskiego i opolskiego. Typowa turystyka była najczęstszym motywem przyjazdów zarówno długo-, jak i krótkookresowych (udział krótkich pobytów o tej motywacji był najwyższy w kraju). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,65 mln; ponad połowa tego typu pobytów trwała co najmniej 5 dni. Podczas krótkich pobytów udziały noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz w kwaterach prywatnych należały do najwyższych w kraju, udział zaś noclegów w mieszkaniach rodziny lub znajomych – do najniższych. Na krótkie pobyty wiosną przyjeżdżano tutaj częściej niż do innych województw.

W 2008 roku do województwa małopolskiego przyjechało 1,5 mln turystów zagranicznych: najwięcej z Niemiec i Wielkiej Brytanii. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Włochy, Ukraina, Węgry i Francja. Charakterystyczny dla małopolskiego był najwyższy w Polsce udział przyjazdów typowo turystycznych i najniższy – w odwiedzinach do krewnych lub znajomych. Do najniższych należał też udział przyjazdów tranzytowych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,7 mln. Przyjazdy zorganizowane przez biura podróży (wykupiony pełny

pakiet usług) miały najwyższy udział w kraju, udział zaś przyjazdów zorganizowanych za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług bądź tylko rezerwacja) należał do najwyższych. Odsetek pobytów trwających co najmniej 5 dni był najwyższy w kraju. Małopolska, częściej niż inne regiony, odwiedzana była przez młodych turystów – udział młodzieży w wieku do 24 lat był najwyższy. Przeciętne wydatki na osobę należały do najwyższych w Polsce, a na dzień pobytu – kształtowały się powyżej średniej. Ponad przeciętny był też udział wydatków na wyżywienie, udział zaś wydatków na noclegi kształtował się na poziomie średniej krajowej.

Małopolskie ma bardzo różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania, jedną z największych w Polsce. W 2008 roku zajmowało pierwsze miejsce pod względem liczby obiektów i trzecie pod względem liczby miejsc. Najwięcej miejsc noclegowych znajdowało się w hotelach: jedna trzecia zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla Małopolski są duże obiekty hotelowe: średnia pojemność wynosi ponad 110 miejsc. Poza tym najwięcej miejsc noclegowych znajdowało się w obiektach niesklasyfikowanych, ośrodkach wczasowych, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i zakładach uzdrowiskowych. Województwo ma stosunkowo dużą bazę uzdrowiskową: jest drugie pod względem liczby obiektów i trzecie pod względem liczby miejsc. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się na poziomie średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	2711,4 tys.	Liczba udzielonych noclegów	7953,6 tys.
w tym turystów zagranicznych	829,0 tys.	w tym turystom zagranicznym	1985,7 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Wielka Brytania	147,3	Norwegia	41,2
Niemcy	95,4	Ukraina	35,2
Stany Zjednoczone	50,0	Izrael	29,0
Włochy	47,6	Hiszpania	26,6
Francja	45,1	Pozostałe	311,6

Źródło: dane GUS.

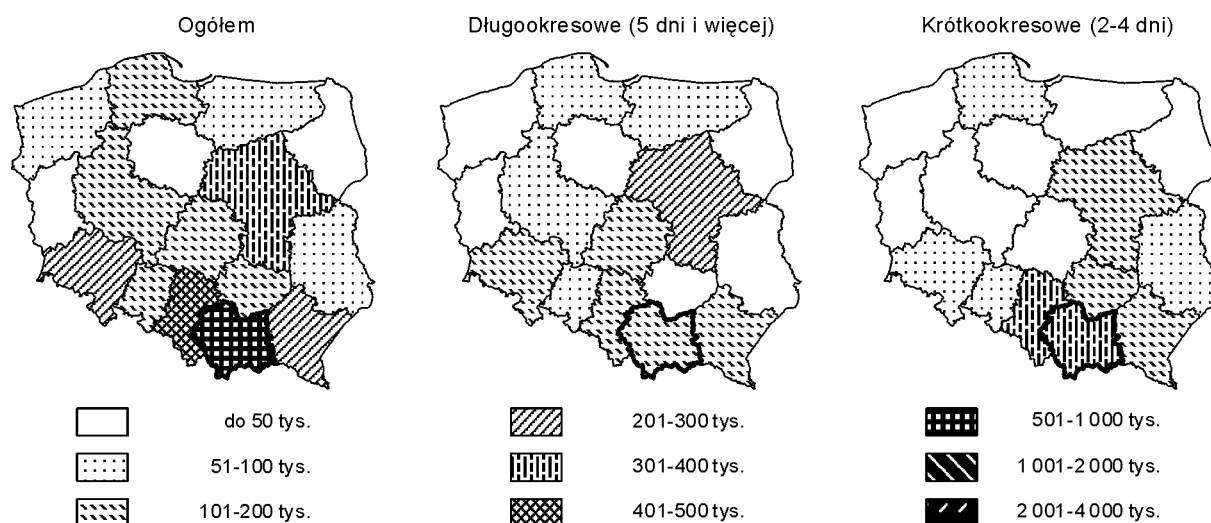
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,0 mln	Miejsce w rankingu	V
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,5 mln	Miejsce w rankingu	IV
w tym spoza województwa	1,3 mln	Miejsce w rankingu	III
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,5 mln	Miejsce w rankingu	IV
w tym spoza województwa	1,1 mln	Miejsce w rankingu	II

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	62%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	20%	Lato	42%
Służbowe, interesy	9%	Jesień	13%
Inne	9%	Zima	24%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	42%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	17%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	33%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	4%	Liczba noclegów	6,8
Zakład pracy, szkoła itp.	12%		
Samodzielnie	84%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	48%	Wiosna	34%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	40%	Lato	36%
Służbowe, interesy	9%	Jesień	16%
Inne	3%	Zima	14%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	44%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	10%	Inne	8%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	37%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	18%	Liczba noclegów	2,0
Samodzielnie	82%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 3135 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

1,5 mln

Miejsce w rankingu

II

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

11,6%

Miejsce w rankingu

II

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	330	Francja	80
Wielka Brytania	130	Stany Zjednoczone	70
Włochy	100	Rosja	60
Ukraina	90	Austria	60
Węgry	80	Pozostałe	500

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	47%	Zakupy	2%
Interesy	22%	Tranzyt	5%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	9%	Inne	15%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	35%	1-3 noclegi	35%
Częściowo biuro podróży	25%	4-7 noclegów	42%
Samodzielnie	40%	8 noclegów i więcej	23%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	552 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	104 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	15%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	20%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo mazowieckie

W 2008 roku, podobnie jak w ostatnich latach, mazowieckie było województwem najczęściej odwiedzanym przez Polaków: liczbę przyjazdów oszacowano na 4,4 mln. Blisko 65% stanowiły pobyty trwające 2-4 dni. Przybyłe spoza województwa zrealizowali 52% przyjazdów długookresowych i 43% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy dolnośląskiego, warmińsko-mazurskiego i śląskiego; ponadto na krótkie pobyty – z opolskiego i świętokrzyskiego. Długie pobyty w celach służbowych miały jeden z najwyższych udziałów w kraju. Odsetek długich pobytów typowo turystycznych należał do najniższych, krótkich zaś – do najwyższych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,4 mln; 75% tego typu pobytów trwało 2-4 dni. Udział noclegów w hotelach podczas długich pobytów należał do najwyższych w Polsce. Pobyty na działkach, zarówno długie, jak krótkie, miały najwyższy odsetek w kraju. Udział długich pobytów latem był najniższy.

W 2008 roku mazowieckie, podobnie jak w latach poprzednich, było województwem najczęściej odwiedzanym przez turystów zagranicznych: liczbę przyjazdów oszacowano na 2,7 mln. Najwięcej turystów przyjechało z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina i Wielka Brytania. W porównaniu z innymi województwami, w mazowieckim obserwowano największe zróżnicowanie narodowościowe turystów. Najczęściej celem przyjazdów do województwa były interesy (je-

den z najwyższych udziałów w Polsce). Przyjazdy tego typu związane były przede wszystkim z prowadzeniem interesów w imieniu firmy lub własnego biznesu. Przyjazdy typowo turystyczne przewyższały udziałem odwiedzin u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 0,5 mln. Przyjazdy zorganizowane całkowicie przez biura podróży (wykupiony cały pakiet usług) miały podobny udział do przyjazdów zorganizowanych za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja). Częściej niż w innych województwach nocowano w hotelach. Przeciętne wydatki na osobę należały do najwyższych w kraju, a na dzień pobytu – były ponad przeciętne. Udział wydatków na noclegi kształtował się poniżej średniej, na wyżywienie zaś – był przeciętny.

Mazowieckie charakteryzuje przewaga bazy hotelowej nad innymi rodzajami obiektów. W 2008 roku hotele skupiały 67% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Charakterystyczne są duże obiekty: średnia pojemność hotelu wynosiła 200 miejsc. Pozostałe obiekty dysponujące największą liczbą miejsc to obiekty niesklasyfikowane, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych był najwyższy w kraju po zachodniopomorskim i kujawsko-pomorskim.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	2708,1 tys.	Liczba udzielonych noclegów	5106,8 tys.
w tym turystów zagranicznych	809,6 tys.	w tym turystom zagranicznym	1506,4 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Wielka Brytania	130,5	Włochy	42,6
Niemcy	88,6	Izrael	37,8
Stany Zjednoczone	61,3	Szwecja	25,5
Francja	52,6	Norwegia	23,4
Hiszpania	43,2	Pozostałe	304,1

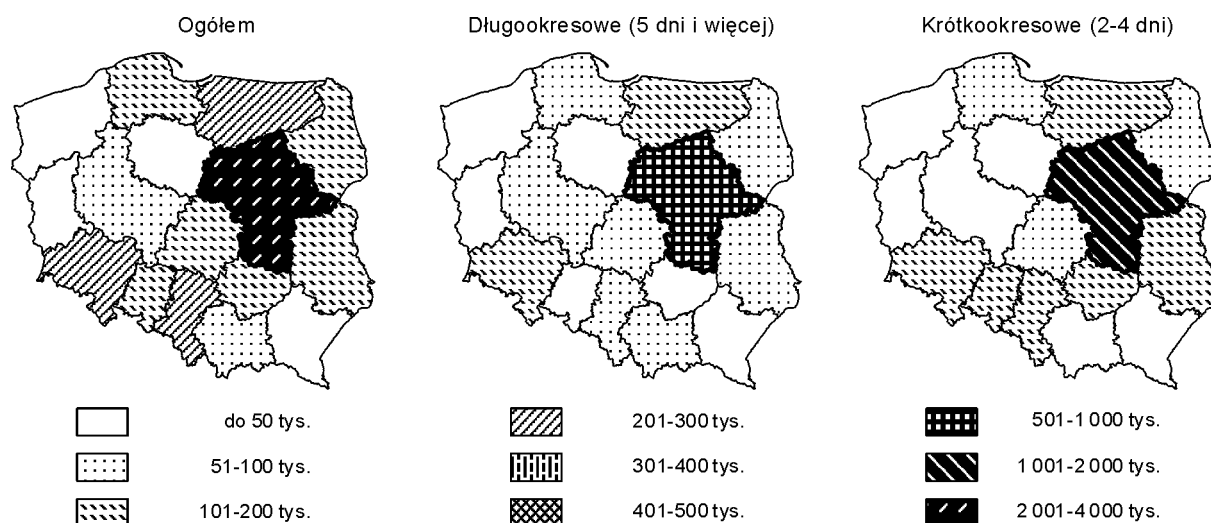
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	4,4 mln	Miejsce w rankingu	I
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,6 mln	Miejsce w rankingu	III
w tym spoza województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	VI
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	2,8 mln	Miejsce w rankingu	I
w tym spoza województwa	1,2 mln	Miejsce w rankingu	I

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	21%	Wiosna	17%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	54%	Lato	36%
Służbowe, interesy	20%	Jesień	19%
Inne	5%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	28%	Domek letniskowy na działce	11%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%	Inne	9%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	48%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	3%	Liczba noclegów	8,9
Zakład pracy, szkoła itp.	15%		
Samodzielnie	82%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	38%	Wiosna	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	41%	Lato	37%
Służbowe, interesy	14%	Jesień	26%
Inne	7%	Zima	14%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	17%	Domek letniskowy na działce	32%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	—	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	44%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	15%	Liczba noclegów	2,0
Samodzielnie	85%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściu granicznym w województwie (lotnisko) – 1580 tys. osób.

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

2,7 mln

Miejsce w rankingu

I

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

20,8%

Miejsce w rankingu

I

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	460	Litwa	120
Ukraina	210	Austria	90
Wielka Brytania	200	Włochy	90
Białoruś	160	Rosja	80
Stany Zjednoczone	150	Pozostałe	1140

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	19%	Zakupy	2%
Interesy	40%	Tranzyt	9%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	14%	Inne	16%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Biuro podróży	21%
Częściowo biuro podróży	20%
Samodzielnie	59%

Przyjazdy według
długości pobytu

1-3 noclegi	52%
4-7 noclegów	25%
8 noclegów i więcej	23%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	543 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	94 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	12%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	17%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo opolskie

W 2008 roku Polacy odbyli 0,6 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa opolskiego. Ponad połowę stanowiły pobyty trwające co najmniej 5 dni. Przybyłe spoza województwa zrealizowali połowę przyjazdów długookresowych i 54% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy śląskiego i mazowieckiego. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były odwiedziny u krewnych lub znajomych. Przyjazdy typowo turystyczne wyprzedzały udziałem przyjazdy służbowe. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na nieco 0,2 mln (połowa to pobyty trwające co najmniej 5 dni). Długie pobyty zorganizowane przez zakłady pracy lub inne instytucje miały najwyższy udział w kraju, podobnie jak przyjazdy zorganizowane przez biura podróży. Udział długich pobytów zimą należał do najwyższych w kraju.

W 2008 roku województwo opolskie przyjęło 0,4 mln turystów zagranicznych. Wśród gości dominowali Niemcy. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina i Austria. Charakterystyczny dla opolskiego był najwyższy udział w Polsce przyjazdów w odwiedziny do krewnych lub znajomych (najczęstszy motyw przyjazdów do województwa) oraz przyjazdów, których celem były odwiedziny miejsca pochodzenia. Sprawy zawodowe i służbowe oraz

przyjazdy na zakupy miały najniższy udział w kraju. Udziały przyjazdów tranzytowych i typowo turystycznych należały do najniższych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 35 tys. W opolskim turyści zagraniczni częściej niż w innych województwach korzystali z gościnności rodziny lub znajomych – udział tego typu noclegów był najwyższy. Opolskie, częściej niż inne województwa, odwiedzali ludzie starsi: odsetek osób w wieku co najmniej 55 lat należał do najwyższych w kraju. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu kształtowały się poniżej średniej, podobnie jak udział wydatków na noclegi. Udział wydatków na wyżywienie należał do najwyższych.

Opolskie posiada najmniejszą w Polsce bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2007 roku największą liczbą miejsc dysponowały kempingi i hotele. Te dwa rodzaje bazy skupiały blisko 40% wszystkich zasobów noclegowych województwa. Poza tym największą liczbę miejsc miały ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, obiekty niesklasyfikowane oraz inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych był najniższy w Polsce po lubuskim.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	242,1 tys.	Liczba udzielonych noclegów	636,0 tys.
w tym turystów zagranicznych	34,9 tys.	w tym turystom zagranicznym	100,2 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	18,0	Włochy	1,2
Holandia	2,3	Wielka Brytania	1,1
Francja	1,7	Austria	0,6
Czechy	1,6	Słowacja	0,5
Ukraina	1,4	Pozostałe	6,5

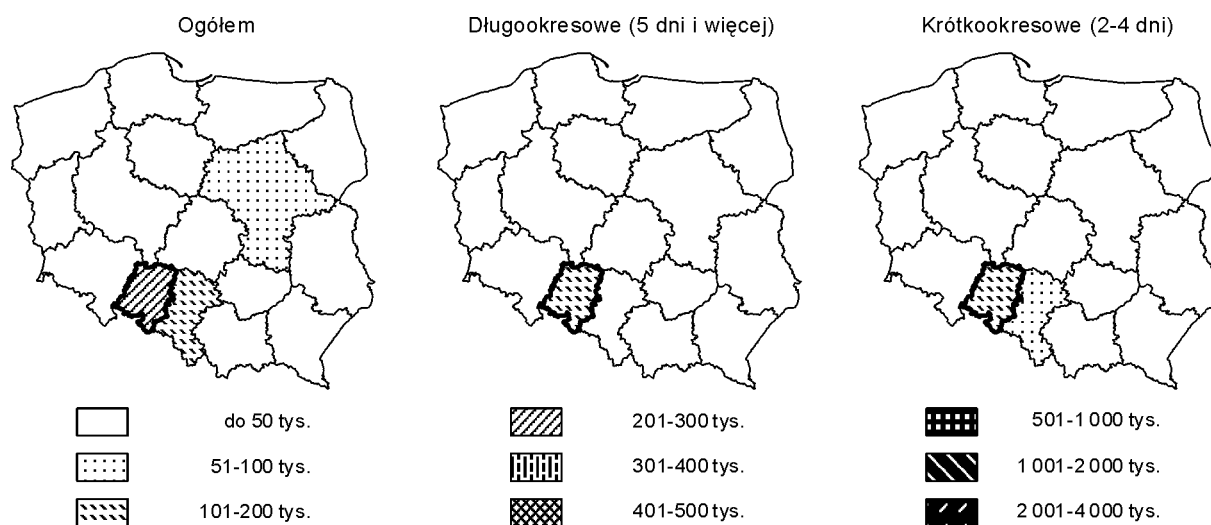
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	XVI
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XVI
w tym spoza województwa	0,1 mln	Miejsce w rankingu	XVI
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XVI
w tym spoza województwa	0,1 mln	Miejsce w rankingu	XVI

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	31%	Wiosna	21%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	51%	Lato	40%
Służbowe, interesy	11%	Jesień	9%
Inne	7%	Zima	30%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	44%	Domek letniskowy na działce	—
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	4%	Inne	—
Mieszkanie u krewnych, znajomych	52%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	8%	Liczba noclegów	8,6
Zakład pracy, szkoła itp.	23%		
Samodzielnie	69%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	33%	Wiosna	29%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	59%	Lato	32%
Służbowe, interesy	8%	Jesień	18%
Inne	—	Zima	21%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	28%	Domek letniskowy na działce	—
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	8%	Inne	—
Mieszkanie u krewnych, znajomych	67%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	8%	Liczba noclegów	2,0
Samodzielnie	92%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 550 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,4 mln

Miejsce w rankingu

XIII

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

3,1%

Miejsce w rankingu

XIII

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	290	Holandia	10
Ukraina	30	Stany Zjednoczone	10
Austria	20	Czechy	10
Litwa	10	Bułgaria	10
Wielka Brytania	10	Pozostałe	–

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	9%	Zakupy	–
Interesy	12%	Tranzyt	5%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	49%	Inne	25%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	4%	1-3 noclegi	53%
Częściowo biuro podróży	8%	4-7 noclegów	32%
Samodzielnie	88%	8 noclegów i więcej	15%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	316 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	59 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	7%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	21%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo podkarpackie

W 2008 roku województwo podkarpackie przyjęło 2,1 mln turystów krajowych. Ponad połowę stanowiły pobyty trwające co najmniej 5 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 99% przyjazdów długookresowych i 79% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, małopolskiego i śląskiego; ponadto na długie pobyty – dolnośląskiego i wielkopolskiego. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były turystyka i wypoczynek (jeden z najwyższych udziałów w kraju tego typu przyjazdów zarówno długo-, jak i krótkookresowych). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,1 mln; blisko 65% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Krótkie pobyty w celach służbowych i długie w celach zdrowotnych miały najwyższe udziały w Polsce (te ostatnie na równi z kujawsko-pomorskim). Udział odwiedzin u krewnych lub znajomych podczas krótkich pobytów był najniższy, a podczas długich – należał do najniższych. Krótkie pobyty zorganizowane przez zakłady pracy, biura podróży czy inne instytucje miały najwyższy udział w kraju. Charakterystyczny dla podkarpackiego był najwyższy udział noclegów w obiektach indywidualnego zakwaterowania, najniższy zaś – u krewnych lub znajomych (zarówno podczas długich, jak i krótkich pobytów). Do najwyższych należał odsetek noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania, tak podczas długich, jak i krótkich pobytów.

W 2008 roku do województwa podkarpackiego przyjechało 0,5 mln turystów zagranicznych, w tym turyści z Ukrainy stanowili 80%.

Wśród innych krajów najliczniej reprezentowane były Niemcy. Najczęstszym motywem przyjazdów do podkarpackiego były sprawy zawodowe i służbowe. Przyjazdy na zakupy (jeden z najwyższych udziałów w Polsce) przewyższały udziałem typową turystykę. Charakterystyczny dla podkarpackiego był najwyższy udział przyjazdów w celu podjęcia dorywczej pracy. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na blisko 80 tys. Odsetek przyjazdów zorganizowanych samodzielnie był najwyższy. Turyści zagraniczni przebywali tutaj krócej niż w innych województwach: udział krótkich pobytów, trwających 2-4 dni (1-3 noclegi) należał do najniższych w kraju. Częściej niż w innych województwach nocowano w kwaterach prywatnych. Przeciętne wydatki na osobę oraz na jeden dzień pobytu były najwyższe w Polsce; udziały zaś wydatków na noclegi i na wyżywienie – najniższe (tylko świętokrzyskie miało równie niski udział wydatków na noclegi).

Podkarpackie ma zróżnicowaną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2008 roku największą liczbą miejsc dysponowały hotele i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Te dwa rodzaje bazy reprezentowały blisko jedną trzecią zasobów noclegowych województwa (31% ogółu). Inne rodzaje obiektów o największej liczbie miejsc noclegowych to inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji) oraz schroniska (łącznie z młodzieżowymi i szkolnymi). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	619,4 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1886,6 tys.
w tym turystów zagranicznych	62,8 tys.	w tym turystom zagranicznym	147,0 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Ukraina	19,9	Włochy	2,2
Niemcy	8,6	Łotwa	1,9
Wielka Brytania	3,7	Czechy	1,9
Stany Zjednoczone	3,4	Słowacja	1,7
Francja	2,8	Pozostałe	16,7

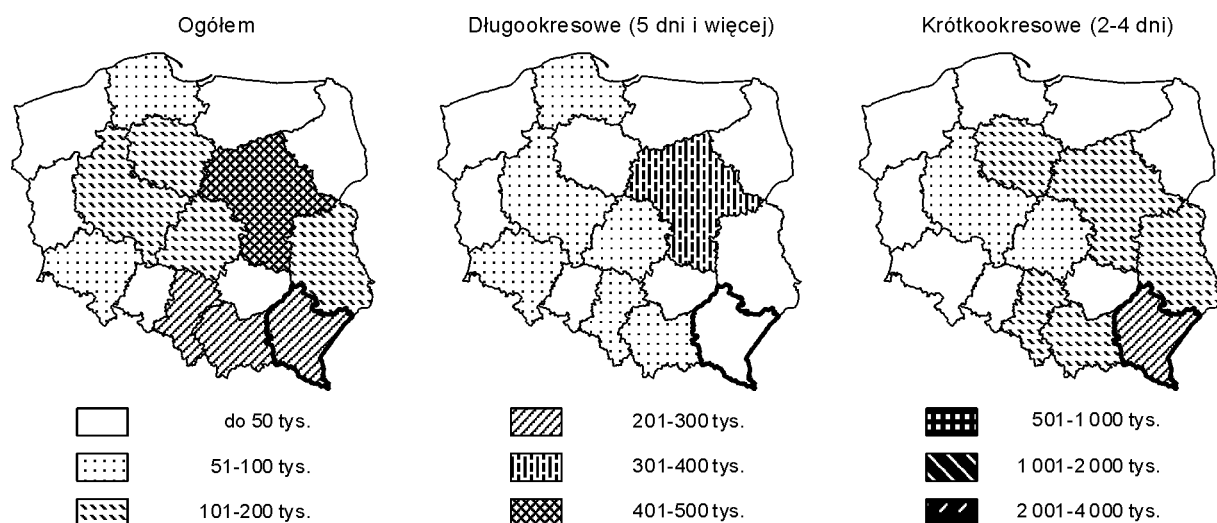
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,1 mln	Miejsce w rankingu	XI
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,1 mln	Miejsce w rankingu	V
w tym spoza województwa	1,0 mln	Miejsce w rankingu	IV
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,0 mln	Miejsce w rankingu	XI
w tym spoza województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	V

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	65%	Wiosna	19%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	19%	Lato	40%
Służbowe, interesy	5%	Jesień	14%
Inne	11%	Zima	27%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	55%	Domek letniskowy na działce	–
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	20%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	22%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	7,9
Zakład pracy, szkoła itp.	20%		
Samodzielnie	79%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	38%	Wiosna	31%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	28%	Lato	28%
Służbowe, interesy	30%	Jesień	24%
Inne	4%	Zima	17%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	43%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	23%	Inne	9%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	24%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	29%	Liczba noclegów	2,2
Samodzielnie	71%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 1615 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,5 mln

Miejsce w rankingu

XII

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

3,9%

Miejsce w rankingu

XII

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Ukraina

400

Węgry

10

Niemcy

30

Słowacja

10

Litwa

10

Pozostałe

30

Rosja

10

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek

15%

Zakupy

17%

Interesy

39%

Tranzyt

6%

Odwiedziny u krewnych, znajomych

9%

Inne

14%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży

6%

1-3 noclegi

83%

Częściowo biuro podróży

3%

4-7 noclegów

12%

Samodzielnie

91%

8 noclegów i więcej

5%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę

723 USD

Średnie wydatki na dzień pobytu

179 USD

Udział wydatków na noclegi

4%

Udział wydatków na wyżywienie

4%

w wydatkach ogółem na osobę

w wydatkach ogółem na osobę

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo podlaskie

W 2008 roku Polacy odbyli 0,8 mln podróży do miejscowości położonych na terenie województwa podlaskiego. Blisko 60% pobytów trwało 2-4 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 70% przyjazdów długookresowych oraz 43% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego i warmińsko-mazurskiego (ci ostatni znacznie rzadziej). Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa, zarówno długo-, jak i krótkookresowych były odwiedziny u krewnych lub znajomych. Udział długich pobytów w celach służbowych należał do najwyższych w kraju, a krótkich – był najniższy. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,2 mln; połowa tego typu pobytów trwała co najmniej 5 dni. Odsetek krótkich pobytów zorganizowanych samodzielnie był najwyższy w Polsce, a długich – należał do najwyższych. Najwyższy był też odsetek nocujących w kwaterach agroturystycznych podczas długich pobytów. Długie pobyty zimą miały jeden z najwyższych udziałów w kraju.

W 2008 roku podlaskie przyjęło 0,7 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Białorusi i Litwy. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Niemcy i Łotwa. Najczęstszym motywem przyjazdów do województwa były sprawy służbowe i interesy, przede wszystkim związane z obsługą środków trans-

portu. Niewiele mniejszy udział w przyjazdach miała typowa turystyka. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 150 tys. Odwiedziny u krewnych lub znajomych miały taki sam udział jak przyjazdy na zakupy (odsetek tych ostatnich należał do najwyższych w Polsce). Odsetek turystów zagranicznych korzystających z noclegów w kwaterach prywatnych należał do najwyższych. Przeciętne wydatki na osobę należały do najniższych w Polsce, a na dzień pobytu – kształtowały się powyżej średniej. Udział wydatków na wyżywienie należał do najniższych, poniżej średniej kształtował się również udział wydatków na noclegi.

Podlaskie ma jedną z najmniejszych w Polsce, ale różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2008 roku najwięcej miejsc noclegowych miały hotele i ośrodki wczasowe. Te dwa rodzaje obiektów dysponowały 36% zasobów noclegowych województwa. Inne rodzaje obiektów o największej liczbie miejsc to inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, lecz nie poddane kategoryzacji), obiekty niesklasyfikowane oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	462,2 tys.	Liczba udzielonych noclegów	907,5 tys.
w tym turystów zagranicznych	68,7 tys.	w tym turystom zagranicznym	106,2 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Estonia	15,5	Łotwa	3,6
Niemcy	7,2	Finlandia	3,5
Litwa	7,0	Izrael	2,3
Białoruś	5,5	Wielka Brytania	2,1
Rosja	4,1	Pozostałe	17,9

Źródło: dane GUS.

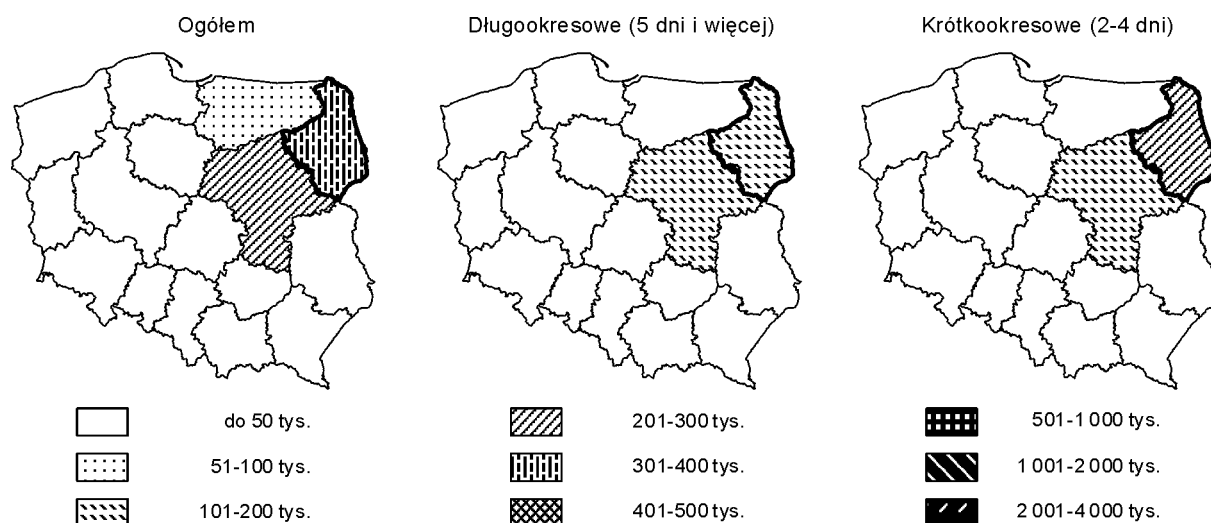
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	XV
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,3 mln	Miejsce w rankingu	XIV
w tym spoza województwa	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XIV
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,5 mln	Miejsce w rankingu	XV
w tym spoza województwa	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XV

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	35%	Wiosna	18%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	39%	Lato	38%
Służbowe, interesy	21%	Jesień	14%
Inne	5%	Zima	30%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	42%	Domek letniskowy na działce	–
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	15%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	36%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	–	Liczba noclegów	6,1
Zakład pracy, szkoła itp.	8%		
Samodzielnie	92%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	24%	Wiosna	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	68%	Lato	39%
Służbowe, interesy	1%	Jesień	14%
Inne	7%	Zima	24%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	28%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	1%	Inne	–
Mieszkanie u krewnych, znajomych	68%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	5%	Liczba noclegów	1,7
Samodzielnie	95%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 2870 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,7 mln

Miejsce w rankingu

IX

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

5,4%

Miejsce w rankingu

IX

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Białoruś	270	Węgry	30
Litwa	120	Bułgaria	30
Niemcy	60	Ukraina	10
Łotwa	60	Wielka Brytania	10
Rosja	40	Pozostałe	70

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	21%	Zakupy	15%
Interesy	24%	Tranzyt	7%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	15%	Inne	18%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	5%	1-3 noclegi	80%
Częściowo biuro podróży	18%	4-7 noclegów	15%
Samodzielnie	77%	8 noclegów i więcej	5%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	301 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	95 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	7%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	10%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo pomorskie

W 2008 roku pomorskie było najczęściej odwiedzanym województwem po mazowieckim: przyjęło 3,7 mln Polaków. Pod względem liczby przyjazdów długookresowych województwo zajęło pierwsze miejsce w kraju; długie pobyty stanowiły 52% łącznej liczby. Przeważali przybysze spoza województwa: zrealizowali oni 88% przyjazdów długookresowych i 51% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego; ponadto na długie pobyty – śląskiego. Najczęstszym motywem długich pobytów była typowa turystyka (jeden z najwyższych udziałów w kraju), krótkich zaś – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów Polaków w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 1,8 mln; 69% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Odsetek krótkich pobytów zorganizowanych samodzielnie należał do najwyższych w kraju. Udział noclegów w obiektach indywidualnego zakwaterowania podczas długich pobytów należał do najwyższych.

W 2008 roku pomorskie przyjęło 0,8 mln turystów zagranicznych. Blisko połowę stanowili Niemcy. Wśród pozostałych przeważali turyści z Wielkiej Brytanii, Szwecji i Austrii. Wojewódz-

two miało jeden z najwyższych udziałów przyjazdów typowo turystycznych: ich liczbę oszacowano na około 0,3 mln. Turyści zagraniczni przyjeżdżali do pomorskiego częściej niż do innych województw w szeroko rozumianych celach zdrowotnych – udział tego typu przyjazdów był najwyższy w Polsce, podobnie jak odsetek przyjazdów służbowych związanych z prowadzeniem interesów w imieniu firmy. Najwyższe były również udziały nocujących w hotelach i w pensjonatach. Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu kształtowały się powyżej średniej. Udział wydatków na noclegi należał do najwyższych w kraju, a na żywnienie – nieznacznie przekraczał średnią.

Pomorskie ma jedną z największych baz noclegowych zbiorowego zakwaterowania w Polsce. W 2008 roku zajmowało trzecie miejsce pod względem liczby obiektów i drugie pod względem liczby miejsc noclegowych. Przeważała baza wczasowa (37% wszystkich miejsc w województwie). Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to hotele (charakterystyczne duże obiekty hotelowe: średnia pojemność 105 miejsc), obiekty niesklasyfikowane oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się powyżej średniej krajowej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1595,3 tys.	Liczba udzielonych noclegów	6166,4 tys.
w tym turystów zagranicznych	245,6 tys.	w tym turystom zagranicznym	631,0 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	98,8	Francja	7,8
Wielka Brytania	19,3	Włochy	7,4
Szwecja	17,3	Dania	7,0
Rosja	11,7	Holandia	7,0
Norwegia	11,4	Pozostałe	57,9

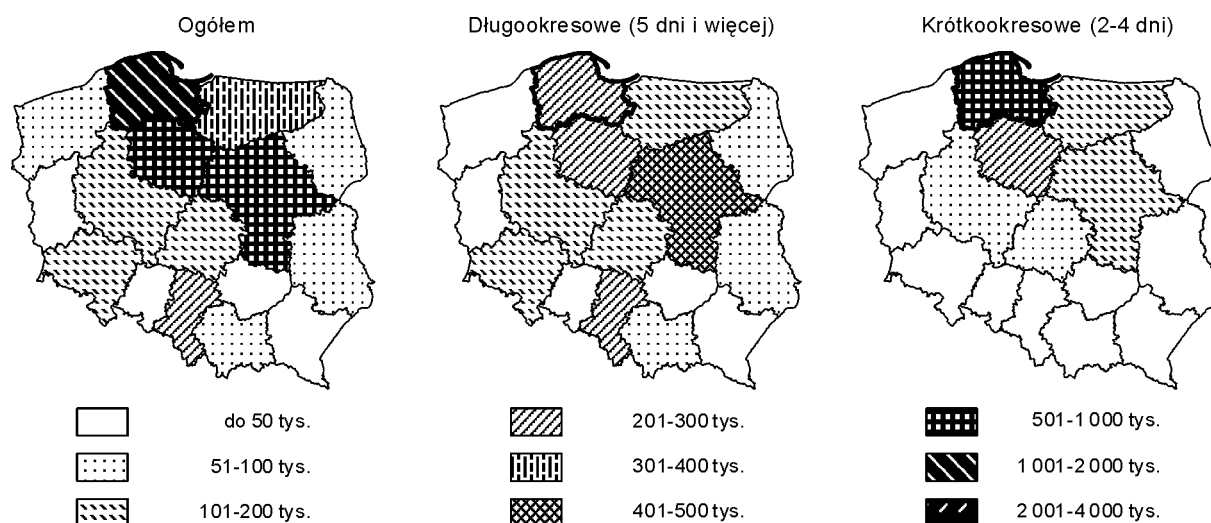
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,7 mln	Miejsce w rankingu	II
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,9 mln	Miejsce w rankingu	I
w tym spoza województwa	1,7 mln	Miejsce w rankingu	I
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,8 mln	Miejsce w rankingu	III
w tym spoza województwa	0,9 mln	Miejsce w rankingu	III

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	65%	Wiosna	15%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	24%	Lato	65%
Służbowe, interesy	5%	Jesień	8%
Inne	6%	Zima	12%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	49%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	18%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	27%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	4%	Liczba noclegów	8,4
Zakład pracy, szkoła itp.	9%		
Samodzielnie	87%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	31%	Wiosna	31%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	57%	Lato	35%
Służbowe, interesy	11%	Jesień	17%
Inne	1%	Zima	17%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	29%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	6%	Inne	—
Mieszkanie u krewnych, znajomych	57%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	7%	Liczba noclegów	1,8
Samodzielnie	93%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 425 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,8 mln

Miejsce w rankingu

VIII

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

6,2%

Miejsce w rankingu

VIII

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	380	Węgry	30
Wielka Brytania	50	Litwa	20
Szwecja	50	Rosja	20
Austria	40	Łotwa	20
Ukraina	30	Pozostałe	160

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	41%	Zakupy	1%
Interesy	22%	Tranzyt	6%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	15%	Inne	15%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	26%	1-3 noclegi	52%
Częściowo biuro podróży	23%	4-7 noclegów	34%
Samodzielnie	51%	8 noclegów i więcej	14%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	464 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	95 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	23%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	19%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo śląskie

W 2008 roku województwo śląskie przyjęło 2,4 mln Polaków. Około 65% stanowiły pobyty trwające 2-4 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 63% przyjazdów długookresowych i 51% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy dolnośląskiego, mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego; ponadto na krótkie pobyty – opolskiego. Turystyka i wypoczynek były najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych do województwa, krótkookresowych zaś – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,8 mln; 44% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Długie pobyty zorganizowane przez zakłady pracy lub inne instytucje miały jeden z najwyższych udziałów w Polsce. Odsetek nocujących w hotelach podczas długich pobytów należał do najwyższych. Długie pobyty jesienią miały najwyższy udział w kraju.

W 2008 roku do województwa śląskiego przyjechało 0,6 mln turystów zagranicznych. Najczęściej przyjeżdżali turyści z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina, Włochy i Czechy. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa, wyprzedzając udziałem typową turystykę. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 140 tys. Przyjazdy zawodowe i służbowe były związane

przede wszystkim z obsługą środków transportu lub prowadzeniem własnych interesów. Charakterystyczny dla śląskiego był najwyższy w Polsce odsetek przyjazdów w celach religijnych. Turyści zagraniczni przyjeżdżali tu na dłużej niż gdzie indziej: średnia długość pobytu wynosiła 7,1 dnia (6,1 nocy) i była najdłuższa w kraju. Częściej niż do innych województw przyjeżdżały tu osoby starsze: udziały turystów w wieku 55-64 lat oraz 65 lat i więcej były najwyższe w Polsce. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na dzień pobytu – powyżej. Udział wydatków na wyżywienie był najwyższy w kraju, a na noclegi – kształtował się poniżej średniej.

Śląskie ma różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Baza hotelowa przeważa nad innymi rodzajami obiektów. W 2008 roku hotele skupiały ponad jedną trzecią zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla śląskiego są duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosi ponad 110 miejsc. Inne rodzaje obiektów o największej liczbie miejsc to inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji), obiekty niesklasyfikowane, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i ośrodki wczasowe. Województwo ma stosunkowo dużą bazę uzdrowską: jest czwarte pod względem liczby miejsc. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1647,8 tys.	Liczba udzielonych noclegów	4333,9 tys.
w tym turystów zagranicznych	259,5 tys.	w tym turystom zagranicznym	665,5 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	70,5	Wielka Brytania	11,1
Włochy	33,4	Rosja	11,1
Czechy	14,1	Litwa	8,8
Francja	13,9	Ukraina	6,6
Łotwa	13,0	Pozostałe	77,0

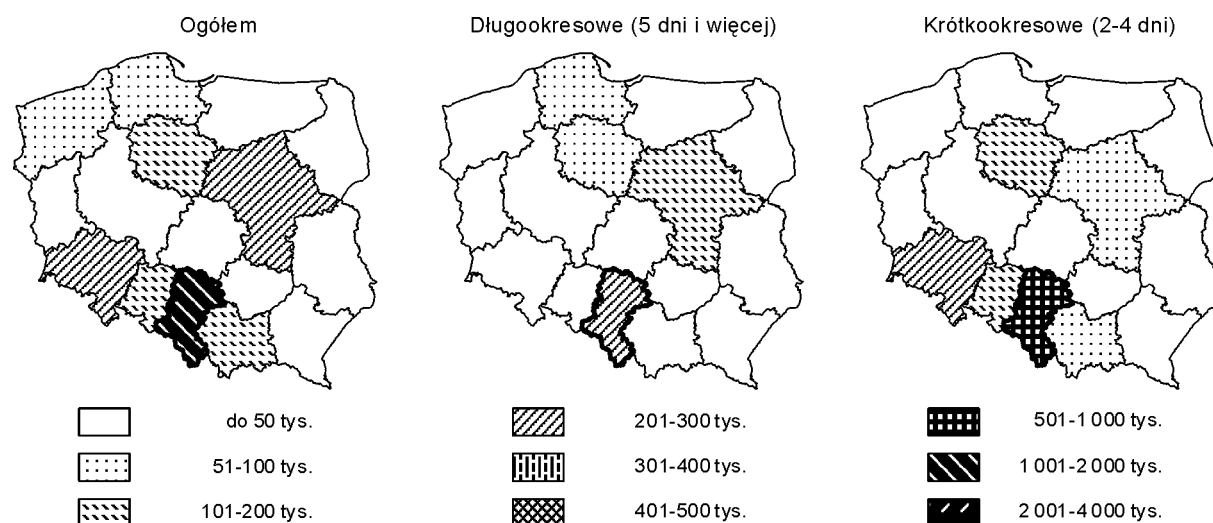
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,4 mln	Miejsce w rankingu	VII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,8 mln	Miejsce w rankingu	IX
w tym spoza województwa	0,5 mln	Miejsce w rankingu	IX
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,6 mln	Miejsce w rankingu	V
w tym spoza województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	VI

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	45%	Wiosna	16%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	40%	Lato	38%
Służbowe, interesy	8%	Jesień	22%
Inne	7%	Zima	24%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	42%	Domek letniskowy na działce	2%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	6%	Inne	11%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	39%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	4%	Liczba noclegów	9,1
Zakład pracy, szkoła itp.	22%		
Samodzielnie	74%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	30%	Wiosna	31%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	57%	Lato	29%
Służbowe, interesy	11%	Jesień	18%
Inne	2%	Zima	22%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	27%	Domek letniskowy na działce	—
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	6%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	65%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	8%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	92%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 6220 tys. osób.

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,6 mln

Miejsce w rankingu

X

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

4,6%

Miejsce w rankingu

X

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	250	Litwa	20
Ukraina	60	Holandia	20
Włochy	40	Węgry	20
Czechy	40	Francja	20
Wielka Brytania	30	Pozostałe	100

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	24%	Zakupy	1%
Interesy	17%	Tranzyt	8%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	27%	Inne	23%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	25%	1-3 noclegi	39%
Częściowo biuro podróży	14%	4-7 noclegów	33%
Samodzielnie	61%	8 noclegów i więcej	28%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	394 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	90 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	9%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	23%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo świętokrzyskie

W 2008 roku województwo świętokrzyskie przyjęło 1,1 mln turystów krajowych, w tym 38% przyjechało na co najmniej 5 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 95% przyjazdów długookresowych i 62% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego i śląskiego; ponadto na długie pobyty – dolnośląskiego. Odwiedziny u krewnych lub znajomych były najczęstszym motywem przyjazdów do województwa. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,25 mln; około 60% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Podczas długich pobytów odsetek noclegów w pensjonatach oraz schroniskach (w tym młodzieżowych) i domach wycieczkowych należał do najwyższych w kraju, podczas krótkich zaś – udział nocujących w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i w kwaterach agroturystycznych był najwyższy. Udział długich pobytów wiosną był najwyższy, a krótkich zimą – należał do najwyższych.

W 2008 roku świętokrzyskie przyjęło 0,2 mln turystów zagranicznych. Najwięcej gości przyjechało z Niemiec i Łotwy. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina i Rumunia. Tranzyt oraz sprawy zawodowe i służbowe miały tę samą wielkość udziału i były to najczęstsze mo-

tywy przyjazdów do województwa. Udział przyjazdów tranzytowych był najwyższy w Polsce, podobnie jak przyjazdów służbowych związanych z obsługą środków transportu. Odwiedziny u krewnych lub znajomych przewyższały udziałem typową turystykę. Przyjazdy w celach turystyczno-wypoczynkowych miały najniższy udział w Polsce, a ich liczbę oszacowano na nieco ponad 10 tys. Odwiedzający świętokrzyskie częściej niż w innych województwach nocowali na kempingach. Odsetek mężczyzn wśród zagranicznych turystów odwiedzających województwo był najwyższy w Polsce. Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, na dzień pobytu – były przeciętne. Udział wydatków na noclegi był najniższy w kraju, podobnie jak w podkarpackim, udział wydatków na żywnienie – kształtował się poniżej średniej.

Świętokrzyskie ma najmniejszą w Polsce po opolskim bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Województwo charakteryzuje się przewagą bazy hotelowej nad pozostałą. W 2008 roku hotele dysponowały 37% wszystkich miejsc noclegowych w województwie. Ponadto najwięcej miejsc miały zakłady uzdrowiskowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się na przeciętnym poziomie.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	354,0 tys.	Liczba udzielonych noclegów	1072,5 tys.
w tym turystów zagranicznych	24,7 tys.	w tym turystom zagranicznym	64,2 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	5,6	Wielka Brytania	1,3
Izrael	2,5	Czechy	0,9
Ukraina	1,9	Stany Zjednoczone	0,7
Francja	1,7	Holandia	0,6
Włochy	1,6	Pozostałe	7,9

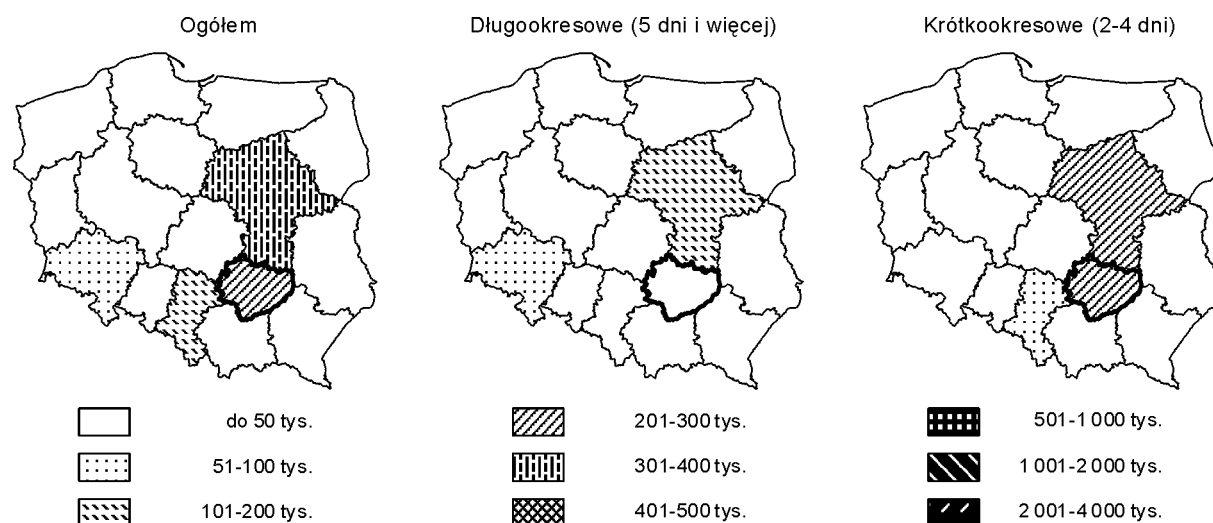
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	1,1 mln	Miejsce w rankingu	XIII
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XIII
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	0,7 mln	Miejsce w rankingu	XIII
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XIII

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	38%	Wiosna	24%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	46%	Lato	45%
Służbowe, interesy	7%	Jesień	16%
Inne	9%	Zima	15%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	42%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	3%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	45%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	7,0
Zakład pracy, szkoła itp.	11%		
Samodzielnie	88%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	14%	Wiosna	22%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	69%	Lato	37%
Służbowe, interesy	7%	Jesień	13%
Inne	10%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	24%	Domek letniskowy na działce	—
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	5%	Inne	7%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	64%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	23%	Liczba noclegów	2,1
Samodzielnie	77%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski na przejściu granicznym w województwie (lotnisko) – mniej niż 50 osób.

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych do miejscowości położonych na terenie województwa	0,2 mln	Miejsce w rankingu	XVI
Udział przyjazdów turystów zagranicznych do województwa w zagranicznym ruchu przyjazdowym do Polski	1,5%	Miejsce w rankingu	XVI
Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów (dane szacunkowe w tys. osób)			
Niemcy	40	Wielka Brytania	10
Łotwa	40	Holandia	10
Ukraina	30	Austria	10
Rumunia	20	Włochy	10
Litwa	10	Pozostałe	20

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów			
Turystyka, wypoczynek	6%	Zakupy	2%
Interesy	30%	Tranzyt	30%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	17%	Inne	15%
Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Przyjazdy według długości pobytu	
Biuro podróży	6%	1-3 noclegi	77%
Częściowo biuro podróży	9%	4-7 noclegów	10%
Samodzielnie	85%	8 noclegów i więcej	13%
Wydatki turystów zagranicznych			
Średnie wydatki na osobę	362 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	78 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	4%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	13%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo warmińsko-mazurskie

W 2008 roku do miejscowości położonych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przyjechało 2,1 mln Polaków; 43% z nich na co najmniej 5 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 86% przyjazdów długookresowych i 48% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy mazowieckiego, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego, ponadto na długie pobyty – z małopolskiego. Turystyka i wypoczynek były najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych, a ich udział należał do najwyższych w Polsce. Podczas krótkich pobytów odwiedziny u krewnych lub znajomych przewyższały udziałem typową turystykę. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,85 mln; 65% pobytów trwało co najmniej 5 dni. Podczas długich pobytów równie często nocowano w obiektach zbiorowego zakwaterowania, jak u rodziny lub znajomych. Odsetek noclegów w domkach letniskowych na działkach podczas długich pobytów należał do najwyższych w kraju. Warmińsko-mazurskie miało najniższy w Polsce udział krótkich pobytów zimą, a najwyższy – wiosną; udział długich pobytów latem należał do najwyższych.

W 2008 roku do województwa przyjechało 0,4 mln turystów zagranicznych. Przeważali

turyści z Niemiec. Inne najliczniej reprezentowane kraje to Rosja, Litwa i Białoruś. Typowa turystyka była najczęstszym motywem przyjazdów. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 130 tys. Przyjazdy zawodowe i służbowe przewyższały udziałem odwiedziny u krewnych lub znajomych oraz tranzyt. Odsetek nocujących na kempingach był najwyższy; do najwyższych należał też udział młodzieży w wieku do 24 lat. Przeciętne wydatki na osobę były najniższe w Polsce, do najniższych należały też wydatki na dzień pobytu. Udział wydatków na wyżywienie był najwyższy po śląskim, a wydatków na noclegi – kształtował się poniżej średniej.

Województwo ma dużą i zróżnicowaną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. W 2008 roku najwięcej miejsc skupiały hotele, ośrodki wczasowe i obiekty niesklasyfikowane. Te trzy rodzaje obiektów dysponowały 62% zasobów noclegowych województwa. Charakterystyczne dla warmińsko-mazurskiego były duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 118 miejsc. Inne rodzaje bazy dysponujące największą liczbą miejsc to ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i pola biwakowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych kształtował się poniżej średniej krajowej.

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	906,1 tys.	Liczba udzielonych noclegów	2459,6 tys.
w tym turystów zagranicznych	155,3 tys.	w tym turystom zagranicznym	384,1 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	90,8	Łotwa	3,2
Rosja	16,6	Szwajcaria	2,7
Litwa	7,1	Holandia	2,5
Estonia	5,4	Wielka Brytania	2,1
Francja	4,5	Pozostałe	20,4

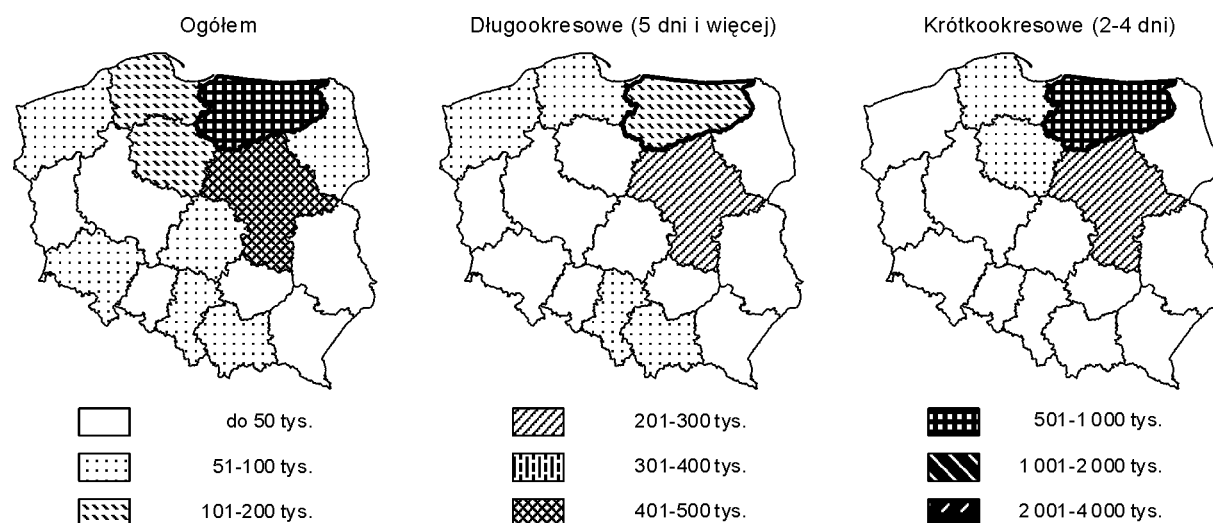
Źródło: dane GUS.

Krajowy ruch turystyczny (przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,1 mln	Miejsce w rankingu	IX
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,9 mln	Miejsce w rankingu	VIII
w tym spoza województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	VII
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,2 mln	Miejsce w rankingu	X
w tym spoza województwa	0,6 mln	Miejsce w rankingu	X

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	62%	Wiosna	10%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	26%	Lato	66%
Służbowe, interesy	11%	Jesień	14%
Inne	1%	Zima	10%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	29%	Domek letniskowy na działce	10%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	17%	Inne	15%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	29%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	4%	Liczba noclegów	10,8
Zakład pracy, szkoła itp.	12%		
Samodzielnie	84%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	26%	Wiosna	40%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	61%	Lato	32%
Służbowe, interesy	9%	Jesień	18%
Inne	4%	Zima	10%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	18%	Domek letniskowy na działce	5%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	6%	Inne	8%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	63%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	11%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	89%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 385 tys. osób.

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,4 mln

Miejsce w rankingu

XIV

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

3,1%

Miejsce w rankingu

XIV

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy

180

Holandia

20

Rosja

60

Włochy

10

Litwa

40

Estonia

10

Białoruś

30

Pozostałe

30

Ukraina

20

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek

32%

Zakupy

4%

Interesy

20%

Tranzyt

13%

Odwiedziny u krewnych, znajomych

16%

Inne

15%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży

21%

1-3 noclegi

71%

Częściowo biuro podróży

11%

4-7 noclegów

20%

Samodzielnie

68%

8 noclegów i więcej

9%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę

225 USD

Średnie wydatki na dzień pobytu

56 USD

Udział wydatków na noclegi

11%

Udział wydatków na wyżywienie

22%

w wydatkach ogółem na osobę

w wydatkach ogółem na osobę

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Województwo wielkopolskie

W 2008 roku do miejscowości położonych na terenie województwa wielkopolskiego przyjechało 2,4 mln Polaków. Dwie trzecie pobytów trwało 2-4 dni. Przybysze spoza województwa zrealizowali 54% przyjazdów długookresowych i 48% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy dolnośląskiego, zachodniopomorskiego, kujawsko-pomorskiego i łódzkiego. Typowa turystyka była najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych, krótkookresowych zaś – odwiedziny u krewnych lub znajomych. Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,65 mln; ponad 60% tego typu pobytów trwało co najmniej 5 dni. Odsetek krótkich pobytów w celach służbowych należał do najwyższych w kraju, a długich – do najniższych. Długie pobyty zorganizowane samodzielnie miały najwyższy udział w Polsce. Krótkie pobyty zimą miały jeden z najwyższych udziałów.

W 2008 roku liczbę przyjazdów turystów zagranicznych do Wielkopolski oszacowano na 1,4 mln (trzecie miejsce w Polsce). Najwięcej gości przyjechało z Niemiec (35% ogółu przyjazdów). Inne najliczniej reprezentowane kraje to Ukraina i Litwa. Interesy i sprawy służbowe były najczęstszym motywem przyjazdów; związane były najczęściej z prowadzeniem samodzielnych interesów bądź interesów

w imieniu firmy. Tranzyt przewyższał udziałem odwiedziny u krewnych lub znajomych, typową turystykę i przyjazdy na zakupy, a jego udział należał do najwyższych w kraju. Według szacunków, w celach turystyczno-wypoczynkowych do wielkopolskiego przyjechało około 160 tys. turystów zagranicznych. Przyjazdy zorganizowane za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja) przewyższały udziałem przyjazdy zorganizowane całkowicie przez biura podróży (wykupiony cały pakiet usług). Przeciętne wydatki na osobę kształtowały się poniżej średniej, a na jeden dzień pobytu – powyżej. Udział wydatków na noclegi był najwyższy w Polsce, a na wyżywienie – nieznacznie przekraczał średnią.

Wielkopolskie ma bogatą i różnorodną bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Województwo charakteryzuje się przewagą hoteli i ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych nad innymi obiektami. W 2008 roku te dwa rodzaje bazy skupiały 49% zasobów noclegowych województwa. Ponadto największą liczbę miejsc noclegowych miały ośrodki wczasowe, inne obiekty hotelowe (tzn. obiekty pełniące funkcję hoteli, moteli lub pensjonatów, ale nie poddane kategoryzacji) oraz pola biwakowe. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych należał do najniższych w kraju.

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1503,5 tys.	Liczba udzielonych noclegów	3022,1 tys.
w tym turystów zagranicznych	257,4 tys.	w tym turystom zagranicznym	528,6 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych
z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	97,4	Hiszpania	7,7
Wielka Brytania	17,5	Czechy	7,5
Holandia	13,0	Szwecja	7,4
Francja	11,8	Litwa	7,1
Włochy	9,5	Pozostałe	78,5

Źródło: dane GUS.

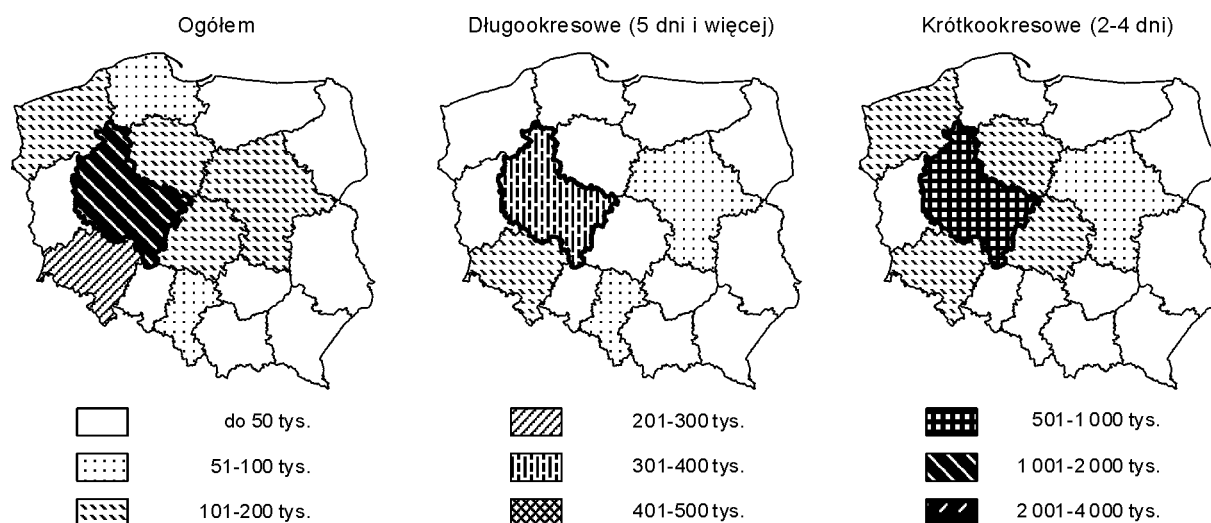
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	2,4 mln	Miejsce w rankingu	VI
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	0,8 mln	Miejsce w rankingu	XI
w tym spoza województwa	0,4 mln	Miejsce w rankingu	XI
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,6 mln	Miejsce w rankingu	VI
w tym spoza województwa	0,8 mln	Miejsce w rankingu	VII

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych
(obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	52%	Wiosna	18%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	42%	Lato	42%
Służbowe, interesy	4%	Jesień	16%
Inne	2%	Zima	24%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	33%	Domek letniskowy na działce	3%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	12%	Inne	1%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	51%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	1%	Liczba noclegów	7,8
Zakład pracy, szkoła itp.	6%		
Samodzielnie	93%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych
(obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	16%	Wiosna	29%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	53%	Lato	26%
Służbowe, interesy	25%	Jesień	17%
Inne	6%	Zima	28%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	31%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	1%	Inne	2%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	65%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	17%	Liczba noclegów	1,7
Samodzielnie	83%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściu granicznym w województwie (lotnisko) – 150 tys. osób.

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

1,4 mln

Miejsce w rankingu

III

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

10,8%

Miejsce w rankingu

III

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	490	Łotwa	40
Ukraina	70	Holandia	40
Litwa	70	Białoruś	30
Wielka Brytania	40	Austria	20
Rosja	40	Pozostałe	560

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	11%	Zakupy	1%
Interesy	38%	Tranzyt	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	18%	Inne	9%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	11%	1-3 noclegi	76%
Częściowo biuro podróży	14%	4-7 noclegów	17%
Samodzielnie	75%	8 noclegów i więcej	7%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	345 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	96 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	25%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	19%

* W tym motywy religijne.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Województwo zachodniopomorskie

W 2008 roku województwo zachodniopomorskie przyjęło 3,3 mln Polaków. Pod względem liczby przyjazdów długookresowych zajęło drugie miejsce w kraju. Pobyty trwające co najmniej 5 dni stanowiły około 55% ogółu. Przybyśsze spoza województwa zrealizowali 80% przyjazdów długookresowych i 46% krótkookresowych. Najczęściej przyjeżdżali mieszkańcy wielkopolskiego, dolnośląskiego, śląskiego i kujawsko-pomorskiego. Typowa turystyka była najczęstszym motywem przyjazdów długookresowych, odwiedziny zaś u krewnych lub znajomych – krótkookresowych. Liczbę przyjazdów turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na 0,65 mln, w tym około 60% na co najmniej 5 dni. Udział krótkich pobytów w celach służbowych miał jeden z najwyższych udziałów w Polsce, krótkich zaś – jeden z najniższych. Długie pobyty zorganizowane samodzielnie miały najwyższy udział. Udział krótkich pobytów zimą należał do najwyższych.

W 2008 roku zachodniopomorskie przyjęło 0,9 mln turystów zagranicznych. Blisko 80% ogółu stanowili turyści z Niemiec. Ponadto najliczniej przyjeżdżali goście ze Szwecji, Norwegii i Danii. Najczęstszym motywem przyjazdów była typowa turystyka (jeden z najwyższych udziałów w kraju). Liczbę przyjazdów w celach turystyczno-wypoczynkowych oszacowano na około 0,53 mln. Odwiedziny u krewnych lub znajomych przewyższały udziałem przyjazdy w celach służbowych. Te ostatnie związane były najczęściej z obsługą

środków transportu. Udział przyjazdów tranzytowych należał do najniższych. Przyjazdy zorganizowane za pośrednictwem biur podróży (wykupiona część usług, tylko rezerwacja) miały najwyższy udział w kraju. Odsetek nocujących w pensjonatach należał do najwyższych, a korzystających z letnich domów czy apartamentów – był najwyższy. Województwo było częściej niż inne odwiedzane przez kobiety (najwyższy udział w Polsce) oraz osoby starsze, w wieku co najmniej 55 lat (jeden z najwyższych udziałów). Przeciętne wydatki na osobę i na dzień pobytu kształtowały się poniżej średniej. Udział wydatków na noclegi należał do najwyższych, na wyżywienie – był przeciętny.

Zachodniopomorskie ma największą w Polsce bazę noclegową zbiorowego zakwaterowania. Charakterystyczna dla województwa jest przewaga bazy wczasowej i uzdrowiskowej nad innymi rodzajami obiektów. W 2008 roku te dwa rodzaje bazy skupiały 56% zasobów noclegowych województwa i oba zajmowały pierwsze miejsce w kraju pod względem liczby miejsc. Inne rodzaje bazy o największej liczbie miejsc to hotele, ośrodki kolonijne (pierwsze miejsce w kraju) oraz pola biwakowe (również pierwsze miejsce). Charakterystyczne dla województwa były duże obiekty hotelowe: średnia pojemność hotelu wynosiła 121 miejsc. Województwo miało najwyższy w Polsce stopień wykorzystania miejsc noclegowych.

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Turyści w obiektach noclegowych zbiorowego zakwaterowania

Liczba osób korzystających	1742,6 tys.	Liczba udzielonych noclegów	10033,8 tys.
w tym turystów zagranicznych	380,2 tys.	w tym turystom zagranicznym	2047,5 tys.

Liczba korzystających turystów zagranicznych z wybranych krajów (w tys. osób)

Niemcy	269,2	Wielka Brytania	5,1
Dania	37,9	Francja	3,3
Szwecja	19,6	Włochy	3,0
Norwegia	7,0	Rosja	2,8
Holandia	6,9	Pozostałe	25,4

Źródło: dane GUS.

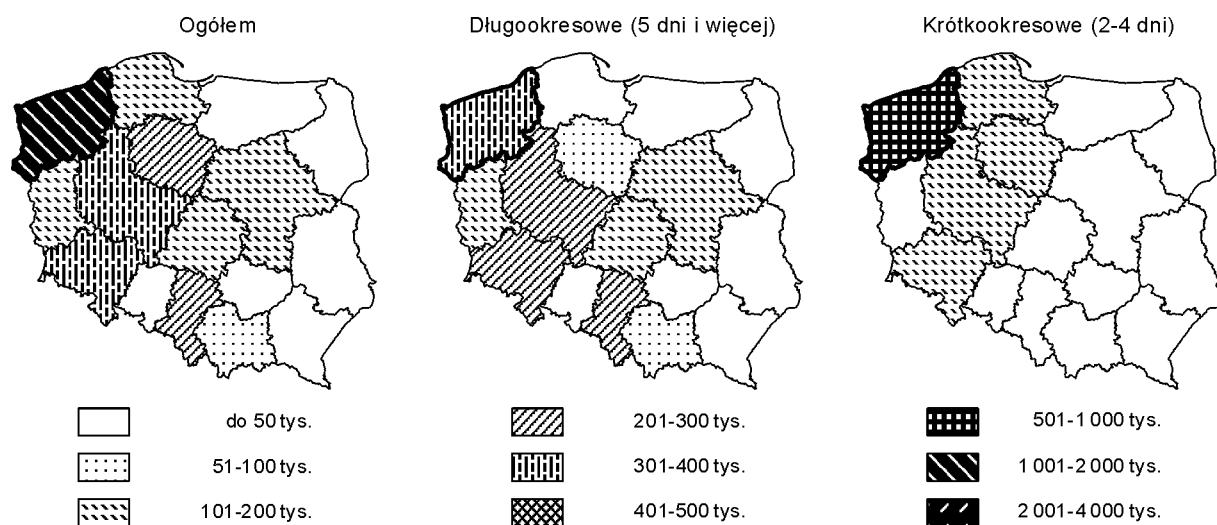
Krajowy ruch turystyczny

(przyjazdy co najmniej z jednym noclegiem)

Przyjazdy turystów krajowych do miejscowości położonych na terenie województwa	3,3 mln	Miejsce w rankingu	III
Krajowe przyjazdy długookresowe (5 i więcej dni)	1,8 mln	Miejsce w rankingu	II
w tym spoza województwa	1,5 mln	Miejsce w rankingu	II
Krajowe przyjazdy krótkookresowe (2-4 dni)	1,5 mln	Miejsce w rankingu	VII
w tym spoza województwa	0,7 mln	Miejsce w rankingu	VIII

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy z poszczególnych województw

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Charakterystyka krajowych przyjazdów długookresowych (obejmujących 5 dni i więcej)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	79%	Wiosna	9%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	14%	Lato	74%
Służbowe, interesy	2%	Jesień	7%
Inne	5%	Zima	10%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	61%	Domek letniskowy na działce	1%
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	11%	Inne	3%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	24%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Biuro podróży	3%	Liczba noclegów	9,9
Zakład pracy, szkoła itp.	10%		
Samodzielnie	87%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka krajowych przyjazdów krótkookresowych (obejmujących 2-4 dni)

Przyjazdy według celów		Sezonowość przyjazdów	
Turystyka, wypoczynek	44%	Wiosna	23%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	33%	Lato	40%
Służbowe, interesy	11%	Jesień	23%
Inne	12%	Zima	14%

Przyjazdy według wykorzystywanej bazy noclegowej

Obiekty noclegowe zbiorowego zakwaterowania	46%	Domek letniskowy na działce	—
Obiekty noclegowe indywidualnego zakwaterowania	9%	Inne	14%
Mieszkanie u krewnych, znajomych	31%		

Przyjazdy według sposobów organizacji podróży		Średnia długość pobytu	
Zakład pracy, szkoła, biuro podróży...	13%	Liczba noclegów	1,9
Samodzielnie	87%		

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE

Przyjazdy cudzoziemców

Przekroczenia granicy przez cudzoziemców przybywających do Polski
na przejściach granicznych w województwie – 12225 tys. osób

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Przyjazdy turystów zagranicznych

Przyjazdy turystów zagranicznych
do miejscowości położonych
na terenie województwa

0,9 mln

Miejsce w rankingu

V

Udział przyjazdów turystów
zagranicznych do województwa
w zagranicznym ruchu
przyjazdowym do Polski

7,1%

Miejsce w rankingu

V

Przyjazdy turystów zagranicznych z wybranych krajów
(dane szacunkowe w tys. osób)

Niemcy	710	Rosja	20
Szwecja	30	Ukraina	10
Norwegia	30	Białoruś	10
Dania	30	Łotwa	10
Wielka Brytania	20	Pozostałe	50

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Charakterystyka przyjazdów turystów zagranicznych

Przyjazdy według głównych celów

Turystyka, wypoczynek	42%	Zakupy	4%
Interesy	17%	Tranzyt	5%
Odwiedziny u krewnych, znajomych	22%	Inne	10%

Przyjazdy według sposobów
organizacji podróży

Przyjazdy według
długości pobytu

Biuro podróży	22%	1-3 noclegi	47%
Częściowo biuro podróży	26%	4-7 noclegów	43%
Samodzielnie	52%	8 noclegów i więcej	10%

Wydatki turystów zagranicznych

Średnie wydatki na osobę	353 USD	Średnie wydatki na dzień pobytu	64 USD
Udział wydatków na noclegi w wydatkach ogółem na osobę	24%	Udział wydatków na wyżywienie w wydatkach ogółem na osobę	18%

Źródło: badania Instytutu Turystyki sp. z o.o.

Część trzecia

WYDATKI NA TURYSTYKĘ Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

Wielkość i struktura wydatków na turystykę z budżetów urzędów marszałkowskich w 2008 roku

W 2008 roku wydatki z budżetów urzędów marszałkowskich na turystykę i wypoczynek wyniosły 21 145,4 tys. zł, co oznacza nominalny wzrost w stosunku do 2007 roku o 8,8%. W ramach działu 630 klasyfikacji budżetowej: „Turystyka” wydano 18 795,6 tys. zł (wzrost o 23,1% w stosunku do 2007 r.). W dziale 750: „Administracja państwowa” wydatki na turystykę wyniosły 2 349,8 tys. zł (spadek o 43,5%). Nie ponoszono wydatków na turystykę w innych działach klasyfikacji budżetowej. Wysokość wydatków bardzo się różniła zależnie od województwa. Średnio w jednym województwie wydatkowano 1 321,6 tys. zł (w 2007 r. 1 213,7 tys.). Najwyższe wydatki wyniosły 4 716,4 tys. (w 2007 r. 3 801,7 tys.), najniższe – 510,4 tys. (w 2007 r. 444,6 tys.). Można dokonać podziału województw na cztery grupy pod względem wielkości wydatków. W grupie pierwszej, obejmującej pięć województw, wydawano poniżej 600 tys., w drugiej (cztery województwa) – w granicach 700-1 200 tys., w grupie trzeciej (pięć województw) – 1 300-1 600 tys., w czwartej (dwa województwa) – powyżej 2 700 tys.

Wszystkie województwa wydatkowały pieniądze na turystykę w dziale 630: średnio wydatkowano 1 174,7 tys. zł (w 2007 r. 953,9 tys.). Najwyższe wydatki wyniosły 4 566,8 tys. (w 2007 r. 3 689,6 tys.), najniższe – 150 tys. Jedenaście województw wydatkowało pieniądze na turystykę w dziale 750. Ich średnie wydatki w tym

dziale wyniosły 213,6 tys. zł (w 2007 r. 377,9 tys.), najwyższe – 621,3 tys., najniższe – 24,2 tys. (w 2007 r. odpowiednio 1 806,1 tys. i 4,8 tys.). W planach na 2009 rok w budżetach urzędów marszałkowskich przewidziano na turystykę 45 111,4 tys. zł, co stanowi nominalny wzrost wydatków w stosunku do 2008 roku o 113,3%. W dziale 630 przewidziano kwotę 41 623,9 tys. (wzrost o 119,4%), w dziale 750 zaś – 3 487,5 tys. (wzrost o 48,4%).

Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto strukturę wydatków zgodną z klasyfikacją budżetową. Ponieważ dział 630 jest głównym działem dla wydatków na turystykę, został on rozbitý na rozdziały. Tak więc rozdział 63001 – „Ośrodki informacji turystycznej” obejmuje wydatki na działalność ośrodków informacji turystycznej. Rozdział 63003 – „Zadania w zakresie upowszechniania turystyki” dotyczy wydatków na zadania związane z upowszechnianiem turystyki i promocją, m.in. udziału w prezentacjach i targach turystycznych, przygotowywania specjalistycznych wydawnictw, konkursów promujących produkty regionu, promocji turystycznej w mediach, a także dotacji celowych dla stowarzyszeń na takie zadania, jak imprezy turystyki kwalifikowanej, utrzymanie szlaków turystycznych, szkolenie społecznych kadr turystyki. Rozdział 63095 – „Pozostała działalność” obejmuje wydatki bieżące związane z działalnością promo-

WYDATKI Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

cyjną, m.in. druk folderów i ulotek, zakup reklam, zdjęć do banku wizerunków, nagród na imprezy turystyczne i gadżetów promocyjnych itd., a także wydatki związane z kreowaniem produktów turystycznych regionu. Ponadto obejmuje dotacje celowe dla stowarzyszeń na takie zadania, jak: rajdy, zloty i imprezy turystyczno-promocyjne, konkursy turystyczne, wytyczanie, konserwacja i znakowanie szlaków turystycznych.

Należy zaznaczyć, że większość zadań finansowanych ze środków budżetowych urzędów marszałkowskich w dziale 630 dotyczy upowszechniania lub promocji turystyki.

Dział 750 klasyfikacji budżetowej „Administracja publiczna” ujęty został w jednej pozycji (najczęściej występujące rozdziały to: 75046: „Komisje egzaminacyjne”, 75075: „Promocja jednostek samorządu terytorialnego” i 75011: „Urzędy wojewódzkie”; pojawiał się też rozdział 75095: „Pozostała działalność”). Wydatki ponoszone w tym dziale związane są przede wszystkim z działalnością promocyjną (w tym udział w turystycznych targach i wystawach krajowych i zagranicznych, wydawnictwa, prezentacje, itp.) oraz realizacją zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych, najczęściej w postaci zadań zleconych.

Tab. 52. Wydatki urzędów marszałkowskich na turystykę w latach 2006-2009 (w tys. zł)

Województwo	2006 wykonanie	2007 wykonanie	2008 wykonanie	2009 plan
Dolnośląskie	845,9	884,6	1 181,0	2 452,5
Kujawsko-pomorskie	560,4	672,7	772,6	720,0
Lubelskie	488,1	542,1	541,9	775,0
Lubuskie	376,0	473,9	513,5	499,2
Łódzkie	349,7	610,0	1 328,1	3 182,0
Małopolskie	1 577,3	2 074,5	2 714,6	5 123,8
Mazowieckie	2 289,0	3 801,7	4 716,4	4 817,9
Opolskie	9 627,7 ¹	716,0	750,0	824,5
Podkarpackie	597,2	523,5	588,0	1 085,0
Podlaskie	843,3	631,6	510,4	11 169,3 ²
Pomorskie	1 065,5	1 330,6 ³	1 539,0	1 312,0
Śląskie	2 230,4	2 531,5	593,7	569,0
Świętokrzyskie	403,3	444,6	713,4	700,0
Warmińsko-mazurskie	1 654,1	1 499,5	1 570,6 ⁴	7 979,6 ⁵
Wielkopolskie	937,7	1 417,3	1 587,7	2 149,0
Zachodniopomorskie	1 325,3	1 265,8	1 524,5	1 752,6
Ogółem	25 170,9	19 419,9	21 145,4	45 111,4

1/ W tym refundacja środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w wysokości 4 627,9 tys. (Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego w Województwie Opolskim oraz Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG IIIA) oraz refundacja środków z budżetu państwa w wysokości 2 058,5 tys. w ramach kontraktu wojewódzkiego dla województwa opolskiego.

2/ W tym środki finansowe w wysokości 7 244,9 tys. zł zaplanowane na III oś priorytetową – Rozwój Turystyki i Kultury w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego.

3/ W tym środki finansowe na realizację projektu „CROSSBALT” w ramach programu IW INTERREG III A w wysokości 182,6 tys.

4/ W tym koszty poniesione w związku z realizacją projektów unijnych w wysokości 8,4 tys. zł.

5/ W tym środki finansowe zaplanowane w związku z realizacją projektów unijnych w wysokości 6 197,6 tys. zł.

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich.

W 2008 roku z budżetów urzędów marszałkowskich najwyższe kwoty wydatkowano w rozdziale 63003 – wyniosły one łącznie 16 482,3 tys. zł (87,7% wszystkich wydatków

na turystykę w dziale 630 w 2008 r.). W rozdziale 63095 wydano 2 293,3 tys. (12,2%), a w rozdziale 63001 – 20 tys. (0,1%). W dziale 750 wydano 2 349,8 tys. zł.

WYDATKI Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

Tab. 53. Struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w latach 2006-2008 (w tys. zł)

Województwo		Dział 630				Dział 750	Ogółem wydatki
		63001	63003	63095	Razem 630		
Dolnośląskie	2006	20,0	731,3	64,0	815,3	30,6	845,9
	2007	17,5	807,7	2,9	828,1	56,5	884,6
	2008	20,0	1 104,0	2,3	1 126,3	54,7	1 181,0
Kujawsko-pomorskie	2006	49,0	511,4	—	560,4	—	560,4
	2007	—	566,0	106,7	672,7	—	672,7
	2008	—	772,6	—	772,6	—	772,6
Lubelskie	2006	—	356,2	81,9	438,1	50,0	488,1
	2007	—	359,3	82,8	442,1	100,0	542,1
	2008	—	301,9	90,0	391,9	150,0	541,9
Lubuskie	2006	—	306,0	70,0	376,0	—	376,0
	2007	—	382,5	86,6	469,1	4,8	473,9
	2008	—	433,6	79,9	513,5	—	513,5
Łódzkie	2006	—	—	—	—	349,7	349,7
	2007	—	—	610,0	610,0	—	610,0
	2008	—	—	1 328,1	1 328,1	—	1 328,1
Małopolskie	2006	—	1 240,9	228,8	1 469,7	107,6	1 577,3
	2007	—	1 902,1	—	1 902,1	172,4	2 074,5
	2008	—	2 558,4	—	2 558,4	156,2	2 714,6
Mazowieckie	2006	—	2 289,0	—	2 289,0	—	2 289,0
	2007	—	3 689,6	—	3 689,6	112,1	3 801,7
	2008	—	4 566,8	—	4 566,8	149,6	4 716,4
Opolskie	2006	—	1 716,5	1 224,8	2 941,3	6 686,4 ¹	9 627,7
	2007	—	716,0	—	716,0	—	716,0
	2008	—	750,0	—	750,0	—	750,0
Podkarpackie	2006	—	50,0	—	50,0	547,2	597,2
	2007	—	50,0	—	50,0	473,5	523,5
	2008	—	150,0	—	150,0	438,0	588,0
Podlaskie	2006	—	142,2	253,2	395,4	447,9	843,3
	2007	—	164,4	242,3	406,7	224,9	631,6
	2008	—	224,4	261,8	486,2	24,2	510,4
Pomorskie	2006	—	740,0	291,7	1 031,7	33,8	1 065,5
	2007	—	1 292,6	—	1 292,6	38,0	1 330,6
	2008	—	1 500,0	—	1 500,0	39,0	1 539,0
Śląskie	2006	—	441,7	319,8	761,5	1 468,9	2 230,4
	2007	—	430,0	295,4	725,4	1 806,1	2 531,5
	2008	—	527,0	—	527,0	66,7	593,7
Świętokrzyskie	2006	—	403,3	—	403,3	—	403,3
	2007	—	444,6	—	444,6	—	444,6
	2008	—	713,4	—	713,4	—	713,4
Warmińsko-mazurskie	2006	—	848,3	—	848,3	805,8	1 654,1
	2007	—	874,9	—	874,9	624,6	1 499,5
	2008	—	1 130,6 ¹	—	1 130,6	440,0	1 570,6
Wielkopolskie	2006	—	498,1	69,6	567,7	370,0	937,7
	2007	—	795,5	77,8	873,3	544,0	1 417,3
	2008	—	850,3	116,1	966,4	621,3	1 587,7
Zachodniopomorskie	2006	—	1 138,5	186,8	1 325,3	—	1 325,3
	2007	—	906,1	359,7	1 265,8	—	1 265,8
	2008	—	899,3	415,1	1 314,4	210,1	1 524,5
Ogółem	2006	69,0	11 413,4	2 790,	14 273,0	10 897,9	25 170,9
	2007	17,5	13 381,3	1 864,2	15 263,0	4 156,9	19 419,9
	2008	20,0	16 482,3	2 293,3	18 795,6	2 349,8	21 145,4

1/ W tym koszty poniesione w związku z realizacją projektów unijnych (15% kosztów projektów) w wysokości 8,4 tys. zł

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich.

WYDATKI Z BUDŻETÓW URZĘDÓW MARSZAŁKOWSKICH

W planie na 2009 rok urzędy marszałkowskie przewidywały na turystykę wydatki w kwocie 45 111,4 tys. zł. W czterech województwach zaplanowano niższe wydatki, niż poniesione w 2008 roku. W dziale 630 zaplanowano kwotę 41 623,9 tys. zł (co stanowi 92,3% ogółu planowanych na 2009 r. wydatków na turystykę). Najwięcej przewidziano w rozdziale 63003: „Zadania w zakresie upowszechniania turystyki” (26 433,2 tys., 63,5% wydatków na

turystykę planowanych w budżetach w dziale 630). W rozdziale 63095: „Pozostała działalność” przewidziano 15 016,4 tys. zł (36,1% wydatków w dziale 630). W rozdziale 63001: „Ośrodki informacji turystycznej” zaplanowano 185,3 tys. zł (0,4% wydatków w tym dziale). W dziale 750 klasyfikacji budżetowej jednaście województw przewidziało wydatki na kwotę 3 487,5 tys. zł.

Tab. 54. Planowana struktura wydatków na turystykę urzędów marszałkowskich w 2009 roku (w tys. zł)

Województwo	Dział 630				Dział 750	Ogółem wydatki
	63001	63003	63095	Razem 630		
Dolnośląskie	160,3	2 226,2	6,0	2 392,5	60,0	2 452,5
Kujawsko-pomorskie	–	720,0	–	720,0	–	720,0
Lubelskie	–	400,0	125,0	525,0	250,0	775,0
Lubuskie	–	416,0	83,2	499,2	–	499,2
Łódzkie	–	–	3 182,0	3 182,0	–	3 182,0
Małopolskie	–	4 965,8	–	4 965,8	169,0	5 134,8
Mazowieckie	–	4 597,4	–	4 597,4	220,5	4 817,9
Opolskie	–	824,5	–	824,5	–	824,5
Podkarpackie	–	150,0	–	150,0	935,0	1 085,0
Podlaskie	–	349,1	10 790,2 ¹	11 139,3	30,0	11 169,3
Pomorskie	–	1 265,0	–	1 265,0	47,0	1 312,0
Śląskie	–	500,0	–	500,0	69,0	569,0
Świętokrzyskie	–	700,0	–	700,0	–	700,0
Warmińsko-mazurskie	25,0 ²	7 456,6 ³	–	7 481,6	498,0	7 979,6
Wielkopolskie	–	920,0	90,0	1 010,0	1 139,0	2 149,0
Zachodniopomorskie	–	942,6	740,0	1 682,6	70,0	1 752,6
Ogółem	185,3	26 433,2	15 016,4	41 623,9	3 487,5	45 111,4

1/ W tym środki finansowe w wysokości 7244,9 tys. zł zaplanowane na III oś priorytetową – Rozwój Turystyki i Kultury w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego

2/ Środki finansowe zaplanowane w związku z realizacją projektów unijnych

3/ W tym środki finansowe zaplanowane w wysokości 6172,6 tys. zł w związku z realizacją projektów unijnych

Źródło: informacje z urzędów marszałkowskich.

W porównaniu z 2008 rokiem nastąpił wzrost przewidywanych wydatków w rozdziale 63001 „Ośrodki informacji turystycznej” o 826,5%, w rozdziale 63003 „Zadania

w zakresie upowszechniania turystyki” – o 60,4%; w rozdziale 63095 „Pozostała działalność” – wzrost o 554,8%. W dziale 750 przewidywane wydatki wzrosły o 48,4%.